Indhold

1. Indledning 2
2. Overblik over tiltag i praksisplanen 4
3. Fysioterapi i praksissektoren 9
4. Udgifter til fysioterapi i praksissektoren 16
5. Udvikling i ydelser 24
6. Kapacitet og praksisforhold – almen og vederlagsfri fysioterapi 30
7. Kapacitet og praksisforhold – almen og vederlagsfri ridefysioterapi 34
8. Kvalitetsudvikling 36
9. Samarbejde og sammenhængende sundhedsindsats 39
10. Kommunegennemgang 42

Oversigt over bilag:

Bilag 1: Udvikling i udgifter og andel af befolkningen der går til fysioterapi fra 2015-2018

Bilag 2: Oversigt over ridefysioterapeuter i Region Midtjylland

Bilag 3: Oversigt og status over initiativer i tidligere praksisplan for fysioterapi

1. Indledning

Borgere kan med en henvisning fra en læge modtage fysioterapi, som en del af deres behandling. Borgere kan henvises til fysioterapi, hvis det vurderes, at fysioterapi eksempelvis kan bidrage til at mindske/fjerne smerter og hævelser, øge bevægelighed i led, løsne fastlåste muskler og styrke svage muskler samt øge kropsbevidsthed og kropsfunktion. Hvis en række kriterier er opfyldt, kan borgeren få den fysioterapeutiske behandling ved en praktiserende fysioterapeut enten med tilskud eller vederlagsfrit. Formålet med behandlingen er at vedligeholde eller genoprette borgerens funktionsevne.

Fysioterapi ved en praktiserende fysioterapeut reguleres af de nationale overenskomster om fysioterapi, og disse fastsætter også rammerne for praktiserende fysioterapeuter i Region Midtjylland. Overenskomsterne beskriver indhold, vilkår og kvalitetsmål mv. for de behandlingsopgaver, der udføres af praktiserende fysioterapeuter.

Ifølge overenskomsterne har Region Midtjylland og de 19 midtjyske kommuner ansvaret for at planlægge og tilrettelægge kapaciteten af fysioterapi i praksissektoren. Regionen og kommunerne i regionen skal derfor udarbejde en fælles praksisplan for tilrettelæggelsen af den fremtidige fysioterapeutiske betjening i regionen.

Praksisplanen omfatter både vederlagsfri fysioterapi og vederlagsfri ridefysioterapi (der er et kommunalt myndighedsområde) samt almen fysioterapi og almen ridefysioterapi (der er et regionalt myndighedsområde).

Praksisplanen skal

- danne grundlag for beslutninger om overenskomstmæssige forhold
- sikre den rette kapacitet i hele regionen
- fremme kvalitetsudvikling af fysioterapi i praksissektoren
- fremme udviklingen i samarbejdet mellem praktiserende fysioterapeuter og øvrige sundhedstilbud

Formålet er at sikre koordinering og samordning af den fysioterapeutiske betjening i alle områder i regionen og kommunerne i regionen under hensyntagen til andre sociale og sundhedsmæssige tilbud samt den regionale og kommunale økonomi.

Praksisplanen er en politisk plan, der giver mulighed for at sætte fokus på konkrete problemstillinger og ønsker i Region Midtjylland. I Region Midtjylland ønsker regionen og kommunerne at sætte særligt fokus på:

- At sikre en effektiv fysioterapi af høj kvalitet
- At der ikke sker en udvidelse af kapaciteten
- At udgifter pr. patient bringes ned på niveau med landsgennemsnittet
- At styrke dialog, samarbejde og en sammenhængende sundhedsindsats på tværs af sektorer

Denne praksisplan erstatter den praksisplan, der blev udarbejdet i 2015. Den tidligere praksisplan indeholdte en række tiltag og anbefalinger til udviklingen af området, som i forskellig grad er blevet udmøntet. Flere af disse initiativer videreføres med denne praksisplan, da de fortsat er aktuelle. Oversigt over initiativer i den tidligere praksisplan fremgår af bilag 3.

Denne praksisplans aftaleperiode følger overenskomstperioden.

Dette forslag til praksisplan for fysioterapi i Region Midtjylland er udarbejdet i et samarbejde mellem repræsentanter fra Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner og praktiserende fysioterapeuter i regionen.

Forslaget til praksisplan har været forelagt Samarbejdsudvalget for Fysioterapi i Region Midtjylland. Samarbejdsudvalget havde ingen bemærkninger til planen.

Når regionsrådet og kommunerne har godkendt forslaget til praksisplanen, sendes denne til Samarbejdsudvalget og Landssamarbejdsudvalget til orientering.

Arbejdsdeling og organisering af fysioterapi i praksissektoren

- Den almene fysioterapi og ridefysioterapi er regionalt myndighedsområde. Borgeren betaler selv 60,7 % af honoraret til fysioterapeuten, mens regionen betaler de resterende 39,3% når der er tale om almen fysioterapi. For den almene ridefysioterapi betaler borgeren selv 20 % af honoraret til fysioterapeuten, mens regionen betaler de resterende 80 %.

- Den vederlagsfrie fysioterapi og ridefysioterapi er kommunalt myndighedsområde. Borgerens bopælskommune afholder udgifterne for behandlingen.

- Det er aftalt i overenskomsten, at regionen på vegne af kommunerne i regionen varetager opgaver vedrørende yderadministration, afregning og generering af nødvendig statistik.

- Der er et fælles samarbejdsudvalg for fysioterapi med repræsentation af regionale og kommunale politikere samt formand for Danske Fysioterapeuter i Region Midtjylland og praktiserende fysioterapeuter.

2. Overblik over tiltag i praksisplanen

I praksisplanen lægges der op til, at Region Midtjylland og kommunerne i regionen sætter særligt fokus på:

- At sikre en effektiv fysioterapi af høj kvalitet
- At der ikke sker en udvidelse af kapaciteten
- At udgifter pr. patient bringes ned på niveau med landsgennemsnittet
- At styrke dialog, samarbejde og en sammenhængende sundhedsindsats på tværs af sektorer

Praksisplan indeholder i forlængelse heraf en række tiltag i forhold til økonomi, kapacitet, kvalitetsudvikling og samarbejde. Linjen fra den tidligere praksisplan om, at der ikke må ske kapacitetsudvideler på området, og at udgifterne skal nærme sig landsgennemsnittet, fastholdes.

Økonomi

- Med de nye overenskomster for fysioterapi i praksissektoren, der trådte i kraft 1. januar 2019, er der indført en fast økonomisk ramme, som de samlede udgifter til vederlagsfri fysioterapi på landsplan skal holdes indenfor. På samme måde er der indført en fast økonomisk ramme for vederlagsfri ridefysioterapi. Der har fra 2017 været en fast økonomisk ramme for almen fysioterapi. Overholdelsen af de faste rammer følges af de nationale parter på området.

  Samtidig er det på regionalt niveau fortsat målet, at den gennemsnitlige udgift pr. patient samt omfanget af borgere (andel), der modtager fysioterapi i Region Midtjylland, skal nærme sig landsgennemsnittet. Fokus er på at sikre, at det er de rette patienter, der henvises til fysioterapi, og at der gives den fagligt set rette behandling. Vigtige elementer er holdtræning og at understøtte borgerens ressourcer i forhold til egentræning.

  Det sker blandt andet gennem en række tiltag på regionalt niveau som kontrolstatistik, brug af omsætningslofter, validering af regninger og vejledning af fysioterapeuter og ad hoc analyser af anvendelsen af overenskomstens ydelser.

  Endvidere sikrer region og kommuner via sekretariatet for Samarbejdsudvalget for Fysioterapi videndeling med de øvrige regioner og kommunale fællessekretariater om udviklingen i økonomi og aktivitet samt resultater på området herunder tiltag, der har effekt i forhold til at reducere de samlede udgifter og udgifter pr. patient.

  Desuden videreføres initiativer fra den tidligere praksisplan, herunder:

  - Samarbejdsudvalget for Fysioterapi følger aktivitet og økonomi i Region Midtjylland. Samarbejdsudvalget præsenteres to gange årligt for opdaterede data vedr. økonomi og aktivitet. Disse data vil også blive sendt til de 19 midtjyske kommuner og kan indgå i dialogen mellem kommune og praktiserende fysioterapeuter lokalt.

  - De regionale praksiskonsulenter for fysioterapi fortsætter med at vejlede klinikker med høje udgifter pr. patient i, hvordan behandlingen optimeres – fx omlægning fra individuel behandling til holdtræning, hvor relevant.

- Region og kommuner gennemfører i samarbejde med repræsentanter fra praktiserende læger og fysioterapeuter en analyse af praktiserende lægers henvisningspraksis i regionen til den vederlagsfrie ordning. Analysen prioriteres som et af de første tiltag.

- Region Midtjylland gennemfører en opfølgende analyse af udviklingen med hensyn til brug af ansatte fysioterapeuter ud over den eksisterende kapacitet på et ydernummer i fysioterapipraksis.

- Region Midtjylland og kommunerne gennemfører en analyse af og opfølgning på omsætningsforhold for ydernumre med kapaciteter under 30 timer. Målet er at sikre et rimeligt forhold mellem registreret kapacitet og faktisk omsætning.

- Region, kommuner og fysioterapeuter er enige om, ~~Der er enighed om,~~ at individuel behandling ønskes ændret til holdtræning, når det giver kvalitetsmæssig og økonomisk mening og er relevant for patientens situation. Dermed vil holdtræning ikke være et supplement til individuel behandling, men det vil være en erstatning heraf, når dette findes relevant. Udover en økonomisk gevinst, vil der også være en menneskelig gevinst ved, at borgere kommer til at indgå i træningsfællesskaber.

Kapacitet

- Der er fysioterapeutiske tilbud tilgængeligt i alle 19 kommuner i regionen. Det vurderes, at der er tilstrækkelig med kapacitet i Region Midtjylland. Samtidig er det afgørende for region og kommuner, at der ikke sker en udvidelse af kapaciteten. Der vil derfor ikke blive udstedt ny kapacitet (ingen nye ydernumre med ny kapacitet) i planperioden. Ansøgninger om ændringer i kapaciteten behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

- Som beskrevet er der fortsat behov for at følge udviklingen i udgifterne til fysioterapi i praksissektoren i Region Midtjylland. Udover den løbende opfølgning på nationalt og regionalt niveau sættes der en række yderligere tiltag i gang i den midtjyske region (jf. afsnit om økonomi). Det skal bemærkes, at en revurdering af kapaciteten i regionen kan blive nødvendig, hvis der ikke på anden vis kan opnås den ønskede udvikling i økonomi og aktivitet på området. En revurdering af kapaciteten vil have konsekvenser for kapaciteten for både den almene og vederlagsfrie fysioterapi. Der skal ligeledes tages højde for udvikling i demografi og antal patienter.

- Ændringer i den geografiske fordeling og placering af den nuværende kapacitet kræver godkendelse af regionen. Er der tale om en flytning inden for samme mindre geografiske område, er det praksis, at administrationen i Region Midtjylland behandler ansøgningen. Det er praksis, at ansøgning om flytning af kapaciteter, herunder flytning af klinik indenfor større geografiske områder behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi, som kan afgive indstilling til regionen. De berørte kommuner høres.

  Som udgangspunkt flyttes der ikke kapacitet på tværs af kommuner. Ansøgninger om flytning af kapacitet behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi. Region og kommuner igangsætter en undersøgelse af, hvordan der kan tilvejebringes en mere ligelig fordeling af den nuværende kapacitet inden for regionen. Udgangspunktet vil være de muligheder, der er inden for overenskomsten.

- Der er udarbejdet retningslinjer for evt. flytning af kapacitet

  Det fremgår af overenskomsten, at fysioterapeuter som hovedregel har én praksisadresse. Det princip fastholdes i Region Midtjylland. Regionen skal orienteres inden ibrugtagning af den nye praksisadresse. Regionen vil på baggrund heraf vurdere, hvorvidt etablering af anden praksisadresse er i overensstemmelse med praksisplanen. Det er praksis, at ansøgningen forelægges Samarbejdsudvalget for Fysioterapi, som kan afgive indstilling til regionen. De berørte kommuner høres. I vurderingen af en ansøgning om ekstra praksisadresse lægges der vægt på de retningslinjer, der fremgår af kapitel 6.

- Region Midtjylland tager initiativ til, at overenskomstens bestemmelser om registrering af ventetider overholdes.

Ridefysioterapi

- Det vurderes, at der er en god tilgængelighed til tilbud om ridefysioterapi i hele regionen, og at kapaciteten i regionen er tilstrækkelig. Der opslås derfor ikke nye kapaciteter (ingen nye ydernumre med ny kapacitet) til ridefysioterapi. Hvis en ridefysioterapeut ophører med at praktisere og ikke overdrager sin kapacitet, vil der ikke blive opslået ny kapacitet (nyt ydernummer). Det er afgørende for region og kommuner, at der ikke sker en udvidelse af kapaciteten for ridefysioterapi. Ansøgninger om ændringer i kapacitet behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

- En ridefysioterapeut har et geografisk område, hvor ridefysioterapeuten må tilbyde behandling indenfor (geografisk dækningsområde). Dækningsområdet kan være en eller flere angivne kommuner og afhænger af, hvornår den enkelte ridefysioterapeut er tiltrådt som ridefysioterapeut under overenskomsten på området. Alle ridefysioterapeuter skal søge om tilladelse til at praktisere på en rideskole eller flytte til en anden rideskole. Ridefysioterapeuten ansøger regionen, som lægger sagen op i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi med henblik på, at Samarbejdsudvalget afgiver indstilling til regionen. De berørte kommuner høres. Ansøgninger om overtagelse af kapacitet behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

- Når en ridefysioterapeut overtager en kapacitet fra en anden ridefysioterapeut skal den ridefysioterapeut, der overtager kapaciteten, sikre, at der fortsat er et tilbud til de borgere, der hidtil har fået ridefysioterapi på kapaciteten. Ansøgninger om færre praksisadresser behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

- Ridefysioterapeuter, som ønsker flere praksisadresser eller at flytte deres praksisadresser (rideskole) skal søge regionen om tilladelse. Ridefysioterapeuter, som ønsker ændringer i deres kapacitet skal ligeledes søge regionen om tilladelse hertil. En eventuel godkendelse af ansøgning om flere praksisadresser eller flytning af praksisadresse må ikke betyde en udvidelse af den ridefysioterapeutiske kapacitet i regionen. Ansøgninger om flere praksisadresser behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

- De berørte kommuner høres i forbindelse med ansøgninger, der indebærer flytning og/eller ændring af kapacitet. Ansøgninger behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi.

Kvalitetsudvikling

- Et særligt fokusområde i den midtjyske region er at få styrket viden om resultaterne af god fysioterapi. Fx hvilke effekter borgeren kan forvente af forskellige typer af fysioterapi, og om der er typer af behandling, som skal prioriteres frem for andre. Region og kommuner ser derfor gerne, at der på forskellig vis igangsættes forskning inden for dette område.

- Som en del af overenskomsten er det også aftalt, at der på landsplan skal gennemføres et udviklingsprojekt vedr. effektmåling og datadrevet kvalitet. Formålet er at beskrive metoder og værktøjer til effektmåling herunder anvendelse af tests. Projektet er forankret nationalt div. hos KL, Danske Regioner og Danske Fysioterapeuter. Parterne i den midtjyske region ser frem til resultaterne af dette initiativ og bidrager gerne til arbejdet.

Samarbejde

- Det er vigtigt at sikre sammenhæng i de forløb, hvor borgeren både har kontakt til praktiserende fysioterapeuter og kommunale indsatser. Den enkelte kommune, fysioterapiklinikker og ridefysioterapeuter beliggende i kommunen opfordres således til at etablere en fast og formel samarbejdsstruktur lokalt. Formålet er at

    - drøfte principielle sager og problemstillinger
    - følge udviklingen i praksissektoren og kommunen
    - bidrage til at fremme dialogen og opnå større forståelse og indsigt i hinandens områder

    De lokale samarbejdsfora kan fx sætte fokus på

    - Samarbejde om og tilbud til udvalgte målgrupper – fx borgere med komplekse forløb og borgere, der har gavn af en tværfaglig og/eller tværsektoriel indsats.
    - Muligheder for holdtræning blandt klinikker beliggende i kommunen
    - Udvikling i økonomi og henvisningspraksis på kommuneniveau ved hjælp af aggregerede data
    - Kommunikation og herunder elektronisk kommunikation (MedCom-standarder) mellem kommune og fysioterapipraksis. Her kan der fx bygges videre på de gode erfaringer, der er med brug af elektronisk kommunikation med praktiserende læger.
    - Lokale samarbejdsaftaler

For at styrke de lokale samarbejdsfora udarbejder kommuner og repræsentanter fra fysioterapeuter i regionen desuden et idékatalog med anbefalinger og konkrete erfaringer med det gode samarbejde.

- Initiativer, der kan fremme fælles sprog og faglige tilgange, kan også bidrage positivt til øget sammenhæng og samarbejde på tværs. Region, kommuner og fysioterapeuter ser derfor positivt på tiltag, der kan fremme brug af fælles metoder og test på tværs af praksissektoren, hospitaler og kommuner.

- **Rehabiliterende tilgang**
  For at sikre en sammenhængende sundhedsindsats er det vigtigt at tage afsæt i en fælles tilgang til

sundhedsopgaverne.

Region og kommuner har i mødet med borgerne

- et stort fokus på rehabilitering
- vægt på borgeroplæring, hvor borgerne oplæres i selv at varetage hele eller dele af opgaverne
- øje for pårørendes og andet netværks ressourcer og mulighed for hjælp i det daglige
- en opmærksomhed på borgerens mulighed for at indgå i fællesskaber med andre borgere – både for at forebygge ensomhed, men også fordi fællesskaber og evt. deltagelse i foreningsliv kan støtte borgeren i at fastholde funktionsniveau og fortsat træning/aktiv livsstil
- vægt på borgerens tilknytning til uddannelse/arbejdsmarked

Det er forventningen, at andre aktører på sundhedsområdet støtter op om denne rehabiliterende tilgang.

- **Epikriser**
  Region Midtjylland arbejder~~Der arbejdes~~ videre med at forbedre kommunikationen mellem fysioterapien og almen praksis, herunder at praktiserende fysioterapeuter får redskaber, som forbedrer og effektiviserer processen med at udfærdige epikriser, samt at antallet af epikriser stiger. Almen praksis inddrages i dette arbejde.

- **Elektroniske henvisninger til praktiserende fysioterapeuter**
  Hospitalerne kan i dag ikke sende elektroniske henvisninger til praktiserende fysioterapeuter i Region Midtjylland. Region Midtjylland undersøger, hvordan der kan laves elektroniske henvisninger.

- **Samarbejde mellem fysioterapi og kiropraktik**
  Det er et fælles ønske fra Region Midtjylland, fysioterapien og kiropraktikken at styrke samarbejdet mellem fysioterapeuter og kiropraktorer for de patienter, der kan møde begge faggrupper. Der arbejdes videre med følgende to spor:
    1. Kommunikation mellem faggrupper og til patienter som et fælles indsatsområde. Dette kan eksempelvis indebære fælles skolebænk, fælles journalsystem og fælles kvalitetsudvikling.
    2. Fælles team/fælles klinik: en fælles fysioterapi- og kiropraktikklinik

3. Fysioterapi i praksissektoren

Fremtidens fysioterapipraksis
I overenskomsten for fysioterapi i praksissektoren opstilles følgende visioner og målsætninger, som også vil udgøre rammen for udviklingen af fysioterapipraksis i Region Midtjylland:

Fremtidens fysioterapipraksis er en fysioterapipraksis, der

- er et nært og tilgængeligt tilbud til patienter med behov for fysioterapeutisk behandling
- gennem kvalitetsarbejde og efteruddannelse sikrer de bedste forudsætninger for god behandling til patienterne
- er en integreret del af sundhedsvæsenet og indgår i et gensidigt forpligtende samarbejde med resten af sundhedsvæsenet
- kontinuerligt udvikler sig i takt med ny viden om fysioterapeutiske behandlingsmetoder og -former
- varetager effektive og tidsafgrænsede behandlingsforløb

Udviklingen på sundhedsområdet er kendetegnet ved, at der bliver flere ældre borgere og flere mennesker med kroniske sygdomme. Vores levetid er også blevet længere, og det betyder, at den enkelte borger kan have behov for behandling i sundhedsvæsenet over en længere periode end tidligere. Det presser hele sundhedsvæsenet. Samtidig stiller borgerne højere krav og forventninger til kvaliteten i sundhedsvæsenet, og nye teknologiske muligheder og digitale løsninger opstår hele tiden.

Udfordringerne for sundhedsvæsenet bliver derfor at sikre en indsats af høj kvalitet til alle borgere med udgangspunkt i den enkelte borgers behov og vilkår, uanset hvor i landet de bor, samtidig med at de sundhedsfaglige ressourcer udnyttes bedst muligt. En forudsætning for at imødekomme disse udfordringer er at skabe bedre sammenhæng i sundhedsvæsenet.

Kvalitetsarbejdet i regionen skal også bidrage til at sikre en fremtidig fysioterapipraksis, der kan imødekomme de udfordringer, sundhedsvæsenet står over for nu og i fremtiden. Dette sker blandt andet via forskellige forsknings- og udviklingsprojekter samt ved samarbejde mellem de regionale praksiskonsulenter for fysioterapi og kvalitetsklyngerne for almen praksis. Kvalitetsarbejdet udfoldes nærmere i kapitel 6.

Fremtidige demografiske udfordringer
Hvordan har du det? 2017 præsenterer en sundhedsprofil, der giver et overblik over sundhed, sygdom og trivsel blandt borgerne i Region Midtjylland. Rapporten baserer sig på selvrapporterede data. Sundhedsprofilen kan pege på hvilke geografiske områder, der har de største udfordringer på sundhedsområdet og kan tydeliggøre demografiske forskelle mellem de midtjyske kommuner [1].

Hvordan har du det? 2017 indeholder også en sygdomsprofil for Region Midtjylland, som viser forekomsten af de 17 største kroniske sygdomme på kommunalt niveau. Ud af de 17 kroniske sygdomme er de hyppigst forekommende allergi, slidgigt og dernæst forhøjet blodtryk. 18 % af befolkningen i Region Midtjylland har forhøjet blodtryk, hvilket er en tilstand, der kan give følgesygdomme og funktionsnedsættelse, der kan give

[1] www.defactum.dk/hvordan-har-du-det/hhdd-2017/bind-1

anledning til, at disse patienter kommer til fysioterapi. Muskel-skelet-sygdomme (slidgigt, diskusprolaps, leddegigt og knogleskørhed) fylder også meget, da det er hver femte borger i Region Midtjylland, der har en af disse. Muskel-skelet-sygdomme kan også give anledning til, at patienter henvises til fysioterapi.

Der er forskel på, hvor meget den enkelte kommunes sygdomsprofil afviger fra den samlede sygdomsprofil for regionen. De kommuner, der afviger mest fra den samlede sygdomsprofil for regionen i både positiv og negativ retning, er Aarhus, Lemvig, Norddjurs, Skive og Struer. Aarhus kommune har fx en lavere sygdomsforekomst ved 12 ud af 14 af de kroniske sygdomme sammenlignet med den gennemsnitlige regionale sygdomsforekomst. Mens Lemvig, Norddjurs, Skive og Struer Kommuner har en større sygdomsforekomst. Det gælder især sygdommene forhøjet blodtryk, blodprop i hjertet og slidgigt. Den højere sygdomsforekomst i Lemvig, Norddjurs, Skive og Struer Kommuner kan have en sammenhæng med den ældre befolkning i disse kommuner[2].

Sygdomsforekomsten er altså forskellig på tværs af regionen, og nogle kommuner kan i højere grad end andre kommuner være præget af, at mange borgere lider af kroniske sygdomme. De demografiske forskelle på tværs af kommunerne i Region Midtjylland kan betyde, at der er forskelligt behov for fysioterapi til borgerne.

Den Nationale Sundhedsprofil
Den Nationale sundhedsprofil (2017) viser danskernes sundhed, sygdom og trivsel i hele landet[3]. Sundhedsprofilen beskriver, at der i hele landet er en stigende andel danskere, der kommer til at leve med kroniske sygdomme. Hvis der ses på forekomsten af personer med kronisk sygdom, så afviger ingen af regionerne betydeligt fra landsgennemsnittet, dog ligger Region Nordjylland højt mens Region Midtjylland og Region Sjælland har en lavere andel af borgere med kroniske sygdomme.[4]. På landsplan er de hyppigst forekommende kroniske sygdomme også allergi, slidgigt og forhøjet blodtryk, ligesom det er i Region Midtjylland.

Forskellige former for fysioterapi
Fysioterapi hos en praktiserende fysioterapeut omfatter fire forskellige specialer:

- Almen fysioterapi
- Vederlagsfri fysioterapi
- Almen ridefysioterapi
- Vederlagsfri ridefysioterapi

Alle fire former for fysioterapi kræver henvisning fra en læge. Men målgruppen, indholdet i behandlingen og mulighederne for tilskud er forskellige for de fire specialer.

Myndighedsansvaret for almen fysioterapi og almen ridefysioterapi varetages af regionerne, mens kommunerne har myndighedsansvaret for den vederlagsfrie fysioterapi og vederlagsfrie ridefysioterapi.

Indenfor almen og vederlagsfri fysioterapi vil fysioterapeutens ydelser overordnet indeholde undersøgelse, information og vejledning samt behandling og træning. Ridefysioterapi foregår som holdtræning på rideskoler og i rideklubber.

[2] www.ae.dk/et_aldrende_danmarkskort
[3] Den Nationale Sundhedsprofil 2017
[4] danskernessundhed.dk/SASVisualAnalyticsViewer/

For at en praktiserende fysioterapeut kan tilbyde almen fysioterapi, vederlagsfri fysioterapi eller ridefysioterapi skal fysioterapeuten have et ydernummer.

I Region Midtjylland er der registreret 414 ydernumre, som praktiserer under overenskomsterne for almindelig fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi. Herudover praktiserer 21 ydernumre under overenskomsten for almen og vederlagsfri ridefysioterapi.

Borgere, der er henvist til fysioterapi, kan frit vælge blandt praktiserende fysioterapeuter, der har et ydernummer. I forhold til vederlagsfri fysioterapi kan patienter også vælge et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi, såfremt kommunerne tilbyder det. Borgere, der er henvist til ridefysioterapi, kan også frit vælge mellem ridefysioterapeuter, der har et ydernummer.

Forsøg med direkte adgang til almen fysioterapi i Region Hovedstaden
Region Hovedstaden har indsendt en ansøgning til Sundheds- og Ældreministeriet vedr. dispensation fra § 67 i Sundhedsloven, der foreskriver, at en lægehenvisning er forudsætning for, at en borger kan få adgang til almen fysioterapi. Formålet med projektet er at undersøge, om direkte adgang til almen fysioterapi i Region Hovedstaden har fordele i forhold til bedre økonomi bedre og kortere patientforløb, aflastning af almen praksis samt færre henvisninger til billeddiagnostik og speciallægehjælp.

I Region Midtjylland vil Samarbejdsudvalget for Fysioterapi følge dette projekt. Almen praksis inddrages også, når der foreligger erfaringer fra projektet.

Almen fysioterapi
Patienter, der henvises til almen fysioterapi, kan få de ydelser, der er angivet i overenskomsten om almen fysioterapi under ydelsesbeskrivelser. De ydelser, patienten kan modtage, skal relateres til patientens aktuelle behov. Endvidere vil fysioterapeutisk undersøgelse og information altid indgå i patientens første konsultation.

I 2018 fik 109.280 borgere i Region Midtjylland almen fysioterapi. Det svarer til 8,5 % af befolkningen i Region Midtjylland.

Patientprofilen hos Praktiserende Fysioterapeuter i Danmark har i en undersøgelse indsamlet informationer om patientgruppen, der får almen fysioterapi (henvist under speciale 51)[5].

Undersøgelsen kan bidrage med følgende fakta, som kan skitsere patientgruppens karakteristika.

- 66 % af patienterne i undersøgelsen, som fik almen fysioterapi, er kvinder.
- Gennemsnitsalderen er 48 år for patienterne i undersøgelsen.
- Størstedelen af patienterne har en mellemlang videregående uddannelse (30 %).
- 53 % af patienterne var i arbejde ved henvisning, men 18 % af disse var ved 1 konsultation sygemeldte.
- De hyppigste diagnoser, patienterne henvises med, er lænderyg- og nakkebesvær.
- 48 % af patienterne havde haft smerter varende i mere end 3 måneder, 40 % tog dagligt smertestillende medicin og 46 % havde søvnbesvær pga. smerterne.

[5] Patientprofilen hos Praktiserende Fysioterapeuter i Danmark, april 2014
Undersøgelsen bygger på spørgeskemaer og kliniske data på nyhenviste patienter fra 201 praktiserende fysioterapeuter fordelt på 30 klinikker i 4 regioner i perioden januar 2012 til maj 2012. Der var 3.281 patienter der deltog i spørgeskemaundersøgelsen og der var 2.773 patienter hvor også kliniske data var indsamlet.

- I forhold til den almene befolkning i Danmark scorer patienterne i undersøgelsen lavere på mål for mental sundhed og livskvalitet.

I Pilotprojektet *Monitoreringsprojekt fysioterapipraksis 2016* er der indsamlet informationer om patienter med henholdsvis nakke-, lænderyg- og skulderledstilstande, som er de tre største grupper i fysioterapipraksis. Projektet leverer de nyeste tilgængelige data fra praksis. Nedenstående figurer viser, hvordan de tre patientgrupper angiver bevægeangst, funktionsbegrænsninger, psykisk helbred og smerteniveau ved opstart i fysioterapi og efter tre og seks måneder efter behandling.

Det ses i figur 1 nedenfor, at alle tre patientgrupper oplever et fald i bevægeangst efter opstart i fysioterapi. Det mest markante fald ses ved patienter med lændeproblemer.

Hvad angår funktionsbegrænsninger ses det ligeledes, at patientgrupperne oplever fald i funktionsbegrænsningerne. Der er særligt en stor ændring i løbet af de tre første måneder, hvor patienterne er til fysioterapi. I forhold til psykisk helbred så ses der en stigning hos de tre patientgrupper. Således oplever patienterne, at deres psykiske helbred bedres i løbet af fysioterapiforløbet.
Den sidste del af figuren angiver, hvordan patientgrupperne oplever ændringer i deres smerter. Figuren viser, at der er et mindre fald i smerteniveau hos alle patientgrupperne fra tre til seks måneder efter endt behandling, men at faldet er størst efter tre måneder.

Figur 1: udvikling i patienternes angivelse af bevægeangst, funktion, psykisk helbred og smerter i forbindelse med behandling ved fysioterapeut.

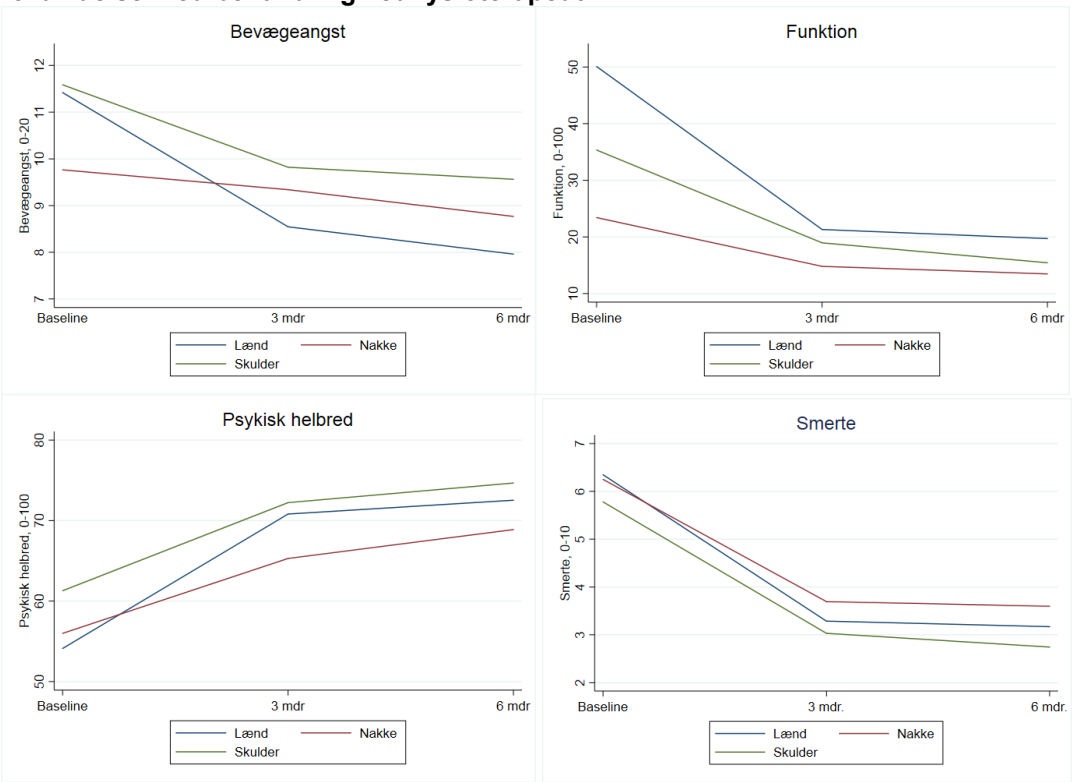

Kilde: Pilotprojektet Monitoreringsprojekt fysioterapipraksis 2016

Patienter får tilskud på 39,3 % af fysioterapeutens honorar ved almindelig fysioterapi. Region Midtjyllands udgifter til almen fysioterapi var i 2018 102,6 mio. kr.

Vederlagsfri fysioterapi
Vederlagsfri fysioterapi gives efter lægehenvisning til borgere med funktionsnedsættelse. Lægen henviser patienten på baggrund af en individuel vurdering.

Patientgruppen kan inddeles i to overordnede grupper:

- Borgere med et varigt, svært fysisk handicap som følge af bestemte sygdomme som fx lammelser efter hjerneblødning og spasticitet
- Borgere med funktionsnedsættelse pga. bestemte progressive sygdomme som fx Parkinsons sygdom og multipel sklerose

Sundhedsstyrelsen har fastsat hvilke sygdomme (diagnoser), der, hvis de giver funktionsnedsættelse, kan give anledning til, at en borger kan henvises til vederlagsfri fysioterapi. Dette er beskrevet i følgende link, kapitel 1.7: www.sst.dk

Formålet med den vederlagsfri fysioterapi er at forbedre, vedligeholde eller forhale forringelse af borgerens funktioner. Der kan ikke henvises til vederlagsfri fysioterapi, hvis borgeren allerede får et tilsvarende tilbud efter anden lovgivning.

De ydelser patienten kan modtage skal kunne relateres til patientens aktuelle behov. En fysioterapeutisk undersøgelse og information i forbindelse hermed vil altid indgå i patientens første konsultation.

I 2018 fik 18.305 borgere i Region Midtjylland vederlagsfri fysioterapi. Det svarer til 1,4 % af befolkningen i Region Midtjylland. Udgifterne til vederlagsfri fysioterapi afholdes af borgerens bopælskommune. Udgifterne til vederlagsfri fysioterapi til borgere i Region Midtjylland i 2017 var 243,6 mio. kr. (faste priser 2018-PL).

Almen og vederlagsfri ridefysioterapi
Ridefysioterapi udføres efter lægehenvisning og foregår som holdtræning på rideskoler og rideklubber. Den konkrete aftalekontrakt, retningslinjer for godkendelse af rideskoler til ridefysioterapi mv. fremgår af overenskomsten.

Formålet med ridefysioterapi er at anvende heste som fysiopterapeutisk redskab til bevægelse i forhold til at forbedre funktioner, vedligeholde funktioner eller forhale forringelse af funktioner hos voksne og børn med varigt svært fysisk handikap. Ridefysioterapi giver blandt andet mulighed for at træne balance, muskelstyrke, kropsbevidsthed mv. samt sansemotorisk og psykomotorisk kunnen.

Når ridefysioterapeuten tilrettelægger behandlingen, vurderes det, hvor mange medhjælpere den enkelte patient har brug for. Der er fx en medhjælper, som trækker hesten, og der kan også gå en medhjælper ved siden af patienten eller sidde bagved (bagrytter). Hestene er en væsentlig del af udstyret og skal vælges, så de passer til målgruppens behov.

Behandlingen foregår på hold med op til fem patienter på holdet. Rideskolen skal stille egnede heste, trækkere, bagstøtte/sidestøtte og en handicaprideinstruktør til rådighed. Behandlingen kan enten gives som 1 times samlet behandling pr. gang pr. uge eller som 2 gange ½ times behandling pr. uge.

Patienter kan frit vælge mellem ridefysioterapeuter med et ydernummer.

Behandling hos praktiserende ridefysioterapeuter er opdelt i to specialer:

- Almen ridefysioterapi (regionalt myndighedsområde)

- Vederlagsfri ridefysioterapi (kommunalt myndighedsområde)

Målgruppe for almen ridefysioterapi
Almen ridefysioterapi er ridefysioterapi, hvor borgeren har en egenbetaling på 20 %, og hvor der er et tilskud fra regionen på 80 %. Målgruppen for almen ridefysioterapi er beskrevet i overenskomsten og omfatter:

a) Blinde og svagtseende
b) Personer med Downs Syndrom og autisme, hvis regionen træffer særskilt beslutning herom (se nedenfor).
c) Personer, som har funktionsnedsættelse på grund af en af de følgende seks diagnoser, hvis regionen træffer særskilt beslutning herom (se nedenfor):
    - Rheumatoid arthritis
    - Muskelsvind
    - Cystisk Fibrose
    - Handicap efter polio
    - Amputationer og ulykkestilfælde
    - Fysisk handicap som følge af medfødte eller arvelige sygdomme, hvis regionen træffer særskilt beslutning herom.

I Region Midtjylland kan patienter i målgruppe B få tilskud til almen ridefysioterapi, hvis de bor i det tidligere Ringkjøbing, Viborg eller Aarhus Amt. Patienter i målgruppe C kan få tilskud til almen ridefysioterapi, hvis de bor i det tidligere Ringkjøbing eller Aarhus Amt. Der er ikke truffet beslutning om eventuel harmonisering på området.

I 2018 fik 409 borgere i Region Midtjylland almen ridefysioterapi. Andelen af borgere i Region Midtjylland, der modtager almen ridefysioterapi, er steget med ca. 9 % i perioden 2015 til 2018, (jf. tabel 6 i bilag 1). Udgifter i 2018 var 4,5 mio. kr.

Målgruppe for vederlagsfri ridefysioterapi
Målgruppen for vederlagsfri ridefysioterapi er udelukkende patienter med funktionsnedsættelse pga. svært fysisk handicap.

Vederlagsfri fysioterapi og vederlagsfri ridefysioterapi kan i nogle tilfælde supplere hinanden til at opretholde en borgers fysik og helbred. Der må dog ikke forekomme dublerende tilbud. Der kan således ikke henvises til vederlagsfri ridefysioterapi, hvis der alene er tale om en dublering af eksisterende tilbud, som personen modtager efter andre bestemmelser.

I 2018 fik 1.882 borgere i Region Midtjylland vederlagsfri ridefysioterapi. Andelen af borgere i Region Midtjylland, der modtager vederlagsfri ridefysioterapi, er faldet 0,9%i perioden 2015 til 2018 (jf. tabel 7 i bilag 1). Borgerens bopælskommune afholder udgifterne til vederlagsfri ridefysioterapi. I 2018 var de samlede udgifter til vederlagsfri fysioterapi for kommunerne i Region Midtjylland 30,1 mio. kr. (faste priser 2018-PL)

Forebyggelse
Almen og vederlagsfri fysioterapi har et forebyggende sigte, idet behandlingen medvirker til, at borgerens sygdom eller funktionsnedsættelse ikke forværres eller medfører følgevirkninger. Der er således tale om sekundær forebyggelse, idet borgerne, der modtager almen eller vederlagsfri fysioterapi, allerede har fået en sygdom og funktionsnedsættelse.

Inden for almen og vederlagsfri fysioterapi er der således ikke tale om primær forebyggelse – dvs. forebyggelse af, at skader sker eller sygdom opstår. Den primære forebyggelse ligger i kommunerne. Den enkelte fysioterapipraksis har mulighed for at gå i dialog med kommunerne om aftaler på forebyggelsesområdet, såfremt dette er et ønske.

Praktiserende fysioterapeuter uden ydernummer:
Inden for fysioterapiområdet praktiserer mange fysioterapeuter uden for den offentlige overenskomst. Dels er der fysioterapeutklinikker, som ikke har et ydernummer, og dermed ikke kan praktisere under den offentlige overenskomst. Disse klinikker kan både behandle borgere, der henvender sig selv og borgere, der har fået en henvisning fra egen læge. Borgeren afholder dog i begge tilfælde selv den fulde betaling af fysioterapiydelserne. Også fysioterapeuter med et ydernummer kan tilbyde behandling, der ikke er omfattet af overenskomsten, som borgeren selv betaler for.

4. Udgifter til fysioterapi i praksissektoren

I de følgende afsnit gennemgås udviklingen i udgifter til fysioterapi i praksissektoren i Region Midtjylland for perioden 2015 - 2018. Udgifterne og udviklingen i udgifterne til fysioterapi sammenlignes med de øvrige regioner og landsgennemsnittet i bilag 1.

De regionale udgifter til den almen fysioterapi og ridefysioterapi bliver medfinansieret af kommunerne med 10 %. Udgifterne til den vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi er fuldt ud kommunalt finansieret.

Udgiftsstyring på praksisområdet

Nationalt niveau
Overenskomsterne fastlægger de overordnede rammer for styring af udgifterne på fysioterapiområdet. Som en del af overenskomsten er der aftalt et særskilt økonomiprotokollat for hvert af de fire specialer (almen fysioterapi, vederlagsfri fysioterapi, almen ridefysioterapi og vederlagsfri fysioterapi). For hvert speciale er der aftalt en fast økonomisk ramme, som udgifterne til specialet på landsplan skal holde sig indenfor.

Udgiftsudviklingen inden for overenskomstens område følges på nationalt niveau af overenskomstens parter på baggrund af månedlige opgørelser. Hvis opgørelserne viser tegn på, at udgifterne ikke kan holdes inden for den aftalte ramme, skal parterne drøfte mulighederne for udgiftsdæmpende tiltag.

Hvis udgifterne inden for et speciale alligevel overstiger den aftalte ramme, vil der ske en modregning i fysioterapeuternes honorarer. Denne modregning sker fra nationalt hold.

Der har ikke tidligere været en fast ramme for vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi (almen og vederlagsfri), men det er der fra 1. januar 2019, hvor de nye overenskomster trådte i kraft. Forventningen er, at de faste økonomirammer vil betyde, at de samlede udgifter på nationalt plan vil stagnere. Men udgifterne kan godt stige i nogle dele af landet, hvis udgifterne falder tilsvarende andre steder. Der har fra 2017 været fast ramme for udgifter til almen fysioterapi.

Regionalt niveau
Der er fortsat behov for at følge udviklingen i udgifterne til fysioterapi i praksissektoren i Region Midtjylland. Den løbende opfølgning på udviklingen sker i regi af Samarbejdsudvalget for Fysioterapi, som to gange årligt præsenteres for opdaterede data vedr. økonomi og aktivitet. Disse data vil også blive sendt til de 19 midtjyske kommuner og kan indgå i dialogen mellem kommune og praktiserende fysioterapeuter lokalt.

Det er fortsat målet, at den gennemsnitlige udgift pr. patient samt omfanget af borgere (andel) til den vederlagsfri fysioterapi i Region Midtjylland skal nærme sig landsgennemsnittet.

På regionalt niveau gøres derfor brug af en række forskellige redskaber i forhold til styring og opfølgning på udgifter på området:

- **Kontrolstatistik**
  Samarbejdsudvalget for Fysioterapi gennemfører årligt kontrolstatistik på alle praktiserende fysioterapeuter (ydere). Kontrolstatistikken omfatter en vurdering af den enkelte fysioterapeuts gennemsnitlige udgifter pr. patient. Hvis Samarbejdsudvalget finder grundlag for det, kan den enkelte fysioterapeut få en henstilling eller pålægges en højestegrænse. Dvs. en grænse for regionens udbetaling til fysioterapeuten pr. patient i behandling. Med den nye overenskomst ændres bestemmelserne om kontrolstatistik således, at statistikken skal udarbejdes på klinikniveau ligesom

eventuelle sanktioner kan pålægges på klinikniveau. Det er region og kommuners ambition, at kontrolstatikkerne skal anvendes til at sikre et ensartet rimeligt serviceniveau og sikre, at der ikke afholdes udgifter til behandling, som ikke er fagligt velbegrundet.

- **Brug af omsætningslofter ved ansættelser**
  Fysioterapeuter, der ansætter ekstra fysioterapeuter, pålægges et omsætningsloft. Overskrides omsætningsloftet skal yderen tilbagebetale den del af omsætningen (tilskudsdelen), der overstiger loftet. For at undgå uønsket kapacitetsudvidelse er det praksis i Region Midtjylland, at der altid pålægges omsætningsloft, hvor overenskomsten giver mulighed for det.

- **Afregning, validering af regninger og vejledning af fysioterapeuter**
  Kommunerne har indgået aftale med regionerne om varetagelse af afregningsopgaven i forhold til fysioterapi i praksissektoren. Aftalen indebærer, at regionerne varetager afregning, yderadministration og stiller statistisk materiale til rådighed for kommunerne.
  I forbindelse med regionens afregning af ydelser på praksisområdet gennemgår alle afregninger en automatisk valideringsproces før udbetaling af honorarer til praksissektorens ydere. Region Midtjylland vejleder desuden de enkelte fysioterapeuter i korrekt brug af bestemmelserne i overenskomsten.

Controlling
Som led i en opfølgende kontrol af udbetalte honorarer foretager den regionale administration ad hoc analyser af anvendelsen af overenskomstens ydelser. Uretmæssig brug af overenskomstens ydelser vil blive forelagt Samarbejdsudvalget for Fysioterapi, som eventuel kan sende en sådan sag videre til Landsamarbejdsudvalget, der består af repræsentanter fra Danske Regioner, KL og Danske Fysioterapeuter.

Samarbejde og videndeling med øvrige regioner
Region og kommuner vil via sekretariatet for Samarbejdsudvalget for Fysioterapi sikre videndeling med de øvrige regioner og kommunale fællessekretariater om udviklingen i økonomi og aktivitet samt resultater på området, herunder tiltag, der har effekt i forhold til at reducere de samlede udgifter og udgifter pr. patient.

Yderligere tiltag
Derudover blev der i den tidligere praksisplan aftalt en række initiativer i forhold til økonomi og kapacitet, idet analyser af økonomi og kapacitet viste, at Region Midtjylland og kommunerne har haft stigende udgifter til fysioterapi, herunder især vederlagsfri fysioterapi.

En række af disse anbefalinger er udmøntet i den tidligere periode (se oversigt over anbefalinger fra den tidligere praksisplan i bilag 3). Blandt disse videreføres følgende tiltag:

- Praksiskonsulenterne for fysioterapi fortsætter med at vejlede klinikker med høje udgifter pr. patient i, hvordan behandlingen optimeres – fx omlægning fra individuel behandling til holdtræning, hvor relevant.
- Samarbejdsudvalget følger aktivitet og økonomi i Region Midtjylland

Andre anbefalinger er endnu ikke udmøntet, men videreføres i denne praksisplan. Det drejer sig om følgende initiativer:

- Analyse af praktiserende lægers henvisningspraksis i regionen til den vederlagsfrie ordning. Formålet er at afdække eventuelle forskelle i henvisningspraksis på tværs af kommunerne og målrette information om kriterier for henvisning m.v. til de involverede parter. Almen praksis inddrages i analysen, der prioriteres som et af de første tiltag.
- Opfølgende analyse af udviklingen med hensyn til brug af ansatte fysioterapeuter ud over den eksisterende kapacitet på et ydernummer i fysioterapipraksis.
- Analyse af og opfølgning på omsætningsforhold for ydernumre med kapaciteter under 30 timer. Målet er at sikre et rimeligt forhold mellem registreret kapacitet og faktisk omsætning.

I de følgende afsnit vil der være fokus på udviklingen i udgifter til både almen og vederlagsfri fysioterapi og ridefysioterapi i Region Midtjylland.

Denne udvikling er illustreret i henholdsvis en figur og en tabel for hvert af de fire områder. Figuren viser indextal for udviklingen i:

- De samlede udgifter for fysioterapi inden for det givne speciale
- Andel af borgere, der får fysioterapi
- Gennemsnitlige udgifter pr. borger (altså hele befolkningen og ikke blot de borgere, der modtager fysioterapi)
- Gennemsnitlige udgifter pr. patient (altså de borgere, der får fysioterapi).

Figuren viser udviklingen inden for de fire indikatorer. Tabellen viser andelen af borgere der får fysioterapi, de gennemsnitlige udgifter pr. behandlet patient og pr. borger og de samlede udgifter i faste priser, 2018-PL.

Almen fysioterapi

Figur 2 illustrerer udviklingen i de samlede udgifter (bruttohonorar), andelen af borgere, der modtager almen fysioterapi, udgifter pr. borger og udgifter pr. patient fra 2015 til 2018 i Region Midtjylland.

Figur 2: Udvikling i Region Midtjylland ift. samlede udgifter, andel borgere og gennemsnitlig udgift pr. borger og patient for almen fysioterapi i 2015-2018 (faste priser 2018-PL).

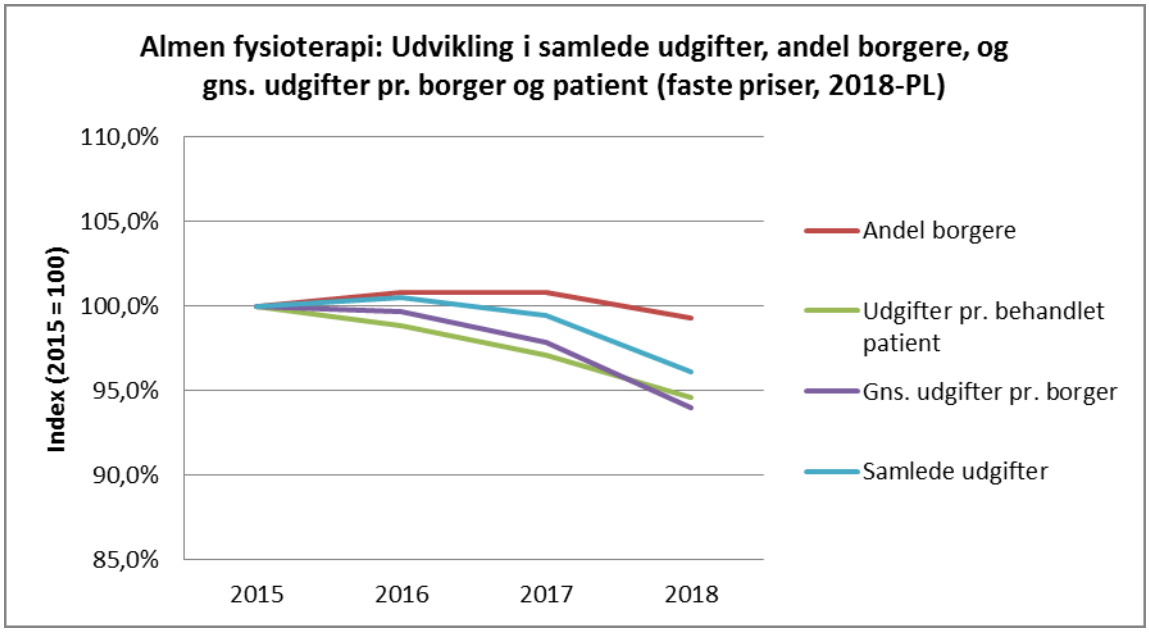

Note til figur 2: indextal viser de procentvise ændringer, og er udregnet på baggrund af de absolutte tal, der kan findes i tabel 1.

Tabel 1: Udvikling i Region Midtjylland indenfor almen fysioterapi

Almen fysioterapi	2015	2016	2017	2018
Andel borgere	8,5%	8,6%	8,6%	8,5%
Udgifter pr. behandlet patient	**kr. 969,67**	**kr. 958,35**	**kr. 941,65**	**kr. 917,68**
Gns. udgifter pr. borger	kr. 82,65	kr. 82,39	kr. 80,90	kr. 77,70
Samlede udgifter	**kr. 106.755.797**	**kr. 107.347.965**	**kr. 106.222.235**	**kr. 102.606.999**

Note: Alle priser i tabellen er faste priser (2018-PL)

Figur 2 viser, at de samlede udgifter til almen fysioterapi i perioden 2015-2018 er faldet. Konkret er de samlede udgifter faldet fra 106,7 mio. kr. i 2015 til 102,6 mio. kr. i 2018 (jf. tabel 1).

I perioden 2015 til 2081 er der sket en stigning i andelen af borgere i Region Midtjylland, der har modtaget behandling. Tabel 1 ovenfor viser, at 8,5 % af borgerne i Region Midtjylland modtog almen fysioterapeutisk behandling i 2081, hvilket også er over landsgennemsnittet (jf. figur 1, bilag 1). Generelt har Region Midtjyllands procentvise andel af borgere, som har modtaget almen fysioterapi, været uændret over de seneste fire år.

Ovenstående figur 2 viser, at der er sket et fald i de gennemsnitlige udgifter pr. patient i Region Midtjylland fra 969,67 kr. i 2015 til 917,68 kr. i 2018 (jf. tabel 1 ovenfor). Dette følger landsgennemsnittet ift. udviklingen i udgifter pr. patient, der var på 969 kr. i 2015 og 916,7 kr. i 2018 (jf. figur 1 i bilag 1).

Det fremgår af figur 2, at der er sket et fald i den gennemsnitlige udgift pr. borger i perioden 2015-2018 i Region Midtjylland fra 82,65 kr. pr. borger til 77,7 kr. (jf. tabel 1 ovenfor). I hele perioden har Region Midtjylland haft højere udgifter pr. *borger*, end de øvrige regioner, hvilket kan skyldes den højere andel af

borgere, der modtager almen fysioterapi. I 2018 var landsgennemsnittet på 73,3 kr. pr. borger, mens det gennemsnitligt i Region Midtjylland var 77,7 kr. pr. borger (jf. figur 3 i bilag 1).

Vederlagsfri fysioterapi

Nedenstående figur 3 illustrerer udviklingen i de samlede udgifter (honorar), andelen af borgere, der modtager vederlagsfri fysioterapi, udgifter pr. borger og udgifter pr. patient fra 2015 til 2018 i Region Midtjylland.

Figur 3: Udvikling i Region Midtjylland ift. samlede udgifter, andel patienter og gennemsnitlig udgift pr. borger og patient for vederlagsfri fysioterapi i 2015-2018 (faste priser 2018-PL)

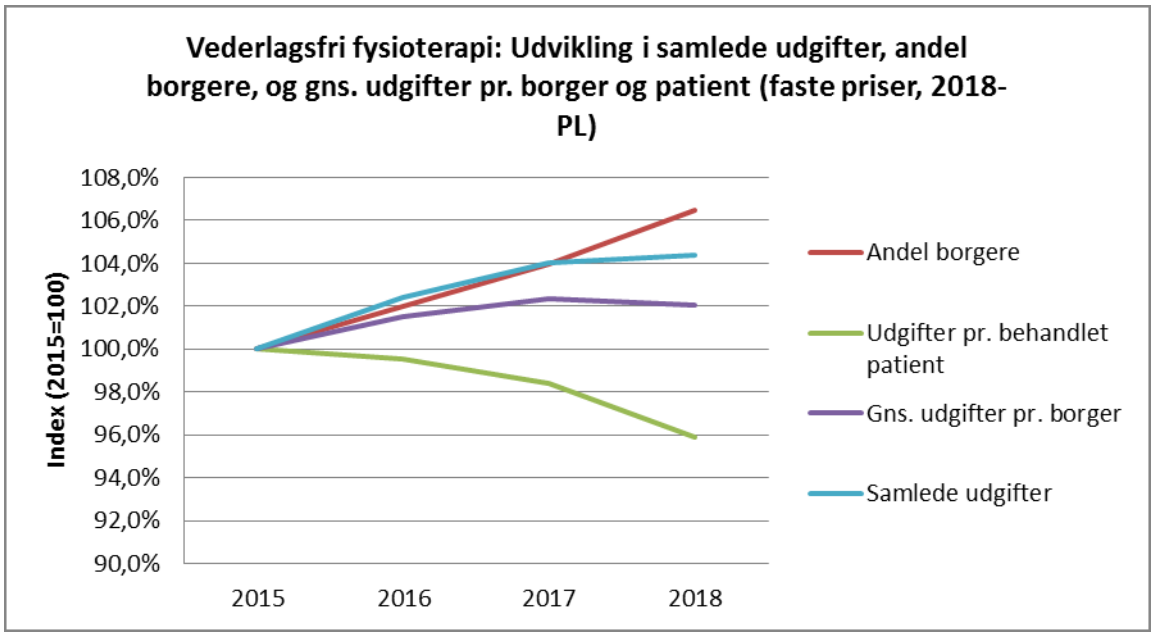

Note til figur 3: indextal viser de procentvise ændringer, og er udregnet på baggrund af de absolutte tal, der kan findes i tabel 2.

Tabel 2: Udvikling i Region Midtjylland indenfor vederlagsfri fysioterapi

Vederlagsfri fysioterapi	2015	2016	2017	2018
Andel borgere	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%
Udgifter pr. behandlet patient	kr. 14.129,37	kr. 14.061,32	kr. 13.907,12	kr. 13.544,90
Gns. udgifter pr. borger	kr. 180,68	kr. 183,41	kr. 184,87	kr. 184,43
Samlede udgifter	kr. 233.374.874	kr. 238.958.048	kr. 242.734.866	kr. 243.550.925

Note: Alle priser i tabellen er faste priser (2018-PL)

Figur 3 viser, at de samlede udgifter til vederlagsfri fysioterapi er steget i perioden 2015-2018. De samlede udgifter er steget fra 233,4 mio. kr. i 2015 til 243,5 mio. kr. i 2018 (jf. tabel 2).

I perioden 2015 til 2018 er der sket en stigning i andelen af borgere i Region Midtjylland, der har modtaget vederlagsfri fysioterapeutisk behandling. Tabel 2 viser, at 1,4 % af borgerne i Region Midtjylland modtog behandling i 2018, hvilket er over landsgennemsnittet. Region Midtjylland oplever dog i perioden en af de laveste procentvise stigninger blandt regionerne (6,48 %), hvilket ligger under den landsgennemsnitlige stigning på 9,46 % (jf. tabel 4, bilag 1).

Ovenstående figur 3 viser, at der sket et fald i de gennemsnitlige udgifter pr. patient indenfor vederlagsfri fysioterapi i Region Midtjylland. Faldet er fra 14.129,37 kr. i 2015 til 13.544,9 kr. i 2018 (jf. tabel 2). Region

Midtjylland har de højeste udgifter pr. patient sammenlignet med de andre regioner og ligger over landsgennemsnittet på 12.854,1 kr. i 2018 (jf. figur 2 i bilag 1).

Det ses i figur 3, at der har været en stigning ift. gennemsnitlige udgifter pr. borger i Region Midtjylland fra 180,68 kr. i 2015 til 184,43 kr. i 2018 (jf. tabel 2). Region Midtjylland ligger over landsgennemsnittet, som er på 162 kr. pr. borger i 2018. Sammen med Region Nordjylland har Region Midtjylland de højeste udgifter pr. borger til vederlagsfri fysioterapi (jf. figur 4 i bilag 1).

Almen ridefysioterapi

Nedenstående figur 4 illustrerer udviklingen i de samlede udgifter, andelen af borgere, der modtager almen ridefysioterapi og udgifter pr. patient fra 2015 til 2018 i Region Midtjylland.

Figur 4: Udvikling i Region Midtjylland ift. udgifter, andel af patienter og gennemsnitlig udgift pr. patient for almen ridefysioterapi i 2015-2018 (faste priser 2018-PL).

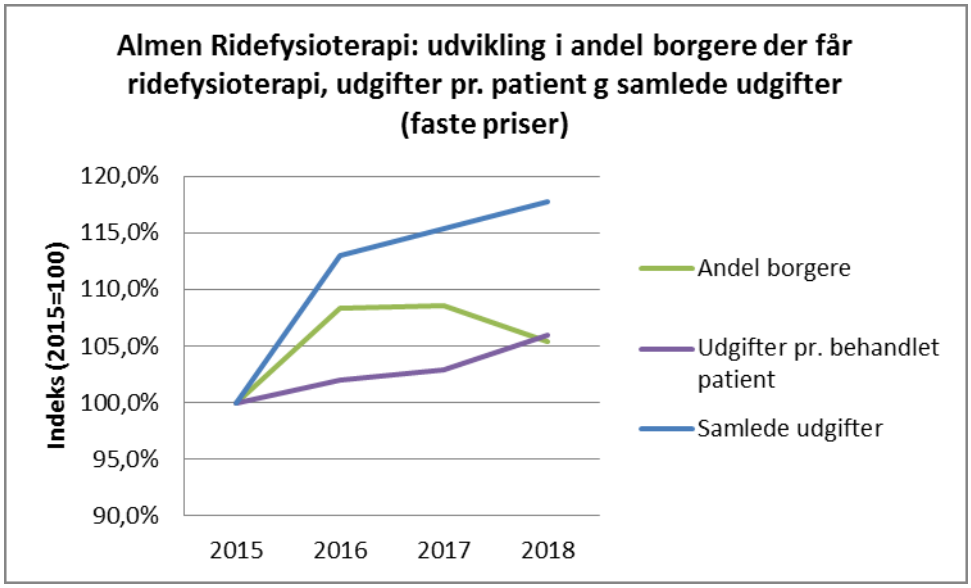

Note til figur 4: indextal viser de procentvise ændringer, og er udregnet på baggrund af de absolutte tal,der kan findes i tabel 3.

Tabel 3: Udvikling i Region Midtjylland indenfor almen ridefysioterapi

Almen ridefysioterapi	2015	2016	2017	2018
Andel borgere (i promille)	0,29	0,31	0,31	0,31
Udgifter pr. behandlet patient	kr. 9.840,38	kr. 10.039,70	kr. 10.123,53	kr. 10.424,03
Samlede udgifter	kr. 3.799.860	kr. 4.293.669	kr. 4.387.033	kr. 4.474.593

Note: Alle priser i tabellen er faste priser (2018-PL)

Figur 4 viser, at de samlede udgifter til almen ridefysioterapi er steget i perioden 2015-2018. De samlede udgifter er steget fra 3,8 mio. kr. i 2015 til 4,5 mio. kr. i 2018.

Fra 2015 til 2018 er der sket en stigning i andelen af borgere i Region Midtjylland,der modtager almen ridefysioterapi. Tabel 3 viser dog, at stigningen ikke har været stor, da andelen på 0,29 promille i 2015 var

steget til 0,31 promille i 2018. En større andel borgere får almen ridefysioterapi i Region Midtjylland (0,31 promille) end i de øvrige regioner og ligger over landsgennemsnittet på 0,13 promille (jf. tabel 6 i bilag 1).

Ovenstående figur 4 viser, at der sket en stigning i de gennemsnitlige udgifter pr. patient indenfor almen ridefysioterapi i Region Midtjylland. Stigningen er fra 9.840,38 kr. i 2015 til 10.424,03 kr. i 2018 (jf. tabel 3). Region Midtjylland følger landsgennemsnittet for udgifter pr. patient (jf. figur 5 i bilag 1).

Vederlagsfri ridefysioterapi

Nedenstående figur 5 illustrerer udviklingen i de samlede udgifter, andelen af borgere, der modtager vederlagsfri ridefysioterapi og udgifter pr. patient fra 2015 til 2018 i Region Midtjylland.

Figur 5: Udvikling i Region Midtjylland ift. samlede udgifter, andel af patienter og gennemsnitlig udgift pr. patient for vederlagsfri ridefysioterapi i 2015-2018 (faste priser 2018-PL).

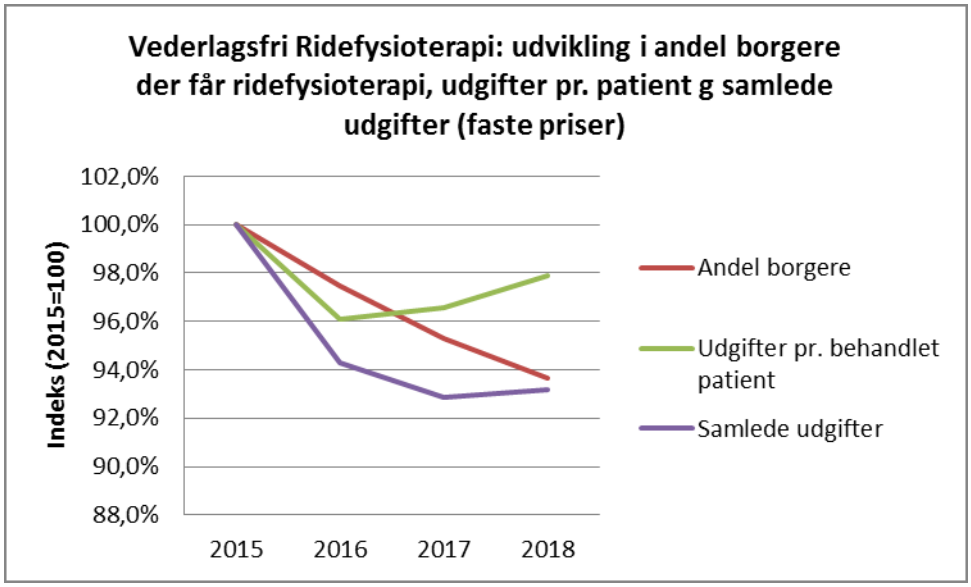

Note til figur 5: indextal viser de procentvise ændringer, og er udregnet på baggrund af de absolutte tal, der kan findes i tabel 4.

Tabel 4: Udvikling i Region Midtjylland indenfor vederlagsfri ridefysioterapi

Vederlagsfri ridefysioterapi	2015	2016	2017	2018
Andel borgere (i promille)	1,47	1,44	1,41	1,38
Udgifter pr. behandlet patient	kr. 17.172,14	kr. 16.498,17	kr. 16.586,05	kr. 16.807,91
Samlede udgifter	kr. 32.276.425	kr. 30.442.191	kr. 29.977.665	kr. 30.066.575

Note: Alle priser i tabellen er faste priser (2018-PL)

Figur 5 viser, at de samlede udgifter til vederlagsfri ridefysioterapi er faldet i perioden 2015-2018. De samlede udgifter er faldet fra 32 mio. kr. i 2015 til 30 mio. kr. i 2018 (jf. tabel 4).

Fra 2015 til 2018 er der sket et fald i andelen af borgere i Region Midtjylland, der modtager vederlagsfri ridefysioterapi. Tabel 4 viser, at andelen på 1,47 promille i 2015 var faldet til 1,38 promille i 2018. Andelen af borgere, der får vederlagsfri ridefysioterapi i Region Midtjylland, er højere end landsgennemsnittet, hvor andelen er 1,04 promille i 2018 (jf. tabel 7 i bilag 1).

Ovenstående figur 5 viser, at der er sket et fald i de gennemsnitlige udgifter pr. patient indenfor vederlagsfri ridefysioterapi i Region Midtjylland fra 17.172 kr. i 2015 til 16.807 kr. i 2018 (jf. tabel 4). Region Midtjylland er den region, der har de laveste udgifter pr. patient til vederlagsfri ridefysioterapi og ligger dermed også under landsgennemsnittet, som var 17.420 kr. pr. patient i 2018 (jf. figur 6 i bilag 1).

5. Udvikling i ydelser

Fremtidens fysioterapipraksis er en fysioterapipraksis, der

- kontinuerligt udvikler sig i takt med ny viden om fysioterapeutiske behandlingsmetoder og -former
- varetager effektive og tidsafgrænsede behandlingsforløb

Nedenstående tabel viser antallet af ydelser pr. behandlet patient på almen fysioterapi og vederlagsfri fysioterapi.

Som det fremgår af tabel 5 nedenfor, ligger Region Midtjylland på landsgennemsnittet hvad angår antal ydelser pr. patient for almen fysioterapi, både hvad angår holdtræning og individuelle ydelser.

For den vederlagsfrie fysioterapi gælder, at Region Midtjylland ligger over landsgennemsnittet hvad angår antal ydelser. Hvis antallet af ydelser nedbringes med to ydelser pr. patient i gennemsnit, vil Region Midtjylland komme på niveau med landsgennemsnittet.

Der skal derfor fortsat være er fokus på at nedbringe antallet af ydelser pr. patient for vederlagsfri fysioterapi.

For både almen og vederlagsfri fysioterapi anbefales det, at der fortsat er fokus på at konvertere individuel behandling til holdtræning.

Tabel 5: Antal ydelser pr. patient 2018

		Lands-gennemsnit	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland	Region Syddanmark
51 - Fysioterapi	**Almen fysioterapi**	8,18	8,69	8,23	7,77	7,99	7,59
	Individuel Behandl.	6,70	6,72	6,72	6,73	6,85	6,49
	Holdtræning	1,47	1,98	1,50	1,04	1,14	1,10
62 - Vederlagsfri fysioterapi	**Vederlagsfri fysioterapi**	44,20	43,95	45,83	47,15	41,26	42,65
	Individuel Behandl.	26,71	25,79	28,36	27,77	25,43	25,97
	Holdtræning	17,49	18,17	17,47	19,38	15,82	16,68

Note: Inkluderede ydelser: Speciale 51: 0110, 0111, 0112, 0113, 0120, 0121, 0122, 8050. Speciale 62: 0110, 0111, 0112, 0113, 0120, 0121, 0122, 4001-4009, 4101-4105, 5001-5008, 5101-5108, 6001-6008, 6101-6107, 7001-7008, 7101-7108. De individuelle behandlinger er vægtet efter bestemmelserne i overenskomsten. Eksempelvis er en kort behandling vægtet 2/3-dele i forhold til en normalbehandling.

Patienter henvist til almen fysioterapi har på landsplan gennemsnitligt fået 6,7 individuelle ydelser i 2018. Patienter henvist til almen fysioterapi har gennemsnitligt fået 1,47 holdydelser i 2018. Indenfor almen fysioterapi ligger Region Midtjylland på linje med landsgennemsnittet både for individuel behandling og holdydelser.

Patienter henvist til vederlagsfri fysioterapi har på landsplan i gennemsnit fået 26,71 individuelle behandlinger i 2018. Patienter henvist til vederlagsfri fysioterapi har på landsplan fået 17,49 holdydelser i 2019. Indenfor individuel behandling i vederlagsfri fysioterapi ligger Region Midtjylland med 28,36 ydelser pr. patient over landsgennemsnittet. Region Midtjylland ligger dog på linje med landsgennemsnittet indenfor holdtræning i vederlagsfri fysioterapi.

Holdtræning

Region Midtjylland, kommunerne i regionen og fysioterapeuterne er enige om, at individuel behandling ønskes ændret til holdtræning, når det giver kvalitetsmæssig og økonomisk mening og er relevant for patientens situation. Dermed vil holdtræning ikke være et supplement til individuel behandling, men det vil være en erstatning heraf, når dette findes relevant. Udover en økonomisk gevinst, vil der også være en menneskelig gevinst ved, at borgere kommer til at indgå i træningsfællesskaber.

Holdtræning indebærer træning på et hold med flere end en person, hvor der er supervision af en fysioterapeut samt løbende tilpasning af træningen.

Nedenstående figurer viser fordelingen mellem individuel behandling og holdtræning i forhold til vederlagsfri fysioterapi opgjort henholdsvis samlet for alle patienter, for patienter med varigt svært fysisk handicap og for patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom.

Figur 6: Fordeling af individuel behandling og holdtræning vederlagsfri fysioterapi 2018

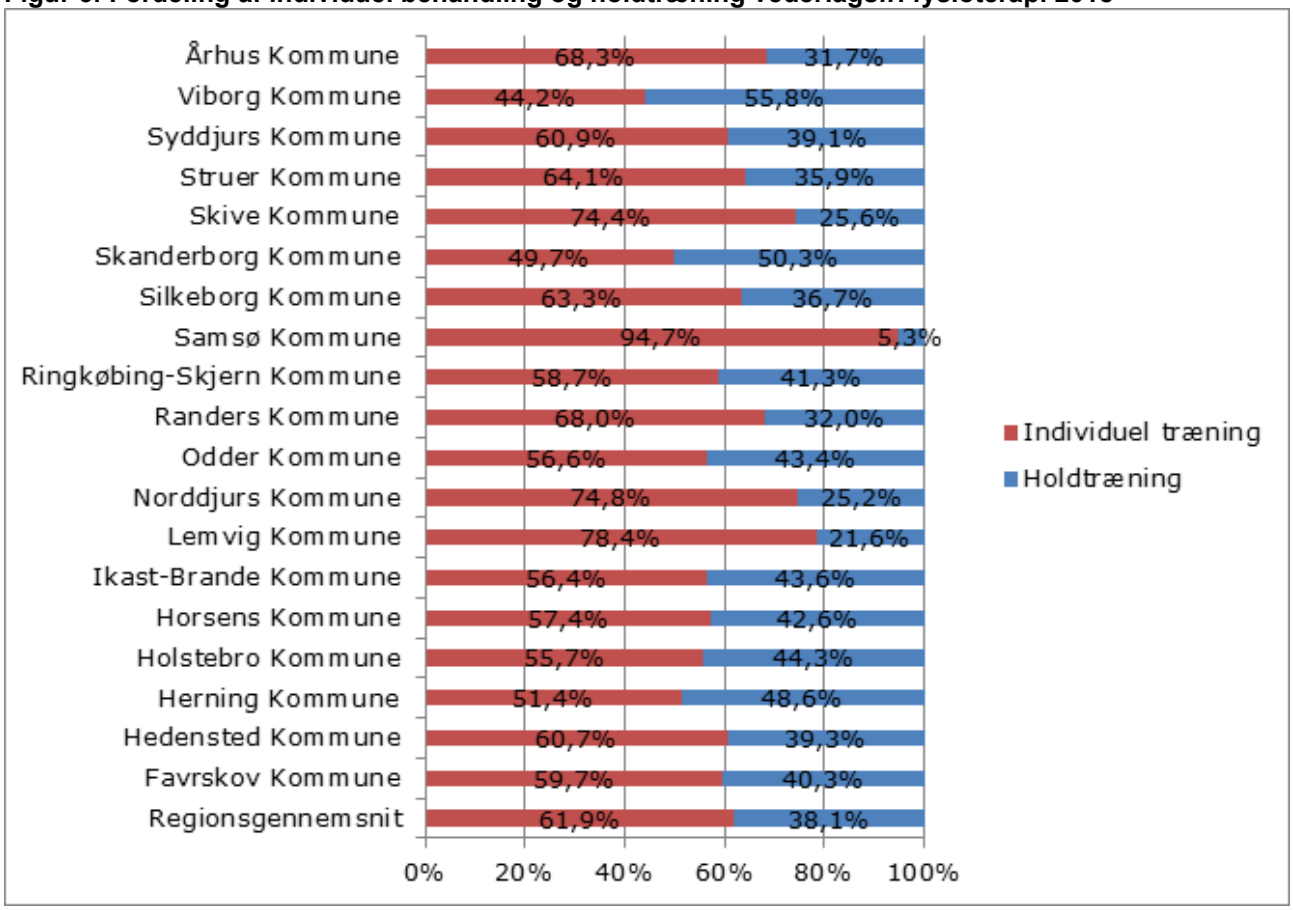

Note: Data fra 2018. Individuelle ydelser: 0110, 0111, 0112, 0113, 0120, 0121, 0122. Individuelle behandlinger er vægtet efter bestemmelserne i overenskomsten. Eksempelvis er en kort behandling vægtet 2/3-dele i forhold til en normalbehandling. Holdydelser: 4001-4009, 4101-4105, 5001-5008, 5101-5108, 6001-6008, 6101-6107, 7001-7008, 7101-7108.

Det ses af figur 6, at holdtræning anvendes i varierende grad i kommunerne. Den højeste andel af holdydelse ses i Viborg Kommune, hvor 55,8 % af behandlingen i vederlagsfri fysioterapi i praksissektoren består af holdtræning. Den laveste andel af holdydelse (udover Samsø Kommune) ses i Lemvig Kommune, hvor 21,6 % af behandlingen i vederlagsfri fysioterapi består af holdtræning. Den gennemsnitlige anvendelse

af holdydelser som en del af behandlingen i vederlagsfri fysioterapi i hele Region Midtjylland ligger på 38,1 %.

Fordelingen mellem holdtræning og individuel træning har udviklet sig således, at en større andel af fysioterapibehandlingen i dag foregår på hold, sammenlignet med data fra seneste praksisplan (data fra 2014). I 2018 lå regionsgennemsnittet således, at 38,1 % af alle behandlinger foregik som holdtræning mens det i 2014 var 32 % af alle behandlinger. Alle kommuner i regionen med undtagelse af Syddjurs og Horsens har set en stigning i andelen af holdtræning.

I det følgende ses på fordelingen mellem individuel behandling og holdtræning i forhold til de to målgrupper for vederlagsfri fysioterapi. Dvs. henholdsvis borgere med et varigt svært fysisk handicap, og borgere med funktionsnedsættelse pga. bestemte progressive sygdomme som fx Parkinsons sygdom og multipel sklerose.

Figur 6a: Fordeling – patienter med varigt svært fysisk handicap 2018

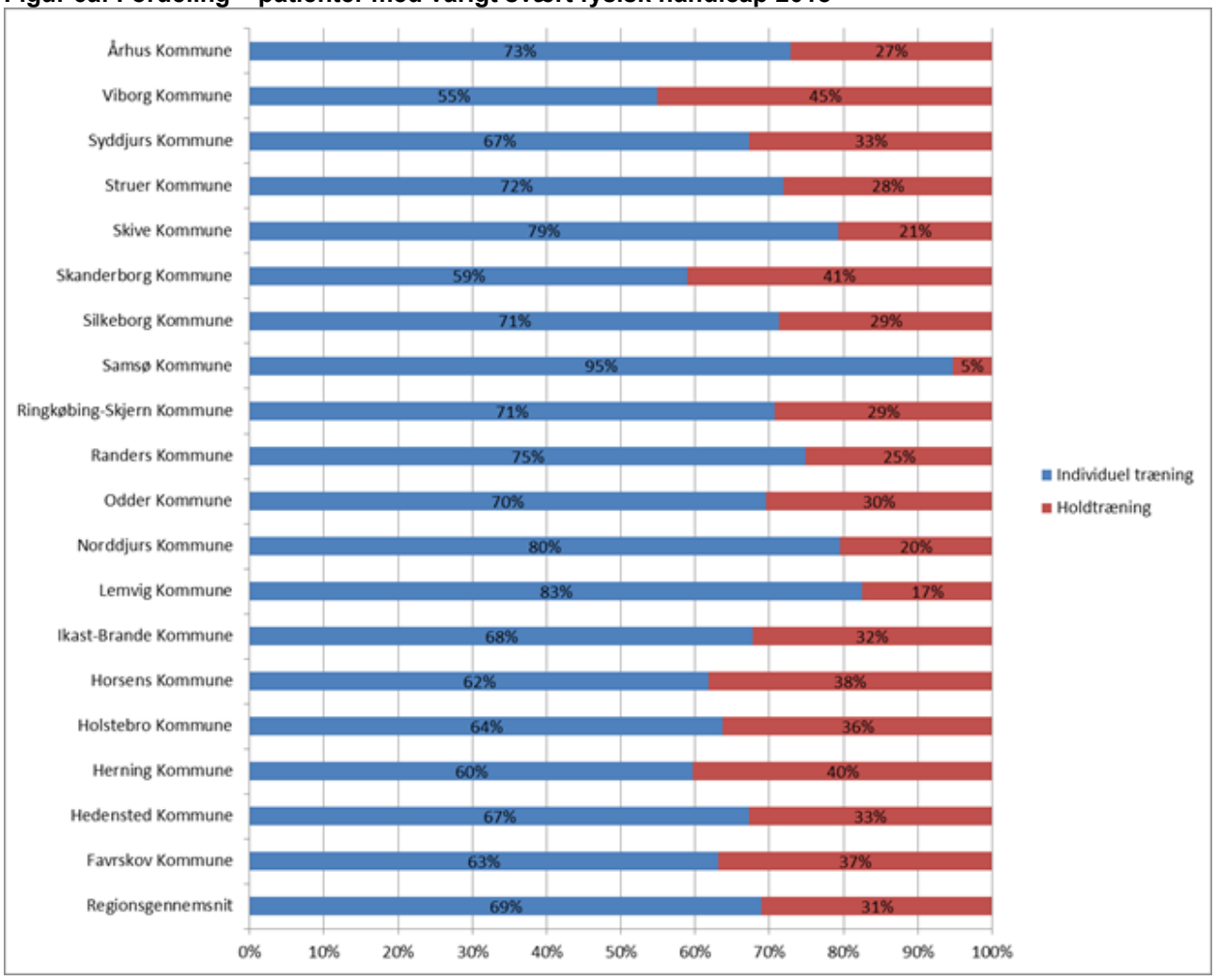

Note: Se figur 6

Sammenlignes figur 6 og 6a fremgår det, at der i lavere grad anvendes holdtræning til patienter med varigt svært fysisk handicap end til den samlede patientgruppe, der tilbydes vederlagsfri fysioterapi.

Det ses af figur 6a, at holdtræning til patienter med varigt svært fysisk handicap anvendes i varierende grad. Den højeste andel er i Viborg, hvor 45 % behandlingen til patienter med varigt svært fysisk handicap består af holdtræning. Den laveste andel af holdydelser (udover Samsø Kommune) ses i Lemvig, hvor 17 % af behandlingerne til patienter med varigt svært fysisk handicap foregår som holdtræning.
Fordelingen mellem holdtræning og individuel træning har udviklet sig således, at en større andel af fysioterapibehandlingen til patienter med varigt svært fysisk handicap i dag foregår på hold, sammenlignet med data fra seneste praksisplan (data fra 2014). I 2018 lå regionsgennemsnittet således, at 31 % af alle behandlinger foregik som holdtræning mens det i 2014 var 27 % af alle behandlinger. Alle kommuner i regionen med undtagelse af Odder, Ikast-Brande og Horsens Kommuner har set en stigning i andelen af holdtræning til patienter med varigt svært fysisk handicap.

Figur 6b: Fordeling – patienter uden svært fysisk handicap m. progressiv sygdom 2018

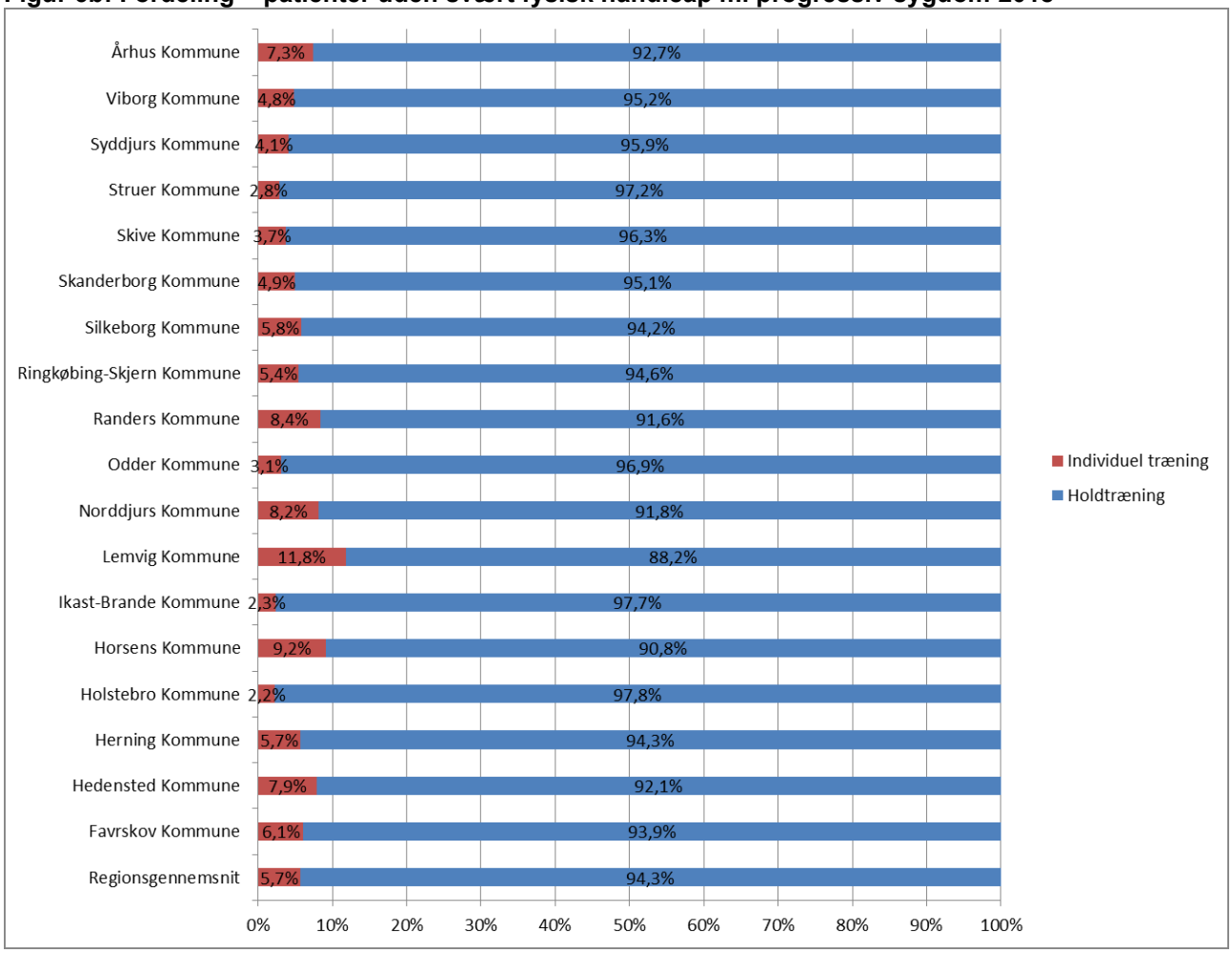

Note: se figur 6. Obs: Der er ikke data for Samsø Kommune.

Sammenlignes figur 6b med figur 6 og 6a fremgår det, at der i højere grad anvendes holdtræning til patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom end til resten af patientgruppen, der modtager vederlagsfri fysioterapi.

Det ses af figur 6b, at holdtræning til patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom anvendes i varierende grad. Den højeste andel er i Struer ~~Odder~~, Ikast-Brande og Holstebro Kommune, hvor 98 % af behandlingen til patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom består af holdtræning. Den

laveste andel af holdydelser ses i Lemvig Kommune, hvor 88,2 % af behandlingerne til patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom foregår som holdtræning.

Fordelingen mellem holdtræning og individuel træning for denne målgruppe har udviklet sig således, at en større andel af fysioterapibehandlingen i dag foregår på hold, sammenlignet med data fra seneste praksisplan (data fra 2014). I 2018 lå regionsgennemsnittet således, at 94,3 % af alle behandlinger foregik som holdtræning mens det i 2014 var 83 % af alle behandlinger. Alle kommuner i regionen har set en stigning i andelen af holdtræning til patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom.

Den højere andel af holdtræning for patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom i forhold til patienter med varigt svært fysisk handicap afspejler overenskomstens bestemmelser om begrænsninger i tilbuddet om vederlagsfri fysioterapi, hvor der står, at patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom som udgangspunkt kun kan få henvisning til holdtræning.

6. Kapacitet og praksisforhold – almen og vederlagsfri fysioterapi

Fremtidens fysioterapipraksis er en fysioterapipraksis, der

- er et nært og tilgængeligt tilbud til patienter med behov for fysioterapeutisk behandling

Hvis en praktiserende fysioterapeut skal give behandling med tilskud fra region eller kommuner, skal fysioterapeuten godkendes som yder af offentlig behandling. Godkendte ydere får tildelt et ydernummer af regionen. Ydernummeret fungerer som et identifikationsnummer, der fx bruges når regionen udbetaler honorar til fysioterapeuten for behandling med offentligt tilskud.

I Region Midtjylland har 414 fysioterapeuter et ydernummer. 159 af disse ejer en klinik, mens 255 har lejet sig ind hos andre klinikker. Endelig fungerer 4 fysioterapeuter som mobile fysioterapeuter uden fast klinikadresse. Derudover er der 10 klinikejere som ejer mere end én klinik.

Til hvert ydernummer er der knyttet en bestemt kapacitet, der er et udtryk for, hvor mange timers behandling, der må gives med tilskud fra det offentlige. En kapacitet kan enten være under 30 timer eller over 30 timer. Hvis kapaciteten er under 30 timer, skal fysioterapeuten holde sig under 30 behandlingstimer pr. uge i gennemsnit på årsplan. Hvis kapaciteten er over 30 timer, er der ingen specifik grænse for fysioterapeutens behandlingsaktivitet.

En fysioterapeut med ydernummer kan ansætte andre fysioterapeuter til at behandle på ydernummeret. En ansat får altså ikke sit eget ydernummer, men arbejder under en anden fysioterapeuts ydernummer og må også gerne arbejde på flere forskellige ydernumre. Den samlede behandlingsaktivitet på et ydernummer skal altid holde sig inden for det samlede antal behandlingstimer på kapaciteten.

I Region Midtjylland er der 135 kapaciteter over 30 timer og 338 kapaciteter under 30 timer.

Antallet af kapaciteter kan omregnes til et mål, der angiver antal fuldtidskapaciteter pr. indbygger. Det er et mål for, hvor mange indbyggere der skal deles om den kapacitet, der er for fysioterapi med offentligt tilskud. Som det ses af tabel 6, skal 4.457 indbyggere i gennemsnit deles om en fuldtidskapacitet. På landsplan er der 4.598 indbyggere pr. omregnet fuldtidskapacitet.

Tabel 6: Indbyggere pr. fuldtidskapacitet hele landet

Region	Antal fuldtidskapaciteter	Indbyggere	Indbyggere pr. fuldtidskapacitet
Landsgennemsnit	1.275	5.785.864	4.598
Region Midtjylland	295	1.314.898	4.457
Region Hovedstaden	409	1.826.010	4.465
Region Nordjylland	129,5	588.766	4.546
Region Syddanmark	242,5	1.221.083	5.035
Region Sjælland	199	835.107	4.197

Note: Kapaciteter i Region Midtjylland er trukket i targit. Øvrige regioner har meldt ind med deres tal. Indbyggertal er taget fra Danmarks Statistik 2018 K2. Kapaciteter under 30 timer indgår med 1/2 vægtning. Kapaciteter der er registreret med 1/3 indgår med en vægtning på 1/3.

I alle 19 midtjyske kommuner er der en eller flere fysioterapiklinikker. Borgere, der er henvist af deres læge til fysioterapi, kan frit vælge hvilken fysioterapeut/klinik, de ønsker at blive behandlet af. Borgere kan således både vælge klinikker i sin hjemkommune eller klinikker i andre kommuner.

Der er en tendens til, at der i den vestlige del af regionen er færre indbyggere pr. fuldtidskapacitet end i den østlige del af regionen. Der er desuden en tendens til, at der i dele af den østlige del af regionen er flere indbyggere pr. fuldtidskapacitet i fx Horsens, Odder og Favrskov Kommuner. Den lavere grad af dækning betyder dog ikke, at kommunerne i disse områder har lavere udgifter til fysioterapi ved praktiserende fysioterapeuter.

Som supplement til den behandling, som henviste borgere kan få ved en praktiserende fysioterapeut har 10 af de 19 midtjyske kommuner etableret egne tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Det drejer sig om Favrskov, Horsens, Randers, Silkeborg, Skanderborg, Skive, Struer, Syddjurs, Viborg og Aarhus Kommuner. (Se også kapitel 10, hvor kapacitet og tilbud i den enkelte kommune er beskrevet).

Service og ventetider
Det skal være let for patienter, pårørende og samarbejdspartnere at komme i kontakt med en fysioterapeutpraksis og få viden om tilgængelighed hos den enkelte fysioterapeutpraksis. Derfor skal fysioterapeutpraksisser have fokus på at informere om serviceniveau, tilgængelighed og ventetider.

Ventetider skal registreres på sundhed.dk minimum hver anden måned. Desværre har mange fysioterapeutpraksisser i Region Midtjylland pr. 18. december 2018 ikke registreret ventetid for ikke akutte patienter på sundhed.dk. De fysioterapeutpraksisser, der har registreret ventetiden for ikke akutte patienter på sundhed.dk, har registreret 0-2 ugers ventetid. Region og kommuner vil tage initiativ til, at overenskomstens bestemmelser om registrering af ventetider fremover bliver overholdt.

Kapacitet og omsætning

En kapacitet kan enten være over 30 timer eller under 30 timer. Kapaciteten angiver hvor mange behandlingstimer, der kan gives med offentligt tilskud.

Det varierer meget, hvor stor en omsætning, der er på en kapacitet. Omsætningen på en kapacitet over 30 timer afhænger fx af, hvor mange timer fysioterapeuten vælger at behandle pr. uge, hvor mange patienter fysioterapeuten behandler i timen, samt hvor effektivt behandlingen kan tilrettelægges. Antallet af behandlingstimer kan også stige eller falde over tid på den enkelte kapacitet. Det varierer således også, hvor stor en udgift region og kommuner har til behandling på de enkelte kapaciteter.

Omsætningsloft
En kapacitet kan i nogle tilfælde pålægges en omsætningsgrænse – fx hvis en fysioterapeut med et ydernummer ansætter ekstra fysioterapeuter inden for den kapacitet, der knytter sig til ydernummeret. Praksis i Region Midtjylland er, at alle ydere, der gør brug af ekstra fysioterapeuter, pålægges et omsætningsloft. Der kan endvidere pålægges et omsætningsloft, hvis fysioterapeuter deler kapaciteter mellem flere ydernumre. Overskrides omsætningsloftet skal yderen tilbagebetale en del af omsætningen (tilskudsdelen), der overstiger loftet.

I Region Midtjylland er der på 65 ydernumre ansat en fysioterapeut ud over antallet af kapaciteter på ydernummeret og har i den forbindelse fået et omsætningsloft. 52 ydernumre har et loft fordi deres kapacitet er blevet delt på to eller flere fysioterapeuter. Der er et vist overlap mellem de to grupper.

For at undgå uønsket kapacitetsudvidelse er det praksis i Region Midtjylland, at der altid pålægges omsætningsloft, hvor overenskomsten giver mulighed for det.

Vurdering af kapacitet
Der er fysioterapeutiske tilbud tilgængeligt i alle 19 kommuner i regionen, og alle borgere har derfor adgang til fysioterapi. Det vurderes, at der er tilstrækkelig med kapacitet i Region Midtjylland. Samtidig er det afgørende for Region og kommuner, at der ikke sker en udvidelse af kapaciteten. Der vil derfor ikke blive udstedt ny kapacitet (ingen nye ydernumre med ny kapacitet).

Som beskrevet i kapital 4 er der fortsat behov for at følge udviklingen i udgifterne til fysioterapi i praksissektoren i Region Midtjylland. Udover den løbende opfølgning på nationalt og regionalt niveau sættes der en række yderligere tiltag i gang i den midtjyske region. Blandt andet analyse af henvisningspraksis, da der fortsat er en stor tilgang af patienter i den vederlagsfrie ordning, samt vejledning af klinikker med høje udgifter pr. patient – fx i forhold til fortsat omlægning fra individuel behandling til holdtræning.
Det skal dog bemærkes, at en revurdering af kapaciteten i regionen kan blive nødvendig, hvis der ikke på anden vis kan opnås den ønskede udvikling i økonomi og aktivitet på området. En revurdering af kapaciteten vil have konsekvenser for kapaciteten for både den almene og vederlagsfrie fysioterapi. Der skal ligeledes tages højde for udvikling i demografi og antal patienter.

Ændringer i den geografiske fordeling og placering af den nuværende kapacitet kræver godkendelse af regionen. Er der tale om en flytning inden for samme mindre geografiske område, er det praksis, at administrationen i Region Midtjylland behandler ansøgningen. Det er praksis, at ansøgning om flytning af kapaciteter, herunder flytning af klinik indenfor større geografiske områder behandles i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi, som kan afgive indstilling til regionen. De berørte kommuner høres.

Som udgangspunkt flyttes der ikke kapacitet på tværs af kommuner. Der igangsættes dog en undersøgelse af, hvordan der kan tilvejebringes en mere ligelig fordeling af den nuværende kapacitet inden for regionen. Udgangspunktet vil være de muligheder, der er inden for overenskomsten.

Når en fysioterapeut ansøger om ændringer, der indebærer, at kapacitet flyttes, at der oprettes flere praksisadresser eller mobile fysioterapeuter tilknyttes en klinik følges de følgende retningslinjer.

Retningslinjer vedrørende flytning, anden praksisadresse og mobile fysioterapeuter
Ved en evt. flytning af kapacitet inden for en kommune skal det sikres, at der fortsat er en hensigtsmæssig geografisk spredning af de fysioterapeutiske tilbud ved praktiserende fysioterapeut indenfor kommunen. Her vil der ske en vurdering af den geografiske fordeling på postnumre inden for kommunen.

Ved beslutninger, der indebærer, at kapacitet flyttes, skal de berørte kommuner inddrages.

Flytninger
Ansøgninger om flytning af klinik vurderes ud fra følgende principper:

- Det vurderes positivt, hvis en flytning giver en mere jævn fordeling af klinikker i forhold til de geografiske og demografiske forhold i region og kommuner, eller hvis en flytning ikke forringer den eksisterende geografiske fordeling eksempelvis, hvis flytning sker til en adresse i samme bydel/kvarter.
- Det vurderes positivt, hvis flytning sker til en adresse, hvor klinikken bliver en del af et større sundhedscenter med mulighed for mere samarbejde og sparring med andre faggrupper med overenskomst med det offentlige, herunder specielt ved øget samarbejde med almen praksis.
- Det vurderes positivt, hvis der sikres bedre muligheder for holdtræning
- At tilgængeligheden for bevægelseshæmmede styrkes

Følgende forudsætninger skal være opfyldt:

- Overenskomstens bestemmelser vedrørende tilgængelighed for bevægelseshæmmede og handicappede skal være overholdt.
- Der skal være god mulighed for holdbehandling på den nye adresse.

Praktisere fra mere end én adresse

Det fremgår af overenskomsten, at fysioterapeuter som hovedregel har én praksisadresse. Det princip fastholdes i Region Midtjylland.

Det fremgår desuden af overenskomsten, at følgende skal være opfyldt:

- en fysioterapeut kan praktisere fra flere adresser, såfremt det er i overensstemmelse med praksisplanen, og at det sker ved anvendelse af den eksisterende kapacitet på klinikken.
- Regionen skal orienteres inden ibrugtagning af den nye praksisadresse. Regionen vil på baggrund heraf vurderer, hvorvidt etablering af anden praksisadresse er i overensstemmelse med praksisplanen. Det er praksis, at ansøgningen forelægges samarbejdsudvalget, som kan afgive indstilling til regionen. De berørte kommuner høres. Såfremt regionen når frem til, at det er i overensstemmelse med praksisplanen, kan fysioterapeuten praktisere fra to adresser. Brug af anden praksisadresse tilknyttes den enkelte kapacitet. Hvis flere ydere på samme klinik ønsker at kunne praktisere fra anden praksisadresse, skal der ske en vurdering for hver enkel kapacitet.

I regionens vurdering af en ansøgning om ekstra praksisadresse lægges der vægt på højere faglig kvalitet i behandlingen og bedre geografisk dækning af de befolkningsmæssige og demografiske forhold.

Mobile fysioterapeuter

De nationale parter har aftalt, at ordningen om, at en yder kan fungere som mobil fysioterapeut uden en fast klinikadresse udfases. Det betyder, at ydernumre med tilhørende kapaciteter på sigt skal tilknyttes en fast klinikadresse.

Ansøgning om at tilknytte et ydernummer på en mobilfysioterapeut til en fast klinikadresse behandles i samarbejdsudvalget, ud fra følgende kriterier:

- Tilknytning kan ske til en klinik (med fast klinikadresse) inden for mobilfysioterapeutens hidtidige område.
- Klinikken skal herefter tilbyde hjemmebehandling i hele mobilfysioterapeutens hidtidige område.
- Der skal være mulighed for faglig sparring på klinikken.

7. Kapacitet og praksisforhold – almen og vederlagsfri ridefysioterapi

Fremtidens ridefysioterapipraksis er en ridefysioterapipraksis, der

- er et nært og tilgængeligt tilbud til patienter med behov for ridefysioterapeutisk behandling

I Region Midtjylland er der 22 ridefysioterapeuter (pr. 18. december 2018), der har et ydernummer og aftale om levering af ridefysioterapi. Ridefysioterapeuterne har aftaler, der lyder på enten over eller under 30 timer om ugen. 16 terapeuter har aftaler på over 30 timer, mens 6 har aftaler under 30 timer pr. uge.

9 ridefysoterapeuter varetager behandling på mere end én rideskole. Der er ikke kommunale tilbud om vederlagsfri ridefysioterapi. Oversigt over rideskoler med ridefysioterapi samt antallet af ydernumre tilknyttet den enkelte rideskole findes i bilag 2.

Ridefysioterapeuter, som ønsker flere praksisadresser eller at flytte deres praksisadresser (rideskole) skal søge regionen om tilladelse. Ridefysioterapeuter, som ønsker ændringer i deres kapacitet skal ligeledes søge regionen om tilladelse hertil (jf. beslutning fra Samarbejdsudvalget for Fysioterapi 3. september 2007). En eventuel godkendelse af ansøgning om flere praksisadresser eller flytning af praksisadresse må ikke betyde en udvidelse af den ridefysioterapeutiske kapacitet i regionen.

De berørte kommuner høres i forbindelse med ansøgninger, der indebærer flytning og/eller ændring af kapacitet.

Det er ikke muligt at fremstille kapaciteten på ridefysioterapiområdet for de øvrige regioner, herunder fremstille indbyggere pr. fuldtidskapaciteter på tværs af regionerne, da der ikke er en standard for beregning af fuldtidskapaciteter på ridefysioterapiområdet.

Vurdering af kapacitet
Det vurderes, at der er en god tilgængelighed til tilbud om ridefysioterapi i hele regionen, og der opslås derfor ikke nye kapaciteter (ingen nye ydernumre med ny kapacitet) til ridefysioterapi. Hvis en ridefysioterapeut ophører med at praktisere og ikke overdrager sin kapacitet, vil der ikke blive opslået ny kapacitet (nyt ydernummer).

Det er afgørende for region og kommuner, at der ikke sker en udvidelse af kapaciteten for ridefysioterapi.

Som beskrevet i kapital 4 er der fortsat behov for at følge udviklingen i udgifterne til fysioterapi i praksissektoren i Region Midtjylland. Dette sker gennem en række tiltag nationalt og regionalt niveau
Det skal dog bemærkes, at en revurdering af kapaciteten i regionen kan blive nødvendig, hvis der ikke på anden vis kan opnås den ønskede udvikling i økonomi og aktivitet på området. En revurdering af kapaciteten vil have konsekvenser for kapaciteten for både den almene og vederlagsfrie ridefysioterapi. Der skal ligeledes tages højde for udvikling i demografi og antal patienter.

Dækningsområder
En ridefysioterapeut har et geografisk område, hvor ridefysioterapeuten må tilbyde behandling indenfor (geografisk dækningsområde). Dækningsområdet kan være en eller flere angivne kommuner, og afhænger af, hvornår den enkelte ridefysioterapeut er tiltrådt som ridefysioterapeut under overenskomsten på området.

Alle ridefysioterapeuter skal søge om tilladelse til at praktisere på en rideskole eller flytte til en anden rideskole. Ridefysioterapeuten ansøger regionen, som lægger sagen op i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi med henblik på, at Samarbejdsudvalget afgiver indstilling til regionen. De berørte kommuner høres. Når en ridefysioterapeut overtager en kapacitet fra en anden ridefysioterapeut skal den ridefysioterapeut, der overtager kapaciteten, sikre, at der fortsat er et tilbud til de borgere, der hidtil har fået ridefysioterapi på kapaciteten.

Der gives tilbagemelding på skrift. Ansøgningerne vurderes forskelligt, alt efter, hvornår ridefysioterapeuten er tiltrådt overenskomsten:

- **Tiltrådt før 2012**
  Her gælder dækningsområderne fra de tidligere amter. I det tidligere Viborg Amt er der lavet aftaler, der begrænser det geografiske dækningsområde mens der i de tidligere Ringkøbing og Aarhus Amt var mulighed for praksis i hele amtet. Det har ikke været muligt at afdække praksis i det tidligere Vejle Amt. Når en ridefysioterapeut overtager et ydernummer skal der søges om tilladelse til praksis for hver praksisadresse, så der laves aftale om geografisk dækningsområde.

- **Tiltrådt 2012- 25. november 2015**
  Her gælder seks zoner, som regionen blev inddelt i, i forbindelse med "Redegørelse for ridefysioterapi i Region Midtjylland 2012". Ridefysioterapeuten godkendes inden for eget område og kapacitet. Et kort over de seks zoner kan findes på regionens hjemmeside under samarbejdsudvalget for fysioterapi.

- **Tiltrådt efter 25. november 2015**
  Ridefysioterapeuter i Region Midtjylland skal ansøge regionen om tilladelse til praksis for hver praksisadresse, således at der laves aftale om geografisk dækningsområde for det konkrete ydernummer. Det gælder, at den geografiske tilgængelighed med den nye kontrakt ikke må ændres væsentligt, og der må ikke ske udvidelse af den ridefysioterapeutiske kapacitet i regionen.

De involverede kommuner, den som flyttes til og den som flyttes fra, skal altid høres i forbindelse med behandling af ansøgninger, der involverer ændringer og flytning af kapacitet.

8. Kvalitetsudvikling

Fremtidens fysioterapipraksis er en fysioterapipraksis, der

- gennem kvalitetsarbejde og efteruddannelse sikrer de bedste forudsætninger for god behandling til patienterne

Den enkelte fysioterapeut er ansvarlig for at holde sig fagligt ajour gennem relevant efteruddannelse. Den enkelte fysioterapeut skal også følge og holde sig opdateret på nationale kliniske retningslinjer i forhold til fysioterapi samt orientere sig i nationale og regionale aftaler om arbejdsdeling og samarbejde med det øvrige sundhedsvæsen.

Derudover indgår fysioterapiområdet i den øvrige kvalitetsorganisation i Region Midtjylland, og der arbejdes løbende med kvalitetsudvikling og forskning i forhold til fysioterapi. Fx varetager de regionale praksiskonsulenter for fysioterapi en række forsknings- og kvalitetsudviklingsprojekter på tværs af fysioterapiklinikker og sektorer.

Et særligt fokusområde i den midtjyske region er at få styrket viden om resultaterne af god fysioterapi. Eksempelvis hvilke effekter kan borgeren forvente at forskellige typer af fysioterapi, og er der typer af behandling som skal prioriteres frem for andet? Region og kommuner ser gerne, at der på forskellig vis igangsættes forskning inden for dette område. ~~Region og kommuner vil derfor prioritere, at der igangsættes forskning inden for dette område~~

Som en del af overenskomsten er det også aftalt, at der på landsplan skal gennemføres et udviklingsprojekt om effektmåling og datadrevet kvalitet. Formålet er at beskrive metoder og værktøjer til effektmåling herunder anvendelse af tests. Parterne i den midtjyske region ser frem til resultaterne af dette initiativ og bidrager gerne til arbejdet.

Kvalitetsudvikling og forskning i Region Midtjylland

I Region Midtjylland gennemføres løbende en række projekter med fokus på forskning og kvalitetsudvikling i fysioterapipraksis. Blandt andet

- **Pilotprojekt Monitorering Fysioterapipraksis 2016 (afsluttet 2018)**
  Test af implementering af en IT–baseret udrednings-, behandlings- og kommunikationsmodel inden for de tre største patientgrupper: Patienter med lænderyg-, nakke- og skulderbesvær henvist til almen fysioterapi.
  Projektet er afrapporteret i 2018 og kan læses på:
  https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/information-til praksis/midtjylland/fysioterapeut/rapporter-mm/monitoreringsprojekt/

- **Undersøgelse af grundlæggende karakteristika, trivsel og livskvalitet for patienter henvist til vederlagsfri fysioterapi (i gang)**
  Dataindsamling og analyse er afsluttet. Artikler på baggrund af undersøgelsen er under udarbejdelse og det forventes at disse publiceres i 2020

- **Projekt Udviklingsklinikker i fysioterapipraksis (i gang)**
  Etablering af udviklingsklinikker, der skal være pilotklinikker for kvalitetsudvikling-, innovations- og forskningsprojekter og dermed styrke den videre udvikling af primær fysioterapipraksis. Udviklingsklinikkerne arbejder fx med indsamling af data, kommunikation, journalisering og patientinddragelse.
  Projektet udløber med udgangen af 2021.

- Måling af funktionsniveau i forhold til aktiviteter i dagligdagen hos patienter henvist til Vederlagsfri Fysioterapi (i gang)
  Evaluere funktion og trivsel efter et konditions- eller styrketræningsforløb. Måling af funktion og trivsel før og efter. Opstilling af vejledning til, hvordan et sådant forløb i praksis kan organiseres.
  Dataindsamling og analyse er afsluttet. Artikler publiceres i 2020.

- **Udarbejdelse af øvelsesfilm (afsluttet)**
  Øvelser til borgere med smerter i hele bevægeapparatet.. Er tilgængelig for alle i den elektroniske lægehåndbog.
  https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/fysmed-og-rehab/oevelsesfilm/

- **Fysioterapeuter i lægepraksis (i gang)**

Nationale indsatser i forhold til kvalitetsudvikling

Som en del af overenskomsterne for almen og vederlagsfri fysioterapi er der aftalt flere nationale indsatser om kvalitetsudvikling i forhold til fysioterapi i praksissektoren:

- **Akkreditering (2019-2021)**
  Alle fysioterapi klinikker skal i den kommende overenskomstperiode akkrediteres efter det kvalitetssæt, som er udviklet i nuværende periode.
  Akkrediteringen er opstartet i eftersommeren 2019 og forventes afsluttet i 2021. https://www.fysio.dk/radgivning-regler/overenskomster/Overenskomster-og-aftaler-paa-praksisomraadet/akkreditering-af-fysioterapipraksisser

- **Udviklingsprojekt om effektmåling og datadrevet kvalitet (afventer igangsættelse)**
  Formålet med udviklingsprojektet er at beskrive metoder og værktøjer til effektmåling herunder anvendelse af tests.

- **Implementering af nationale kliniske retningslinjer**
  Fortsat implementering af eksisterende og kommende nationale kliniske retningslinjer. Dette indgår som en del af evalueringen i akkrediteringsprocessen.

Moderniseringsprojekt
Formålet er at udarbejde nye ydelsesbeskrivelser. Projektet skal komme med anbefalinger om, hvor der er potentiale for at omlægge, justere og nytænke behandlingsformer og

metoder. Projektet skal også bidrage til at frigive effektiviseringsgevinster for at overholde de faste økonomiske rammer for fysioterapi i praksissektoren.

9. Samarbejde og sammenhængende sundhedsindsats

Fremtidens fysioterapipraksis er er en fysioterapipraksis, der

- er en integreret del af sundhedsvæsenet og indgår i et gensidigt forpligtende samarbejde med resten af sundhedsvæsenet

Overenskomsterne for fysioterapi i praksissektoren indeholder en vision om, at fysioterapipraksis indgår som en integreret del af sundhedsvæsenet og indgår i et forpligtende samarbejde med det øvrige sundhedsvæsen. Som beskrevet i overenskomsterne indebærer dette blandt andet

- Respekt, tillid og dialog mellem sektorerne
- Samarbejde om udvikling af tiltag, der kan understøtte samarbejdet mellem relevante grupper af behandlere i sundhedsvæsenet.
- At alle praksisområder tænkes ind i sammenhængende løsninger på tværs af sektorer for at løse de sundhedsmæssige udfordringer, som samfundet står overfor
- Kommunikation og udveksling af relevante informationer på tværs af sektorer
- At praktiserende fysioterapeuter følger kliniske retningslinjer og relevante samarbejdsaftaler samt løbende udvikling af kompetencer (jf. kapitel 8 om kvalitet).

Region, kommuner og praktiserende fysioterapeuter har i forlængelse heraf et fælles ansvar for at sikre, at borgere med behov for fysioterapi får en sammenhængende sundhedsindsats. En sammenhængende indsats er også et led i at sikre effektive patientforløb og herunder målet om at nedbringe udgifterne pr. patient.

I den midtjyske region indebærer dette, at der især arbejdes med følgende:

- Samarbejde og sammenhæng lokalt
- Fælles tilgang og fokus på rehabilitering
- Epikriser og elektroniske henvisninger
- Kiropraktik og fysioterapi

Samarbejde og sammenhæng lokalt

Udover behandling i fysioterapipraksis har mange borgere samtidig kontakter til det øvrige sundhedsvæsen, jobcentre, sociale indsatser m.v. Det skal derfor sikres, at der er et godt og effektivt samspil mellem fysioterapipraksis, det regionale sundhedsvæsen, kommunerne, almen praksis og den øvrige praksissektor. Det er vigtigt at sikre sammenhæng i de forløb, hvor borgeren både har kontakt til praktiserende fysioterapeuter og kommunale indsatser. Der kan fx være behov for at styrke dialogen mellem kommuner og praktiserende fysioterapeuter samt viden om de tilbud, der er i henholdsvis praksissektoren og kommunerne. Det kan ske via de lokale samarbejdsfora, som i forskellig grad er etableret i de midtjyske kommuner. Repræsentanter fra almen praksis kan også med fordel inviteres med på møder i de lokale samarbejdsfora, hvor det er relevant.

I overenskomsten opfordres kommuner, fysioterapiklinikker og ridefysioterapeuter derfor til lokalt at etablere en fast og formel samarbejdsstruktur. For at understøtte etablering og udvikling af lokale samarbejdsfora er formål om mulige arbejdsfelter for de lokale samarbejdsfora desuden uddybet:

Formålet de lokale samarbejdsfora er at:

- drøfte principielle sager og problemstillinger
- følge udviklingen i praksissektoren og kommunen
- bidrage til at fremme dialogen og opnå større forståelse og indsigt i hinandens områder

De lokale samarbejdsfora kan fx sætte fokus på

- Samarbejde om og tilbud til udvalgte målgrupper – fx borgere med komplekse forløb og borgere, der har gavn af en tværfaglig og/eller tværsektoriel indsats.
- Muligheder for holdtræning blandt klinikker beliggende i kommunen
- Udvikling i økonomi og henvisningspraksis på kommuneniveau ved hjælp af aggregerede data
- Kommunikation og herunder elektronisk kommunikation (MedCom-standarder) mellem kommune og fysioterapipraksis. Her kan der fx bygges videre på de gode erfaringer, der er med brug af elektronisk kommunikation med praktiserende læger.
- Lokale samarbejdsaftaler
- For at styrke dialogen mellem praktiserende fysioterapeuter og kommuner om den vederlagsfri fysioterapi igangsættes der på nationalt plan to udviklingsprojekter. De to nationale udviklingsprojekter er:

    1. At der udarbejdes en vejledning, der beskriver hvilke situationer, hvor der er behov for dialog ml. kommune og fysioterapeut og evt. henvisende læge
    2. At der udarbejdes en generel vejledning til fysioterapeuter og kommunale plejepersonale i forhold til at optimere samarbejdet omkring en patients forløb på et plejecentre

For at styrke de lokale samarbejdsfora udarbejder kommuner og repræsentanter fra fysioterapeuter i regionen desuden et idékatalog med anbefalinger og konkrete erfaringer med det gode samarbejde.

Fælles tilgang og fokus på en rehabiliterende tilgang
Initiativer, der kan fremme fælles sprog og faglige tilgange kan også bidrage positivt til øget sammenhæng og samarbejde på tværs. Region, kommuner og fysioterapeuter ser derfor positivt på tiltag, der kan fremme brug af fælles metoder og test på tværs af praksissektoren, hospitaler og kommuner.

For at sikre en sammenhængende sundhedsindsats er det vigtigt at tage afsæt i en fælles tilgang til sundhedsopgaverne.

Region og kommuner har i mødet med borgerne

- et stort fokus på rehabilitering
- vægt på borgeroplæring, hvor borgerne oplæres i selv at varetage hele eller dele af opgaverne
- øje for pårørendes og andet netværks ressourcer og mulighed for hjælp i det daglige
- en opmærksomhed på borgerens mulighed for at indgå i fællesskaber med andre borgere – både for at forebygge ensomhed, men også fordi fællesskaber og evt. deltagelse i foreningsliv kan støtte borgeren i at fastholde funktionsniveau og fortsat træning/aktiv livsstil
- vægt på borgerens tilknytning til uddannelse/arbejdsmarked

Det er forventningen, at andre aktører på sundhedsområdet støtter op om denne rehabiliterende tilgang.

Epikriser
Et særligt fokusområde for praksiskonsulenterne i regionen er at understøtte, at alle fysioterapeuter under overenskomsten sender epikriser retur til egen læge i forbindelse med alle henviste patienter.

Konkret er der ved etablering af to udviklingsklinikker i fysioterapipraksis planlagt kvalitetsudviklingsprojekter i en 2-årig pilotperiode. Herunder en journaliserings- og epikriseaudit, der har til formål at forbedre journaliseringsstandarden, udarbejde en basisjournal via databasen FysDB, samt opstille vejledninger og hjælpemidler (standardfraseringer) ved epikriseskrivning. Almen praksis inddrages i dette arbejde.

Elektroniske henvisninger til praktiserende fysioterapeuter
Hospitalerne kan i dag ikke sende elektroniske henvisninger til praktiserende fysioterapeuter i Region Midtjylland. Region Midtjylland undersøger, hvordan der kan laves elektroniske henvisninger.

Særligt om kiropraktik og almen fysioterapi
Det er et fælles ønske fra Region Midtjylland, fysioterapien og kiropraktikken at styrke samarbejdet mellem fysioterapeuter og kiropraktorer for de patienter, der kan møde begge faggrupper.

Der har i februar og marts 2019 været afholdt dels et politisk, dels et administrativt møde mellem Region Midtjylland, praktiserende fysioterapeuter og praktiserende kiropraktorer. Der har på begge møder været enighed blandt alle tre parter om, at øget samarbejde mellem fysioterapi og kiropraktik vil være til gavn for patienterne.

Faggrupperne kan opnå stor indsigt i hinandens behandlingsformer og faglige muligheder og vil dermed kunne supplere hinanden i behandlingen af den enkelte patient. Et styrket samarbejde vil bidrage til et sammenhængende behandlingsforløb for patienterne. På samme tid vil patienterne opleve øget tryghed i, at de er blevet grundigt vurderet. Region Midtjylland ønsker derfor i samarbejde med praktiserende fysioterapeuter og kiropraktorer at gennemføre prøvehandlinger der muliggør et tættere samarbejde mellem fysioterapeuter og kiropraktorer med henblik på at undersøge, om dette kan bidrage til en større oplevelse af sammenhæng for patienten og eventuel medvirke til, at patienter kan undgå forløb i hospitalssektoren.

På møde mellem administrationen i Region Midtjylland, praktiserende fysioterapeuter og praktiserende kiropraktorer blev det aftalt, at der skal arbejdes videre med prøvehandlinger inden for nedenstående to spor:

1. Kommunikation mellem faggrupper og til patienter som et fælles indsatsområde. Dette kan eksempelvis indebære fælles skolebænk, fælles journalsystem og fælles kvalitetsudvikling.
2. Fælles team/fælles klinik: en fælles fysioterapi- og kiropraktikklinik

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der kan være overenskomst- og lovgivningsmæssige udfordringer i at styrke samarbejdet mellem de to faggrupper. I prøvehandlingerne skal gældende overenskomst og lovgivning overholdes, men mulighed for at søge dispensation herfra undersøges. Et vigtigt element er således at få afdækket, om der er nuværende strukturer, som er barrierer for løsninger, der skaber bedre kvalitet og sammenhæng for borgerne.

10. Kommunegennemgang

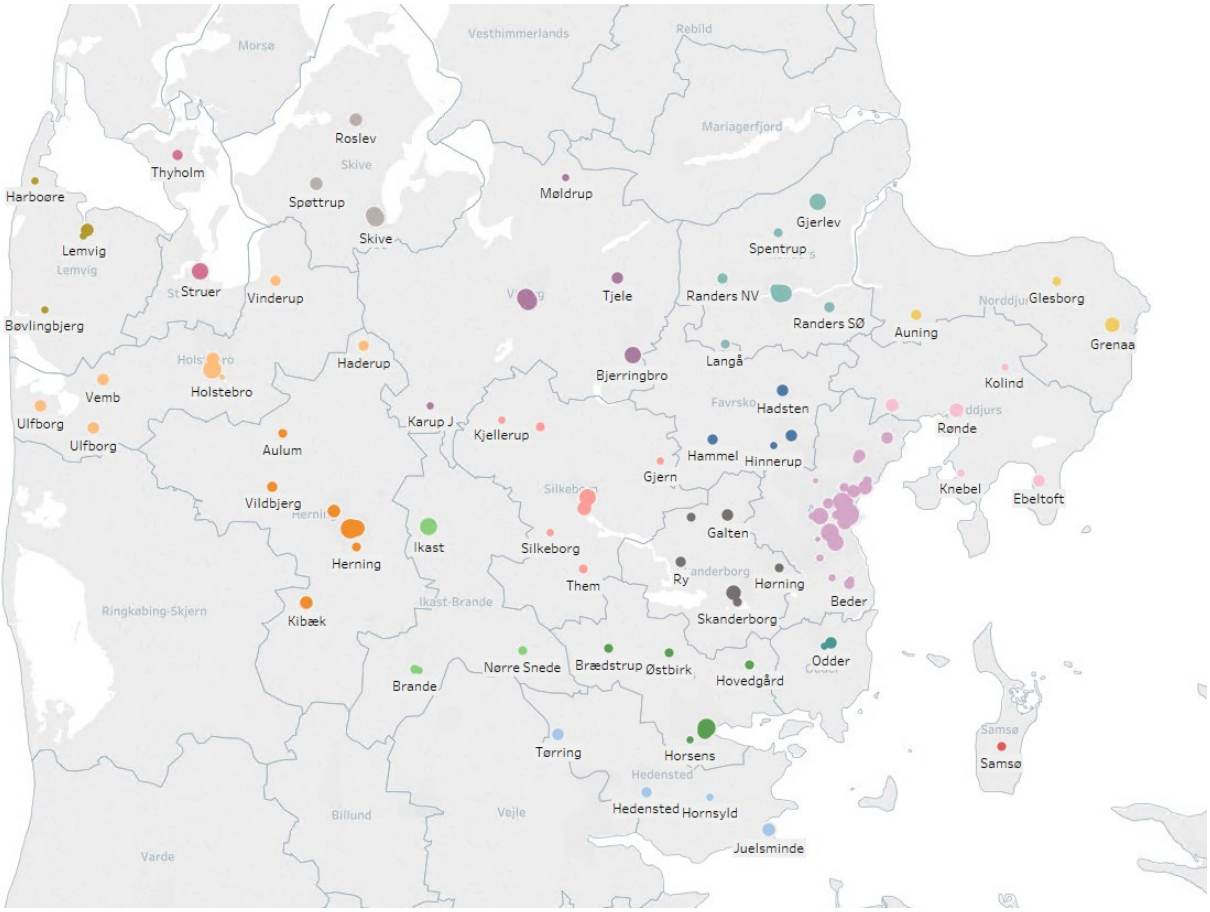

Favrskov Kommune

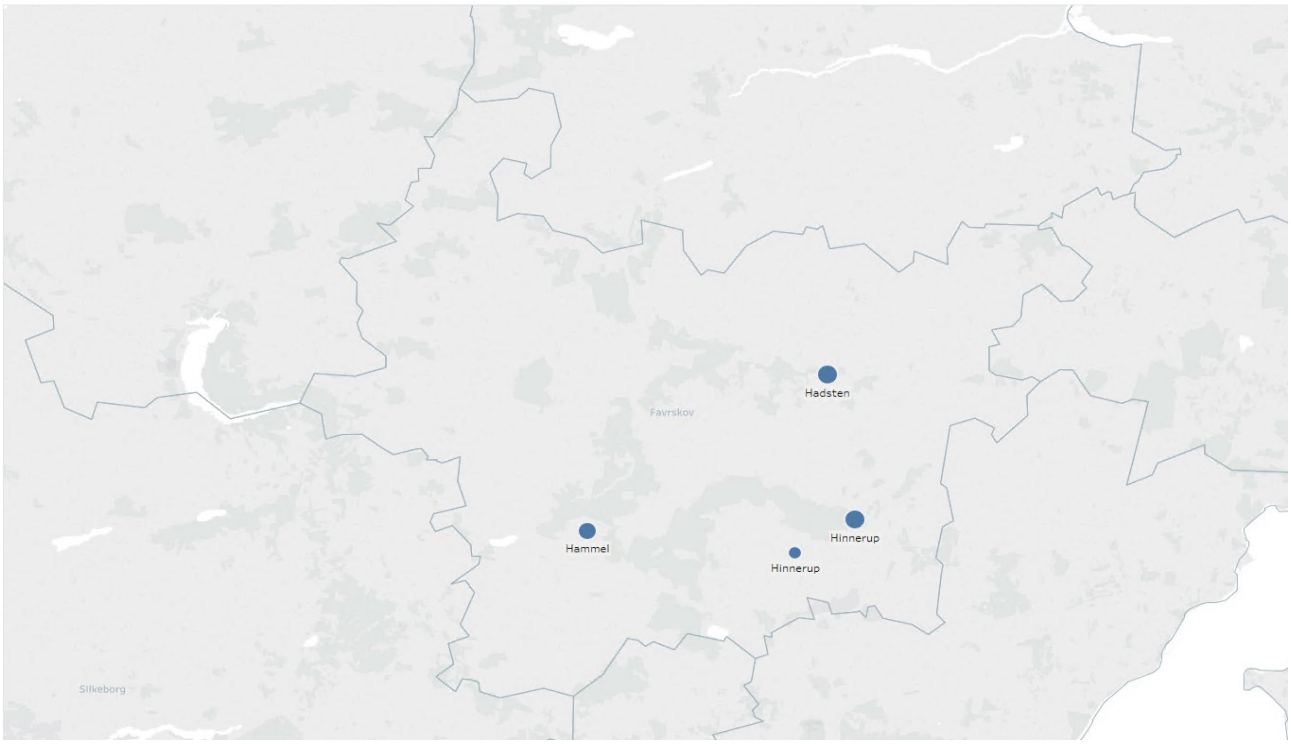

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Favrskov Fysioterapi & Træning	Thorsvej 6	8450	Hammel	Nej	Nej	2	1	2
Fysioterapien Hinnerup Sundhedshus	Herredsvej 27	8382	Hinnerup	Ja	Ja		1	1
Hadsten Fysioterapi & træning Aps	Ågade 97,st	8370	Hadsten	Ja	Ja	1	2	2,5
Hinnerup Fysioterapi & Træning ApS	Pakhusvej 3	8382	Hinnerup	Ja	Ja	3	1	2,5
								8

Favrskov Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er alle borgere, der er omfattet af den vederlagsfrie ordning.

Hedensted Kommune

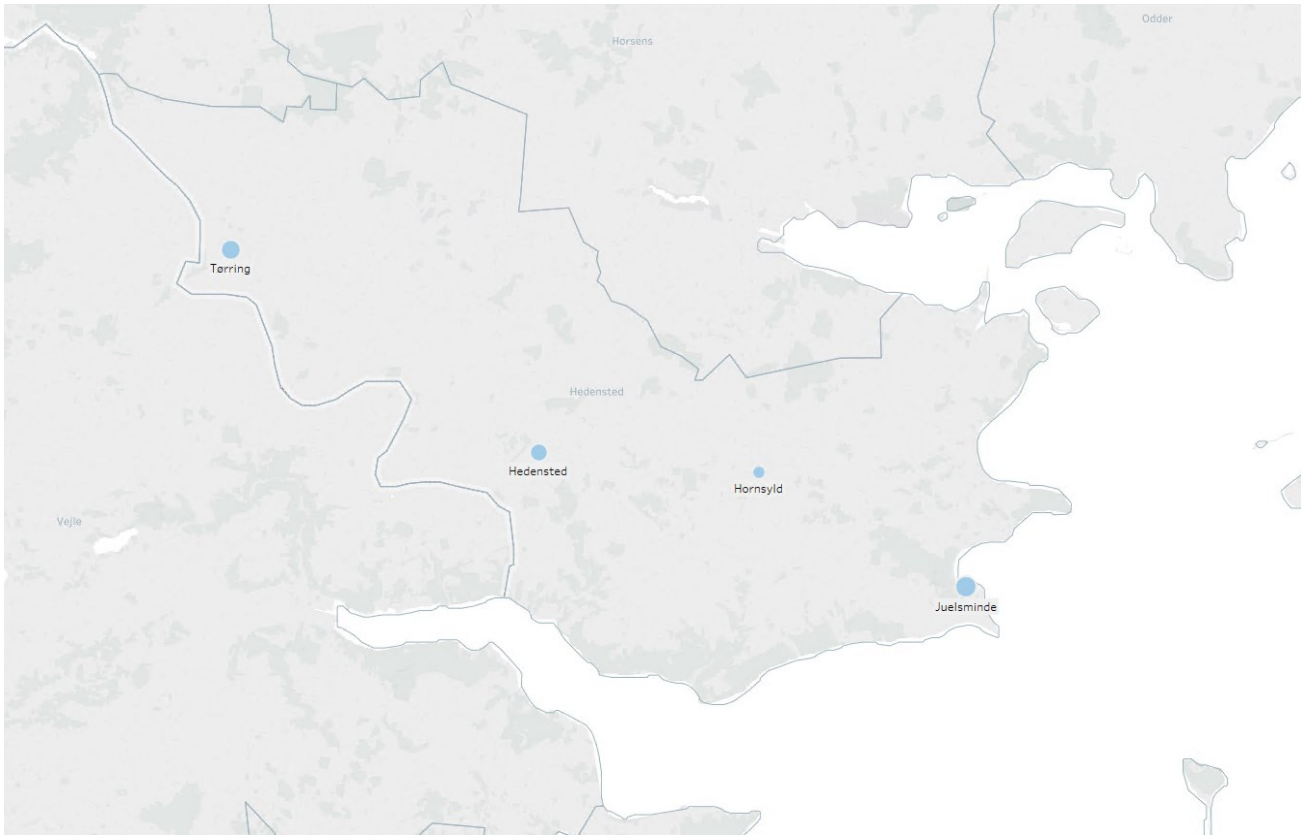

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Hedensted Fysioterapi & Træning	Bytorvet 27 C,1	8722	Hedensted	Ja	Ja		2	2
Hornsyld klinik for fysioterapi	Bjørnkærvej 16	8783	Hornsyld	Ja	Ja		1	1
Klinik for Fysioterapi i Juelsminde	Odelsgade 66	7130	Juelsminde	Nej	Nej	2	2	3
Tørring Fysioterapi & Træning I/S	Torvegade 13	7160	Tørring	Ja	Ja	1	2	2,5
								8,5

Hedensted Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Herning Kommune

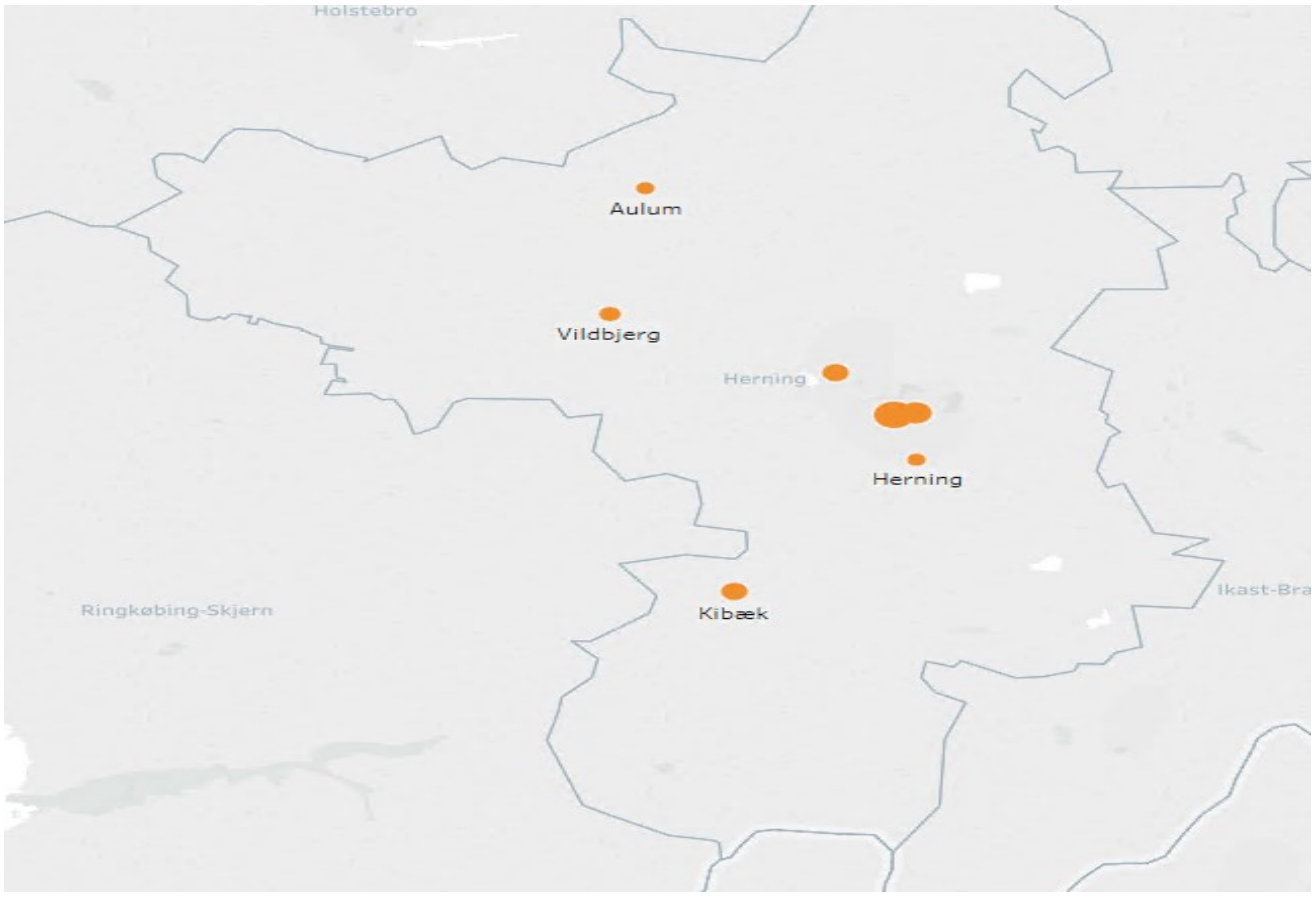

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet>30t	Samlet kapacitet
Aulum Fysioterapi og Træning	Rugbjergvej 14	7490	Aulum	Ja	Ja	3***		1,5
Benefit Herning Fysioterapi I/S	Nørregade 44	7400	Herning	Ja	Ja	3		1,5
BeneFit herning Fysioterapi, satellitklinik i Sundhedscenteret i Lind	Vejlevej 1	7400	Herning			Samme som Benefit Herning Fysioterapi I/S		
FysioDanmark Herning	Viborgvej 97	7400	Herning	Ja	Ja	7**	1	4,5
Klinik for fysioterapi	Brogade 6 B	6933	Kibæk	Ja	Ja	6	0	3
Klinik for Fysioterapi I/S	Bytoften 78	7400	Herning	Ja	Ja	2	2	3
Midtjysk Fysioterapi	Vestergade 27	7400	Herning	Ja	Ja	8**	3	7
Midtvest Osteopati & Fysioterapi	Sports Alle 4	7480	Vildbjerg	Ja	Ja	6*		2
								22,5

* 2 kap. delt til 6 ydernumre med omsætningsloft
** 3 kap. delt til 6 ydernumre med omsætningsloft
*** 1 kap. delt til 2 halve kapaciteter

Herning Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Holstebro Kommune

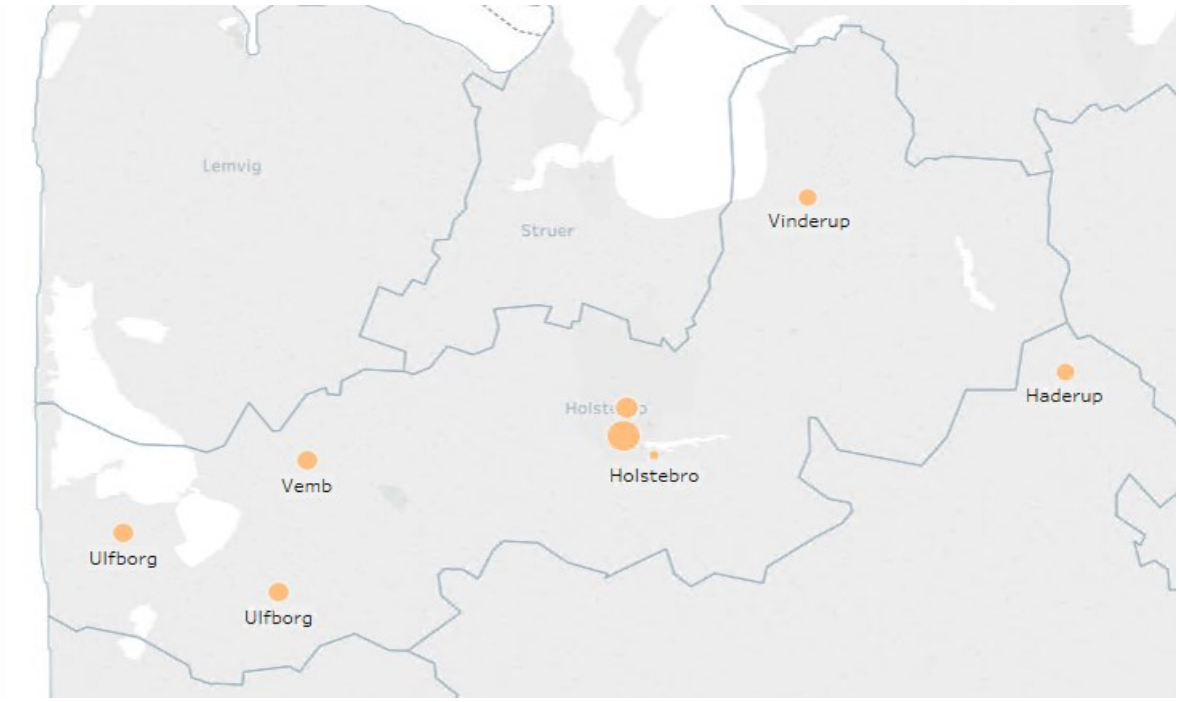

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
FysioDanmark Holstebro	Sønderlandsgade 9	7500	Holstebro	Ja	Ja	11**	1	6,5
BeneFiT Holstebro	Stationsvej 33 B	7500	Holstebro	Ja	Ja	7****		3
Klinik for Fysioterapi og Træning i Vinderup	Søndergade 54	7830	Vinderup	Ja	Ja	5*		2
Klinik for Fysioterapi og Træning i Vinderup, satellitklinik i Haderup	Nygade 9	7540	Haderup	Ja	Ja	Samme som Klinik for Fysioterapi og Træning i Vinderup		
Søren Dige	Mirabellevej 12	7500	Holstebro	N	N	1		0,5
Ulfborg klinik for fysioterapi	Holmegade 35	6990	Ulfborg	Ja	Ja	6***		2,5
Ulfborg klinik for fysioterapi v/Lene Dybdal, satellitklinik i Vemb Hallen	Stadionalle 2	7570	Vemb			Samme som Ulfborg klinik for fysioterapi		
Ulfborg klinik for fysioterapi v/Lene Dybdal, satellitklinik i Sdr. Nissum hallen	Kirkebyvej 11 A	6990	Ulfborg			Samme som Ulfborg klinik for fysioterapi		
								14,5

* 1 kap. delt til 3 ydernumre med omsætningsloft
** 4 kap. delt til 8 ydernumre med omsætningsloft
*** 2. kap. delt til 5 ydernumre med omsætningsloft
****1 kapacitet delt til tre med omsætningsloft
Holstebro Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Horsens Kommune

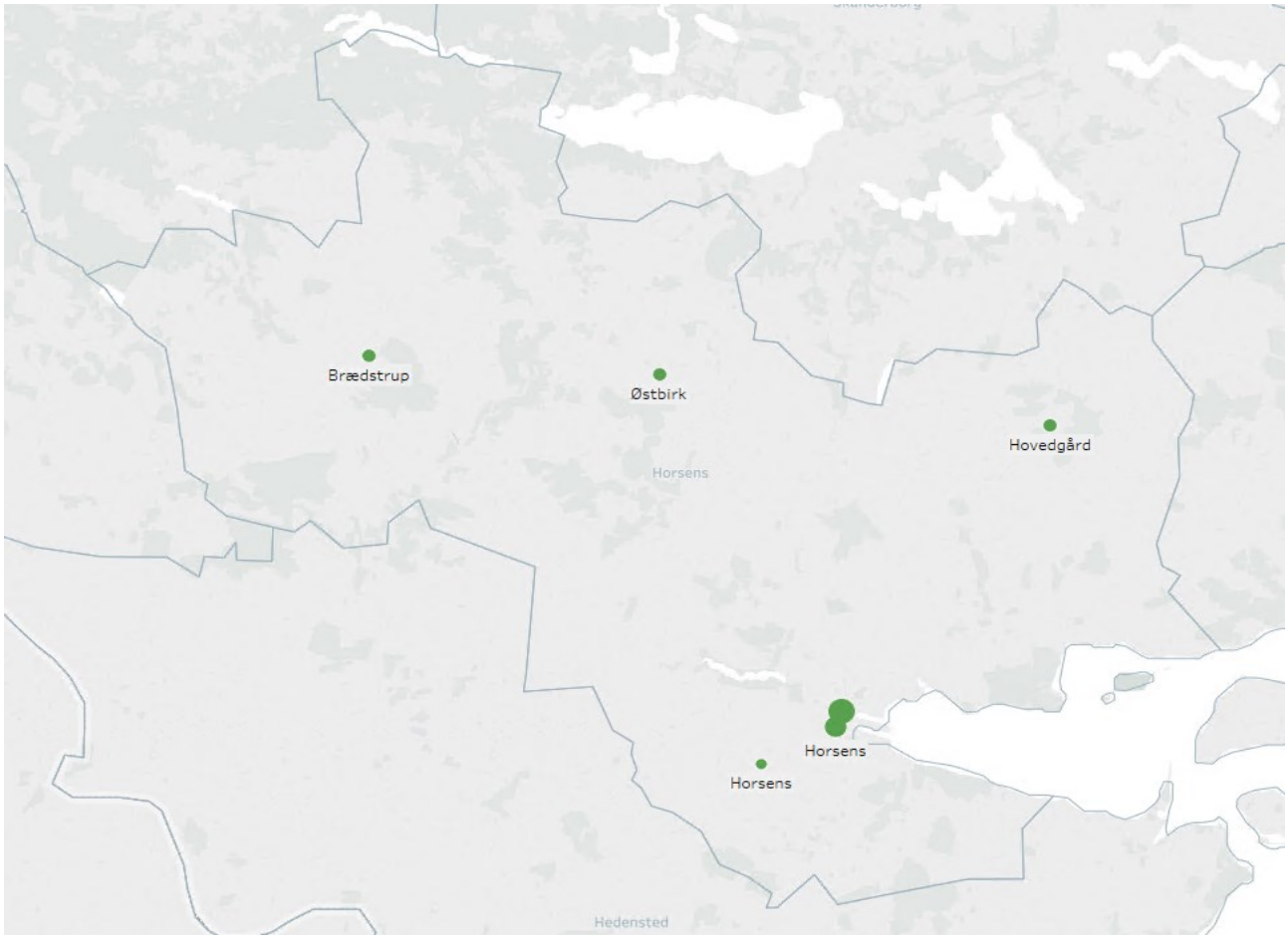

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet>30t	Samlet kapacitet
Brædstrup Klinik for fysioterapi Aps	Søgade 52 B	8740	Brædstrup	Ja	Ja	1	1	1,5
FysioDanmark Horsens ApS	Høegh Guldbergs Gade 36	8700	Horsens	Nej	Nej	2	3	4
Fysioterapeuterne i Hovedgård	Vestergade 15,a	8732	Hovedgård	Ja	Ja	3		1,5
Fysioterapeuterne i Hovedgård - satellitklinik i Østbirk	Storegade 47	8752	Østbirk	Ja	Ja	Samme som Fysioterapeuterne i Hovedgård		
Fysioterapien Horsens Sundhedshus	Grønlandsvej 1,2,-4	8700	Horsens	Ja	Ja	2	5	6
Horsens Fysioterapi & Træning	Torstedalle 90	8700	Horsens	Ja	Ja		1	1
								14

* 1 kap. delt til 2 ydernumre m. omsætningsloft

Horsens Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er børn med cerebral parese.

Ikast-Brande Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet>30t	Samlet kapacitet
Brande Fysioterapi	Ole Bendix Vej 3	7330	Brande	Ja	Ja	3		1,5
Ikast Fysioterapi & Træning	Danmarksgade 5 D	7430	Ikast	Ja	Ja	3	4	5,5
Klinik for Fysioterapi	Engholmvej 9	8766	Nørre Snede	Ja	Ja	3		1,5
Sundhed Bevægelse og Fysioterapi	Chr. Bergs Vej 5	7330	Brande	Ja	Ja	3*		1
								9,5

* 1. kap. delt til 3 ydrenumre med omsætningsloft

Ikast-Brande Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Lemvig Kommune

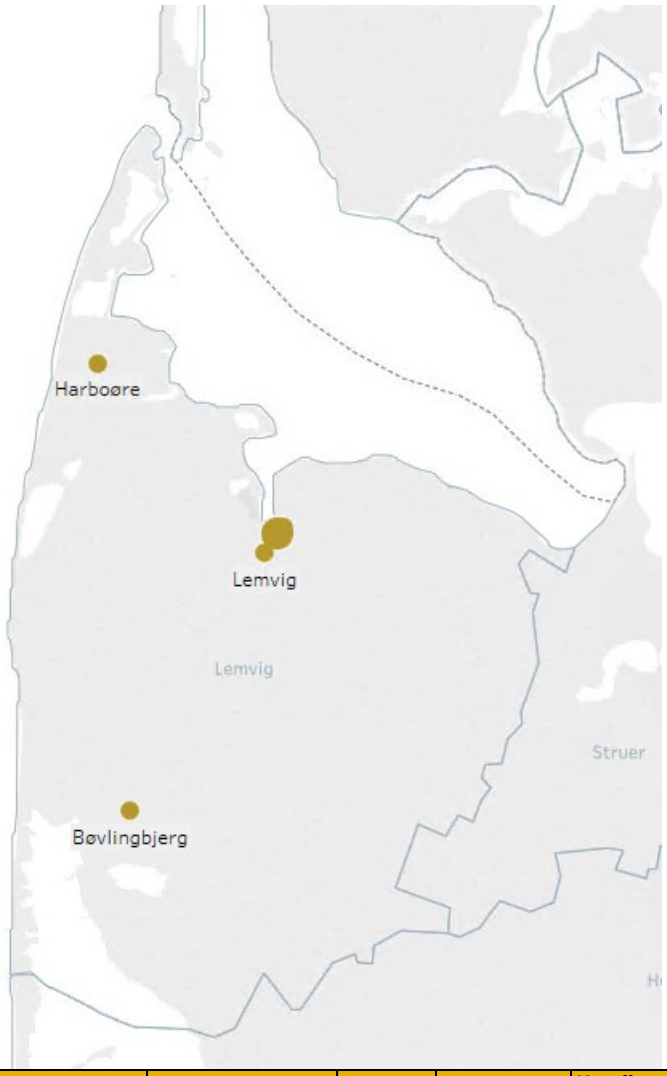

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Tangsø Sundhedscenter ApS	Fårevej 143	7650	Bøvlingbjerg	Ja	Ja	3*		1
Bøvling Fysioterapi ApS (Fysio Danmark), Bassintræning i Lemvig Idræts- og Kulturcenter	Christinelystvej 8	7620	Lemvig	Ja	Ja	Samme som Fysio Danmark Bøvling		
Lemvig Fysioterapi	Andrupsgade 7	7620	Lemvig	Ja	Ja	6**	1	3
Klinik for Fysioterapi	Lemvigvej 9,a	7673	Harboøre	Ja	Ja		1	1
Ågades Fysioterapi	Ågade 19	7620	Lemvig	Nej	Nej	2		1
								6

Norddjurs Kommune

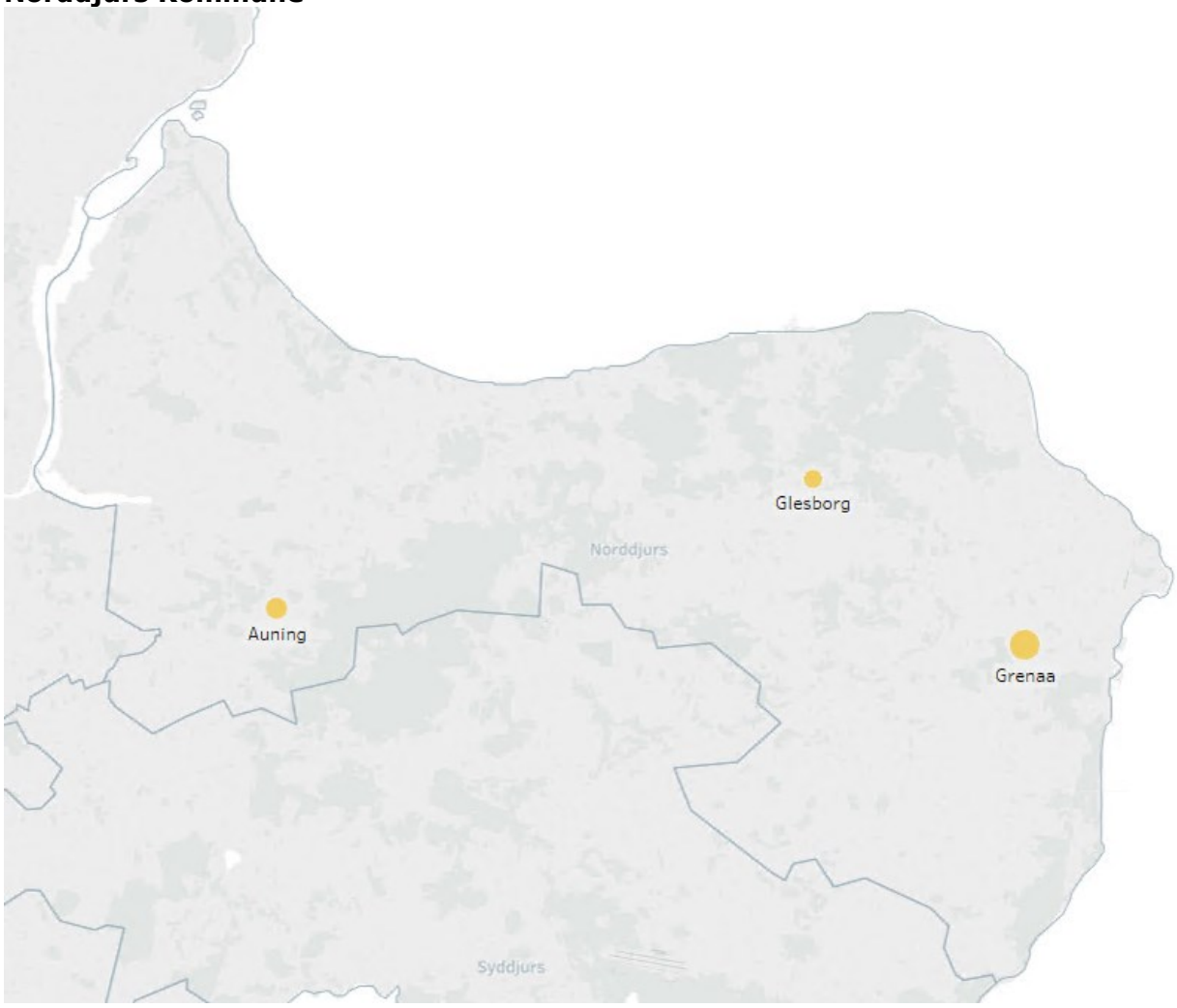

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Auning Fysioterapi & Træning	Centervej 4,a	8963	Auning	Ja	Ja		2	2
FysioDanmark - Grenaa Fysioterapi	Sygehusvej 15,1	8500	Grenaa	Ja	Ja	4	2	4
Norddjurs Fysioterapi	Glesborg Bygade 55	8585	Glesborg	Ja	Ja	3		1,5
								7,5

Norddjurs Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Odder Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Odder Fysioterapi	Parkvej 67	8300	Odder	Ja	Ja	5		2,5
Sund Fysik	Rosensgade 29,st	8300	Odder	Nej	Ja		1	1
								3,5

Odder Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Randers Kommune

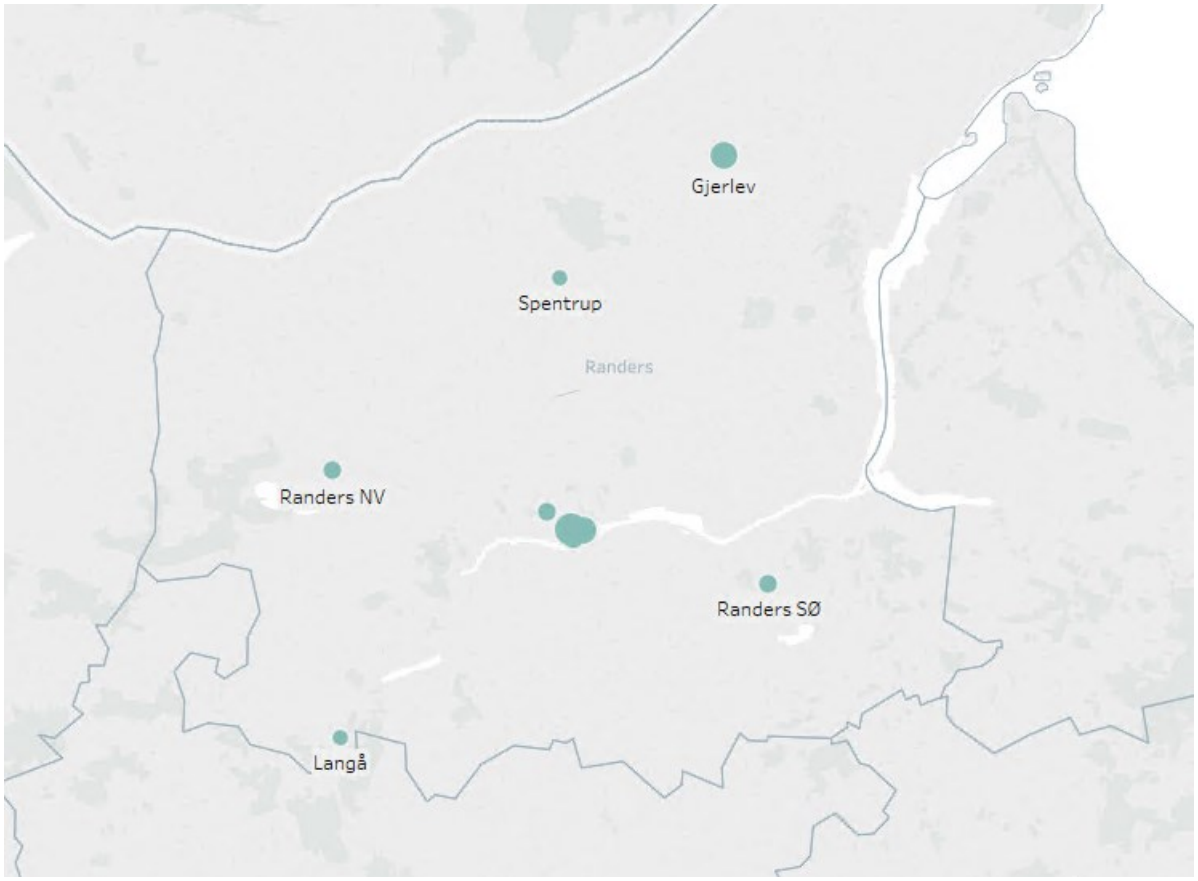

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Klinik for Fysioterapi	Dytmærsken 10	8900	Randers C	Ja	Ja	5		2,5
Movelife	Fælledvej 1	8870	Langå	Ja	Ja	3		1,5
Spentrup Fysioterapi	Industrivej 9	8981	Spentrup	Ja	Ja	3*		1,5
FysioDanmark Randers ApS	Niels Brocks Gade 12,4	8900	Randers C	Ja	Ja	1	4	4,5
FysioDanmark Randers ApS v/Allan Petersen og Mikael Jørgensen, satellitklinik i Gjerlev	Vestergade 4,C	8983	Gjerlev	Ja	Ja	Samme som FysioDanmark Randers		
Fys & Sund	Provstegade 3	8900	Randers C	Ja	Ja	5*	4	6,5
Klinik for Fysioterapi	Skolevej 1	8900	Randers C	Nej	Ja		2	2
Assentoft Fysioterapi	Svalevej 1	8960	Randers SØ	Ja	Ja	4*		2
Thomsen Fysioterapi & Osteopati	Toldbodgade 3	8900	Randers C	Ja	Ja	6		3
FysioHuset, Autoriserede Fysioterape	Ved Vandværket 1	8920	Randers NV	Ja	Ja		2	2
								25,5

* 1 kap. delt til 2 ydernumre med omsætningsloft

Randers Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er alle borgere, der er omfattet af den vederlagsfrie ordning.

Ringkøbing-Skjern Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet> 30t	Samlet kapacitet
Spjald Fysioterapi Aps	Halvejen 4	6971	Spjald	Ja	Ja	3**		1
Fysioterapien-Lægehuset	Kirkegade 3	6880	Tarm	Ja	Ja	3*		1,5
FysioDanmark Ringkøbing	Kongevejen 51	6950	Ringkøbing	Nej	Nej	6**	1	3,5
Videbæk Fysioterapi, Nygade	Nygade 15	6920	Videbæk	Ja	Nej		1	1
Videbæk Fysioterapi, Ørnevej	Ørnevej 1 A	6920	Videbæk	Ja	Ja	3**		1
Klinik for Fysioterapi Skjern	Skovløkken 2	6900	Skjern	Ja	Ja	4	1	3
FysioDanmark Hvide Sande	Toldbodgade 4 B,1	6960	Hvide Sande	Ja	Ja	2		1
								12

*1 kap. delt til 2 ydernumre med omsætningsloft
** 1 kap. delt til 3 ydernumre med omsætningsloft

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Samsø Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Klinik for Fysioterapi	Søtofte 31	8305	Samsø	Nej	Nej	1	1	1,5
								1,5

Samsø Kommune har ikke et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi.

Silkeborg Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Kjellerup Fysioterapi & Træning	Almtoftvej 20	8620	Kjellerup	Ja	Ja	1	1	1,5
Them Klinik for Fysioterapi	Frisholmvej 13	8653	Them	Ja	Ja	3		1,5
Silkeborg Fysioterapi og Træning	Hostrupsgade 49	8600	Silkeborg	Ja	Ja	7*		3,5
FysioDanmark Silkeborg	Kejlstrupvej 28	8600	Silkeborg	Ja	Ja	6	2	5
Mobil fysioterapeut Lisbeth Alstrup Halsey	Løgagervej 17	8600	Silkeborg	Nej	Nej		1	1
Thorning Fysioterapi	Munkemarken 1	8620	Kjellerup	Ja	Ja		1	1
Fysioterapi og træning	Nygade 1,b	8600	Silkeborg	Ja	Ja	4		2
Gjern Fysioterapi	Stationsvej 8	8883	Gjern	Ja	Ja		1	1
								16,5

* 1 kap. delt til 2 ydernumre med omsætningsloft

Silkeborg Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er borgere, der bor på et plejecenter samt børn på Dybkjærskolen.

Skanderborg Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet> 30t	Samlet kapacitet
Klinik for fysioterapi Aps	Godthåbsvej 15	8660	Skanderborg	Ja	Ja	2*	3	4
Galten/Låsby Fysioterapi og Træning	Niels Bohrs Vej 22	8670	Låsby	Ja	Ja	1	1	1,5
Klinik for fysioterapi i Ry	Rugaarden 5	8680	Ry	Ja	Ja	2	1	2
Hørning Fysioterapi	Skanderborgvej 13 A	8362	Hørning	Ja	Ja	3		1,5
Klinik for Fysioterapi	Sygehusvej 7	8660	Skanderborg	Ja	Ja	1	1	1,5
Galten Fysioterapi og Træning Aps	Hørslevvej 3	8464	Galten	Ja	Ja	5		2,5
								13

* 1 kap. delt til 2 ydernumre med omsætningsloft

Skanderborg Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er borgere, der bor på Sølund.

Skive Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
FysioDanmark Skive ApS	Christiansgade 15	7800	Skive	Ja	Ja	5*	2	4,5
Salling Fysioterapi	Helsevænget 6	7870	Roslev	Ja	Ja	4**	1	3
Salling Fysioterapi v/Gideon Hamat satellitklinik i Sundhedscentret i Balling	Søndergade 13 B, Balling	7860	Spøttrup			Samme som Salling Fysioterapi		
Fysioterapeuterne	Slotsgade 3	7800	Skive	Ja	Ja	1	5	5,5
								13

* 1 kap. delt med Slotsgade 3
**2 ydernumre med omsætningsloft
*** 1 kapacitet delt m. Christiansgade 15, 7800 Skive.

Skive Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er borgere med Parkinsons.

Struer Kommune

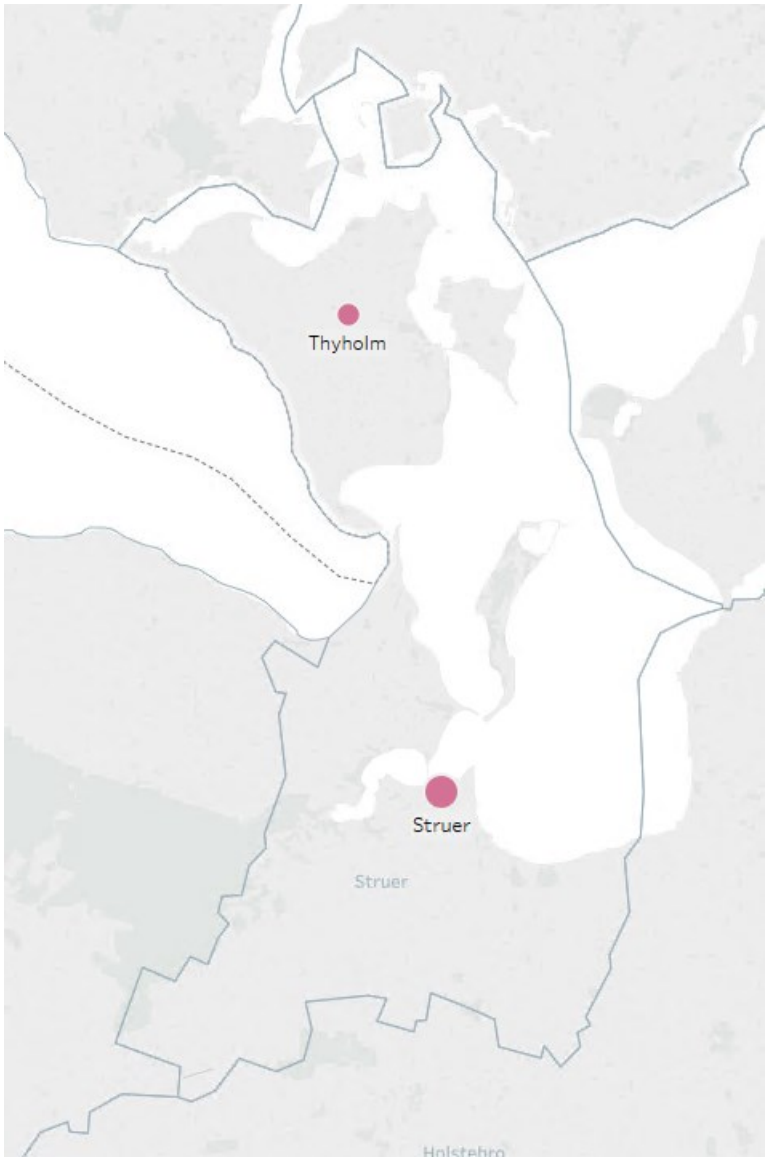

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
Thyholm Fysioterapi Aps	Rughavevej 5 A	7790	Thyholm	Ja	Ja	2	1	2
Struer Fysioterapi	Vestergade 11	7600	Struer	Ja	Ja	9*		4,5
								6,5

* 4 kap. delt til 8 ydernumre med omsætningsloft

Struer Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er borgere, der bor i en plejebolig samt børn.

Syddjurs Kommune

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet> 30t	Samlet kapacitet
Hornslet Fysioterapi	Dalgårdsparken 6	8543	Hornslet	Ja	Ja	6		3
FysioVital Rønde	Hovedgaden 40	8410	Rønde	Ja	Ja	1	3	3,5
Mols Fysioterapi & Træningscenter	Knebel Bygade 40,e	8420	Knebel	Ja	Ja	2		1
Sundhedshuset Fysioterapi og Træning	Nødagervej 9	8560	Kolind	Ja	Ja		1	1
Sundhedscentrets Fysioterapi	Nørreport 4	8400	Ebeltoft	Nej	Nej	5		2,5
								11

Syddjurs Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er alle borgere, der er omfattet af den vederlagsfrie ordning.

Viborg Kommune

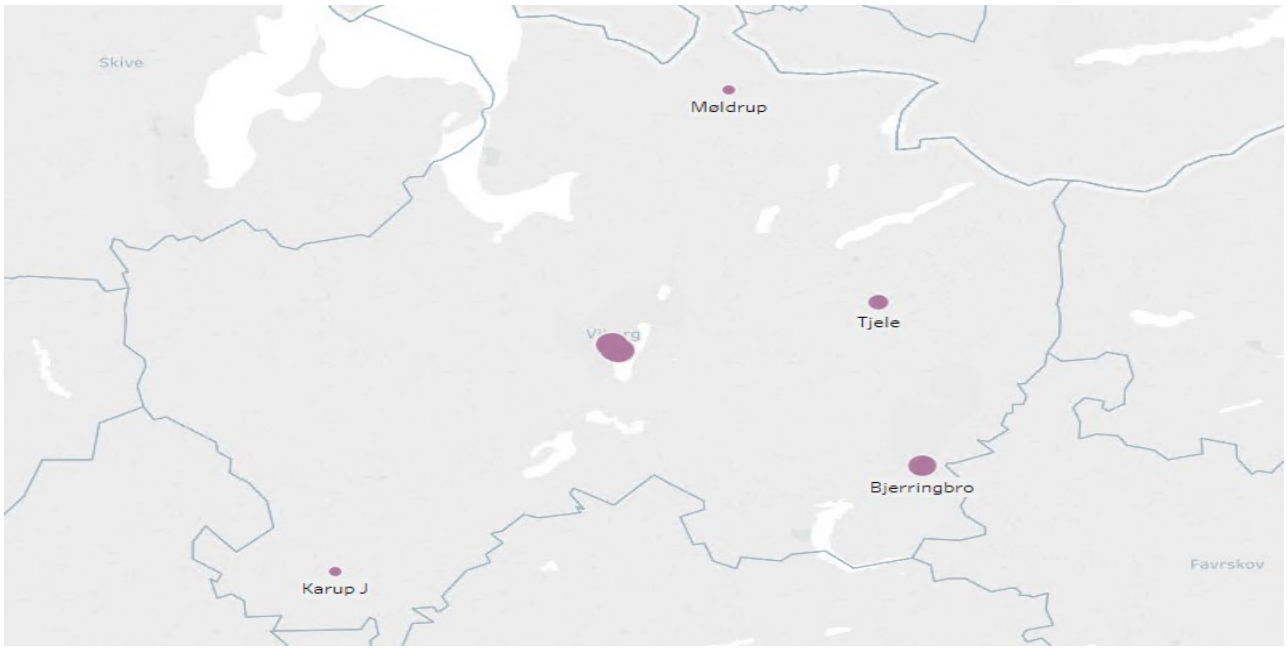

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
BeneFIT Karup Fysioterapi	Bredgade 1	7470	Karup J	Ja	Ja		1	1
FysioDanmark Viborg	Gravene 28 G	8800	Viborg	Ja	Ja	1	6	6,5
Møldrup Fysioterapi	Nørregade 15	9632	Møldrup	Ja	Ja	2		1
BeneFiT Viborg Fysioterapi & Træning	Stadion Alle 21	8800	Viborg	Ja	Ja	5	4	6,5
Centrum Fysioterapi & Rygcenter	Vesterbrogade 8,3	8800	Viborg	Ja	Ja	5		2,5
Ørum Fysioterapi & Træningscenter	Østergade 32,b	8830	Tjele	Ja	Ja	1	2	2,5
Gudenådalens Fysioterapi	Østergade 44	8850	Bjerringbro	Ja	Nej	4*	3	5
								25

* 1 kap. delt til 2 ydernumre med omsætningsloft

Viborg Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er alle borgere, der er omfattet af den vederlagsfrie ordning.

Aarhus Kommune

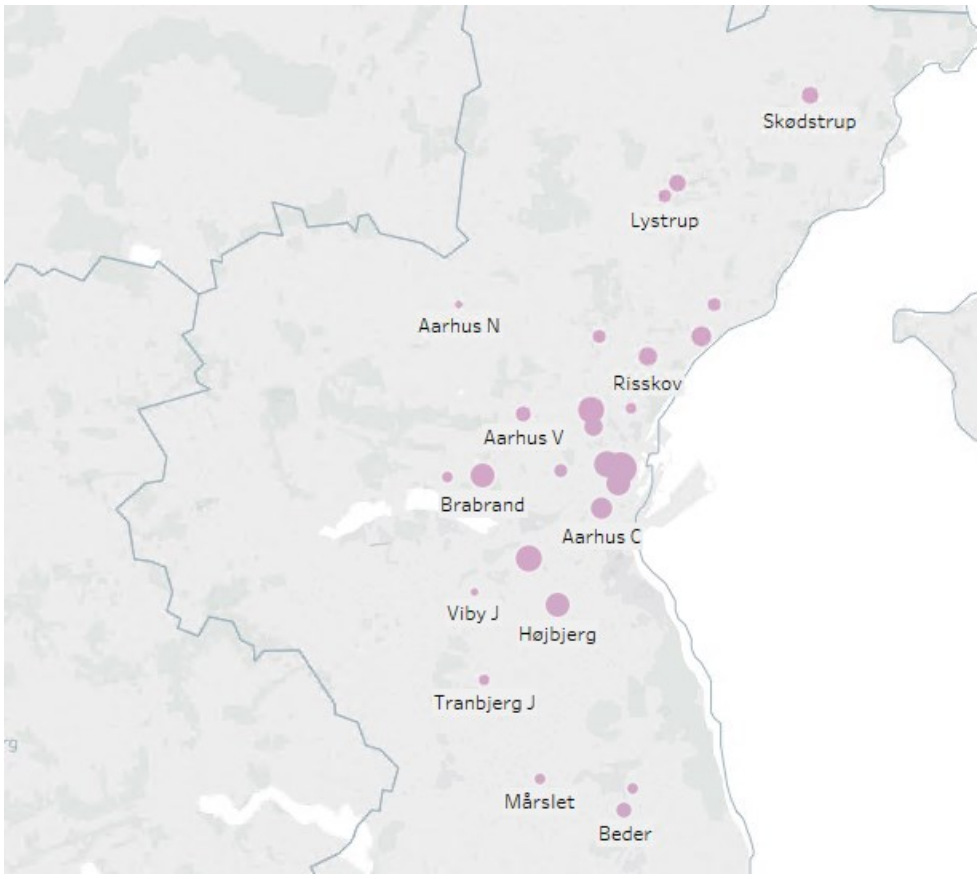

Klinik	Adresse	Postnr.	By	Handicap-venlig indgang	Handicap-toilet	Kapacitet <30t	Kapacitet >30t	Samlet kapacitet
FysioDanmark Risskov	Agerbæksvej 17	8240	Risskov	Ja	Ja	6		3
FysioDanmark Skejby	Brendstrupgårdsvej 21A	8200	Aarhus N	Ja	Ja	3		1,5
FysioDanmark Aarhus	Vesterbro Torv 1,6	8000	Aarhus C	Ja	Ja	7	3	6,5
Trøjborg Fysioterapi	Aldersrovej 39	8200	Aarhus N	Nej	Nej		1	1
Skødstrup Fysioterapi	Bondehaven 19D	8541	Skødstrup	Nej	Nej	3	1	2,5
Lystrup Fysioterapi	Bystævnet 5 C	8520	Lystrup	Ja	Ja	1	1	1,5
Charlottehøj Fysioterapi	Finlandsgade 33	8200	Aarhus N	Ja	Ja	6	3	6
Fysioterapeutisk Specialist Team	Grenåvej 372	8240	Risskov	Ja	Ja	3		1,5
Gellerup Fysioterapi Aps	Gudrunsvej 7	8220	Brabrand	Ja	Ja	5	2	4,5
Mårslet Fysioterapi	Hørretvej 16 C	8320	Mårslet	Ja	Ja	2		1
Brabrand Fysioterapi	J.P. Larsens Vej 2	8220	Brabrand	Ja	Nej	2		1
Henrik Lauridsen	Kastedvej 37	8200	Aarhus N	Nej	Nej	1		0,5
Beder Fysioterapi	Kirkebakken 5	8330	Beder	Nej	Nej	4		2
Frederiksbjerg Fysioterapi	Lundingsgade 33,b	8000	Aarhus C	Nej	Nej	4	2	4
Fysioterapeuterne Lystrup Centervej	Lystrup Centervej 85	8520	Lystrup	Ja	Ja	6*		2,5
Vestervang Fysioterapi	Paludan-Müllers Vej 24	8200	Aarhus N	Ja	Ja		3	3
Park Alléens Fysioterapi I/S	Park Allé 7	8000	Aarhus C	Nej	Nej	2***	4	5
BeneFiT Højbjerg Fysioterapi	Saralyst Allé 40	8270	Højbjerg	Ja	Ja	5	3	5,5
ProTreatment Aarhus Aps	Silkeborgvej 202	8230	Åbyhøj	Ja	Ja	3		1,5
Esben Stubbe Østergaard	Skoleparken 141	8330	Beder	Nej	Nej		1	1
Hasle Fysioterapi	Sommervej 31,st f	8210	Aarhus V	Ja	Ja	2	1	2
Tranbjerg Fysioterapi	Tranbjerg Stationsvej 2	8310	Tranbjerg J	Ja	Ja	3**		1
Risskov Fysioterapi	Vestre Strandallé 168	8240	Risskov	Ja	Ja	5	1	3,5
Viby Fysioterapi Aps	Viby Ringvej 24,1	8260	Viby J	Ja	Ja	6	3	6
Fysvadestedet	Åboulevarden 39,2 th	8000	Aarhus C	Ja	Nej	2***		1
Fysioterapien Åboulevarden 70	Åboulevarden 70,4.	8000	Aarhus C	Ja	Nej	4	7	9
								77,5

* 4 yder med halv kapacitet og 2 yder med kvart kapacitet pga. seniorordning
** 1 kap. yder med 1 halv kapacitet og 2 kvarte kapaciteter.
*** 1 kap. delt til 2 ydernumre med omsætningsloft

Aarhus Kommune har et kommunalt tilbud om vederlagsfri fysioterapi. Målgruppen er alle borgere, der bor på et plejehjem.

Bilag 1

Bilag 1 viser udviklingen i de fem regioner og landsgennemsnittet fra 2015-2018 på følgende parametre:

- Udgifter pr. behandlet patient
- Udgifter pr. borger
- Andel af borgere, der har modtaget fysioterapi eller ridefysioterapi
- Udviklingen i andel patienter, der får vederlagsfri fysioterapi
- Udgifter pr. behandlet patient indenfor ridefysioterapi

Data vedr. vederlagsfri fysioterapi er også opgjort på kommuneniveau.

Opgørelserne viser udviklingen i fysioterapi i praksissektoren inden for overenskomsterne for fysioterapi. Dvs. udviklingen i aktiviteten i kommunale tilbud om vederlagsfri fysioterapi indgår ikke i de følgende opgørelser.

Figur 1: Udgifter pr. behandlet patient indenfor almen fysioterapi 2015-2018.

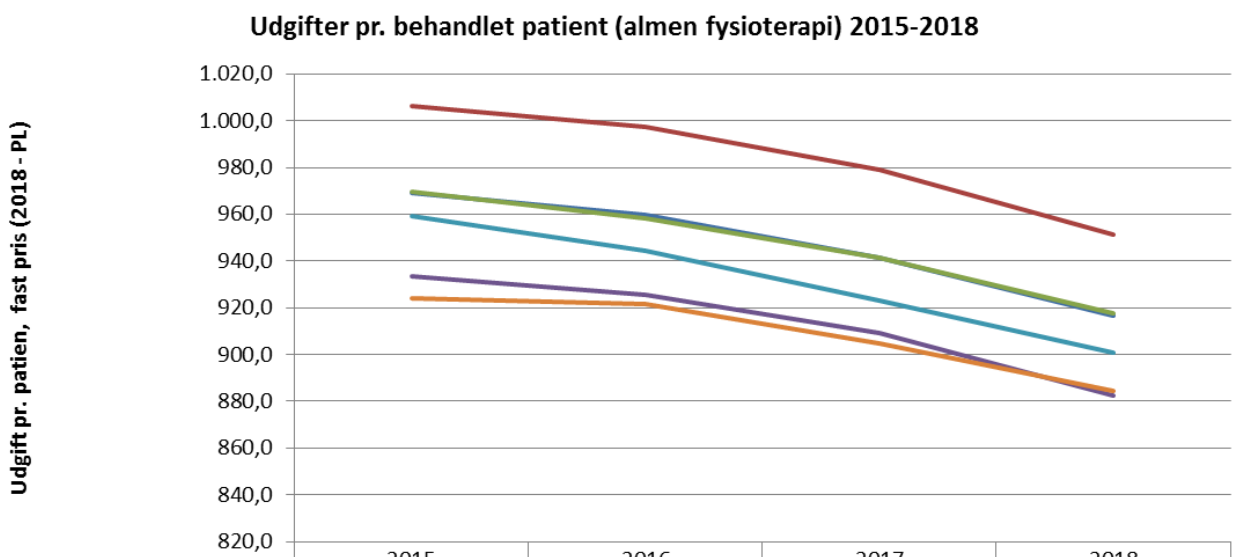

	2015	2016	2017	2018
Landsgennemsnit	969,0	959,6	941,5	916,7
Region Hovedstanden	1.006,6	997,6	978,9	951,1
Region Midtjylland	969,7	958,4	941,7	917,7
Region Nordjylland	933,4	925,5	909,0	882,4
Region Sjælland	959,1	944,1	922,9	900,9
Region Syddanmark	923,9	921,4	904,7	884,5

Figur 1 viser, at udgifterne pr. behandlet patient i Region Midtjylland i perioden 2015-2018 er højere sammenlignet med Region Syddanmark, Region Nordjylland og Region Sjælland, men at udviklingen i Region Midtjylland følger landsgennemsnittet. Der ses et fald i udgifter pr. patient hos alle regionerne i perioden 2015-2018.

Figur 2: Udgifter pr. behandlet patient indenfor vederlagsfri fysioterapi 2015-2018, faste priser (2018-PL).

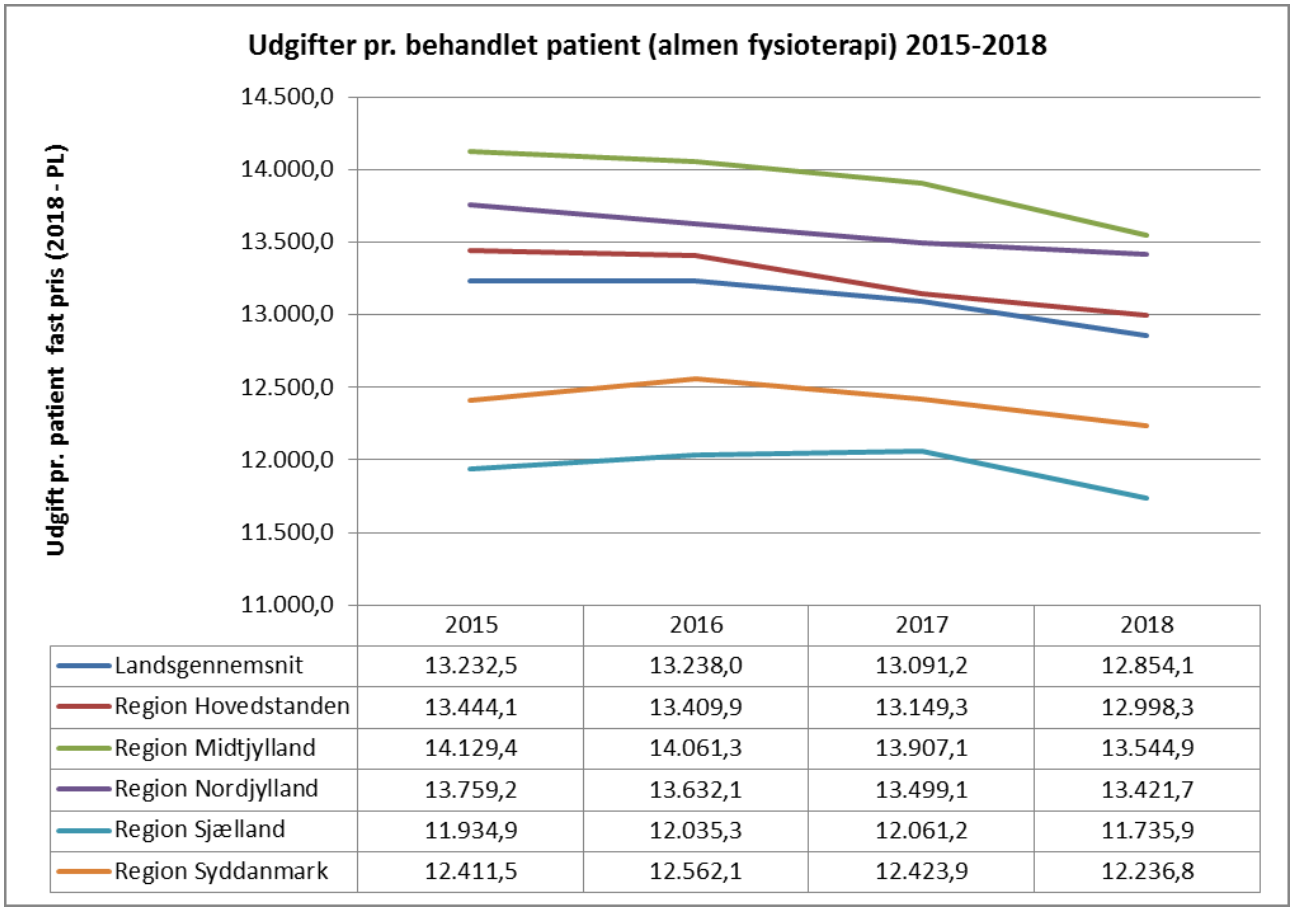

	2015	2016	2017	2018
Landsgennemsnit	13.232,5	13.238,0	13.091,2	12.854,1
Region Hovedstanden	13.444,1	13.409,9	13.149,3	12.998,3
Region Midtjylland	14.129,4	14.061,3	13.907,1	13.544,9
Region Nordjylland	13.759,2	13.632,1	13.499,1	13.421,7
Region Sjælland	11.934,9	12.035,3	12.061,2	11.735,9
Region Syddanmark	12.411,5	12.562,1	12.423,9	12.236,8

Figur 2 viser, at udgifterne pr. behandlet patient for vederlagsfri fysioterapi i Region Midtjylland i perioden 2015-2018 er højere sammenlignet med de andre regioner. Region Midtjylland har haft et fald i udgifter pr. patient i perioden.

Tabel 1: Udgifter pr. behandlet patient indenfor vederlagsfri fysioterapi 2015-2018 fordelt på kommune i faste priser (2018 PL).

Udgift pr. patient fast pris (2018 - PL)	2015	2016	2017	2018
Regionsgenemsnit	**14.129**	**14.061**	**13.907**	**13.545**
Favrskov Kommune	13.337	13.486	12.778	12.903
Hedensted Kommune	13.701	13.385	12.759	12.441
Herning Kommune	13.614	13.559	13.306	12.660
Holstebro Kommune	11.907	16.354	15.465	14.608
Horsens Kommune	12.718	12.572	12.767	12.814
Ikast-Brande Kommune	13.103	13.173	13.199	12.962
Lemvig Kommune	14.597	14.124	14.153	14.742
Norddjurs Kommune	13.579	13.701	13.350	13.150
Odder Kommune	13.163	13.146	13.230	12.512
Randers Kommune	14.526	13.872	13.992	13.260
Ringkøbing-Skjern Kommune	11.184	11.616	11.953	12.004
Samsø Kommune	10.183	9.676	10.115	10.454
Silkeborg Kommune	14.016	13.734	13.314	12.645
Skanderborg Kommune	13.071	13.086	12.655	12.060
Skive Kommune	14.158	13.843	13.781	13.328
Struer Kommune	17.605	16.294	15.843	16.040
Syddjurs Kommune	15.632	15.244	15.367	14.901
Viborg Kommune	12.910	12.559	12.896	12.458
Århus Kommune	15.442	15.000	14.866	14.563

Figur 3: Udgift pr. borger til almen fysioterapi 2015-2018

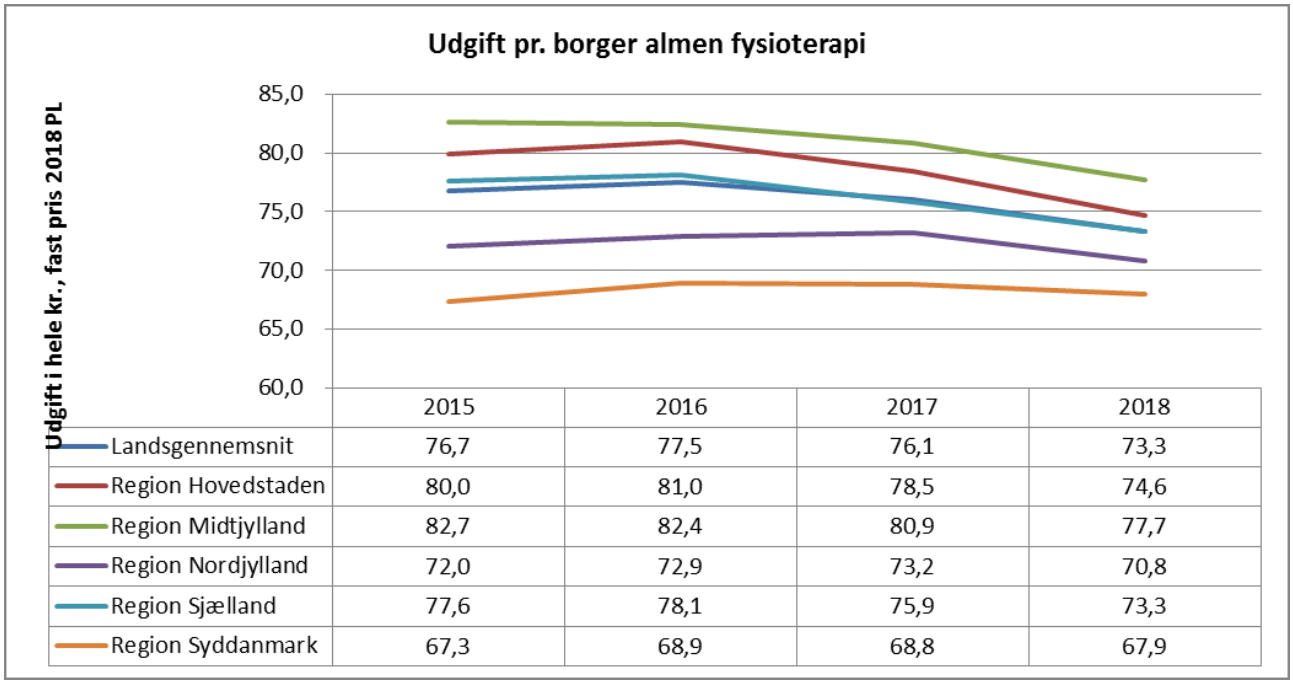

Figur 3 viser, at indenfor almen fysioterapi (2015-2018) er udgifterne pr. borger i Region Midtjylland højere sammenlignet med alle de andre regioner. Region Midtjylland ligger også i hele perioden over landsgennemsnittet og i 2018 er udgiften på 77,7 kr. pr. borger i Region Midtjylland, mens

landsgennemsnittet er på 73,3 kr. pr. borger. Figur 3 viser, at Region Midtjylland har haft et fald i udgifter pr. borger, hvorimod Region Syddanmark har haft en stigning i udgifter pr. borger.

Figur 4: Udgift pr. borger til vederlagsfri fysioterapi 2015-2018

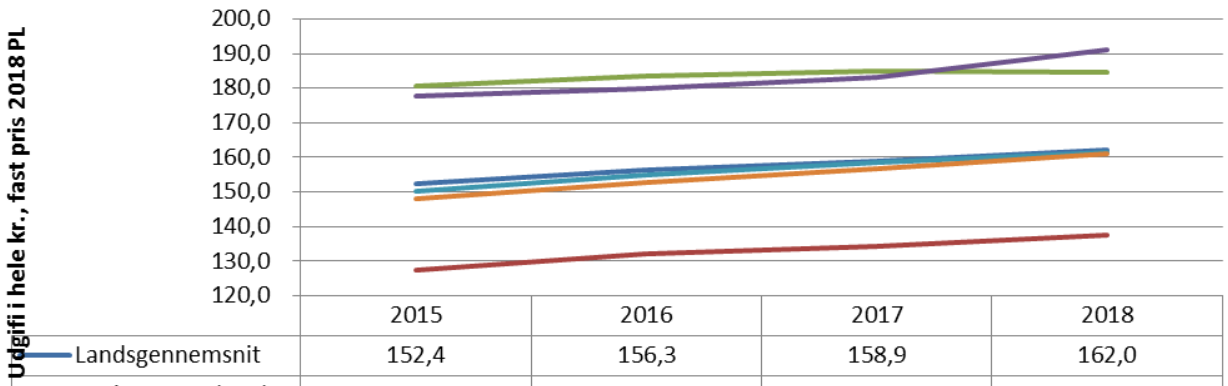

	2015	2016	2017	2018
Landsgennemsnit	152,4	156,3	158,9	162,0
Region Hovedstaden	127,5	132,1	134,1	137,5
Region Midtjylland	180,7	183,4	184,9	184,4
Region Nordjylland	177,8	180,0	183,2	191,1
Region Sjælland	150,3	154,8	158,4	161,3
Region Syddanmark	148,1	152,7	156,7	161,2

Figur 4 viser, at for vederlagsfri fysioterapi (2015-2018) er udgifterne pr. borger i Region Midtjylland høje sammenlignet med de andre regioner. Udgifterne i Region Nordjylland er dog på niveau med udgifterne i Region Midtjylland. Landsgennemsnittet er lavere end i Region Midtjylland, hvor udgifterne i 2018 er henholdsvis 162 kr. pr. borger på landsplan og 184,4 kr. pr. borger i Midtjylland. Figur 4 viser, at der har været en overordnet stigning i udgifter pr. borger indenfor vederlagsfri fysioterapi i alle regioner i perioden.

Tabel 2: Udgift pr. borger til vederlagsfri fysioterapi 2015-2018 fordelt på kommuner i faste priser (2018-PL)

Udgift pr. borger fast pris 2018	2015	2016	2017	2018
Regionsgennemsnit	180,7	183,4	184,9	186,6
Favrskov Kommune	149,5	153,2	150,9	153,3
Hedensted Kommune	168,0	169,1	173,3	180,0
Herning Kommune	171,2	168,9	163,5	163,7
Holstebro Kommune	155,8	225,8	219,9	225,7
Horsens Kommune	164,1	164,7	172,4	184,0
Ikast-Brande Kommune	192,3	189,0	193,1	194,0
Lemvig Kommune	205,3	194,6	209,5	235,5
Norddjurs Kommune	201,7	212,6	205,6	206,4
Odder Kommune	191,4	183,1	185,0	183,4
Randers Kommune	213,2	211,5	214,3	218,3
Ringkøbing-Skjern Kommune	145,5	152,3	161,6	169,1
Samsø Kommune	169,1	171,3	165,5	182,4
Silkeborg Kommune	164,7	160,8	155,4	152,1
Skanderborg Kommune	153,5	158,3	167,8	165,8
Skive Kommune	189,4	191,1	202,2	206,0
Struer Kommune	283,0	277,4	289,4	294,2
Syddjurs Kommune	256,0	249,4	245,8	247,1
Viborg Kommune	129,8	135,7	147,0	149,7
Aarhus Kommune	195,3	192,7	190,3	186,8

Tabel 3: Andel af borgere, som har modtaget almen fysioterapi i de fem regioner samt landsgennemsnitligt, 2015-2018

Almen fysioterapi	2015	2016	2017	2018	Vækst 2015-2018
Landsgennemsnit	7,9%	8,1%	8,1%	8,0%	1,03%
Region Hovedstanden	7,9%	8,1%	8,0%	7,8%	-1,24%
Region Midtjylland	8,5%	8,6%	8,6%	8,5%	-0,67%
Region Nordjylland	7,7%	7,9%	8,1%	8,0%	3,98%
Region Sjælland	8,1%	8,3%	8,2%	8,1%	0,60%
Region Syddanmark	7,3%	7,5%	7,6%	7,7%	5,44%

Tabel 3 viser, at andelen af borgere, som modtager almen fysioterapi er steget i Region Nordjylland, Region Sjælland og Region Syddanmark, mens den er faldet i Region Hovedstaden og Region Midtjylland.. Region Midtjylland har den højeste andel af borgere, som har modtaget almen fysioterapi. Region Midtjylland har dog haft et fald i andel af borgere, der modtager almen fysioterapi.

Tabel 4: Andel af borgere, som har modtaget vederlagsfri fysioterapi i de fem regioner samt landsgennemsnitligt

Vederlagsfri fysioterapi	2015	2016	2017	2018	Vækst 2015-2018
Landsgennemsnit	1,2%	1,2%	1,2%	1,3%	9,46%
Region Hovedstanden	0,9%	1,0%	1,0%	1,1%	11,55%
Region Midtjylland	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%	6,48%
Region Nordjylland	1,3%	1,3%	1,4%	1,4%	10,17%
Region Sjælland	1,3%	1,3%	1,3%	1,4%	9,11%
Region Syddanmark	1,2%	1,2%	1,3%	1,3%	10,39%

Tabel 4 viser, at andelen af borgere, der modtager vederlagsfri fysioterapi er steget i alle regioner. Region Midtjylland ligger over landsgennemsnittet i hele perioden, men har haft en lavere stigning i perioden end landsgennemsnittet.

Tabel 5: Andel af borgere, som har modtaget vederlagsfri fysioterapi fordelt på kommuner

	2015	2016	2017	2018	Vækst 2015-2018
Regionstotal	1,28%	1,30%	1,33%	1,36%	8,86%
Favrskov Kommune	1,12%	1,14%	1,18%	1,17%	6,38%
Hedensted Kommune	1,23%	1,26%	1,36%	1,43%	17,81%
Herning Kommune	1,26%	1,25%	1,23%	1,28%	3,64%
Holstebro Kommune	1,31%	1,38%	1,42%	1,54%	19,52%
Horsens Kommune	1,29%	1,31%	1,35%	1,37%	9,92%
Ikast-Brande Kommune	1,47%	1,43%	1,46%	1,48%	2,17%
Lemvig Kommune	1,41%	1,38%	1,48%	1,59%	10,76%
Norddjurs Kommune	1,49%	1,55%	1,54%	1,54%	3,00%
Odder Kommune	1,45%	1,39%	1,40%	1,46%	3,12%
Randers Kommune	1,47%	1,52%	1,53%	1,61%	10,44%
Ringkøbing-Skjern Kommune	1,30%	1,31%	1,35%	1,40%	7,54%
Samsø Kommune	1,66%	1,77%	1,64%	1,73%	3,23%
Silkeborg Kommune	1,18%	1,17%	1,17%	1,19%	4,24%
Skanderborg Kommune	1,17%	1,21%	1,33%	1,34%	18,51%
Skive Kommune	1,34%	1,38%	1,47%	1,54%	14,63%
Struer Kommune	1,61%	1,70%	1,83%	1,83%	12,50%
Syddjurs Kommune	1,64%	1,64%	1,60%	1,65%	2,33%
Viborg Kommune	1,01%	1,08%	1,14%	1,19%	20,48%
Århus Kommune	1,26%	1,28%	1,28%	1,28%	5,53%

Tabel 6: Andel af borgere i promille, som har modtaget almen ridefysioterapi i de fem regioner samt landsgennemsnitligt

I promille	2015	2016	2017	2018	Vækst 2015 - 2018
Landstotal	0,11	0,12	0,13	0,13	9,1%
Region Hovedstaden	0,01	0,01	0,01	0,01	-40,1%
Region Midtjylland	0,29	0,31	0,31	0,31	5,4%
Region Nordjylland	0,08	0,10	0,10	0,09	9,7%
Region Sjælland	0,11	0,14	0,17	0,18	59,6%
Region Syddanmark	0,09	0,09	0,08	0,09	-7,1%

Tabel 6 viser, andelen af borgere, der modtager almen ridefysioterapi. Region Midtjylland har den højeste andel.

Tabel 7: Andel af borgere, som har modtaget vederlagsfri ridefysioterapi i de fem regioner samt landsgennemsnitligt

I promille	2015	2016	2017	2018	Vækst 2015 - 2018
Landstotal	1,05	1,06	1,06	1,04	-0,9%
Region Hovedstaden	0,36	0,36	0,36	0,35	-2,8%
Region Midtjylland	1,47	1,44	1,41	1,38	-6,3%
Region Nordjylland	1,32	1,32	1,32	1,33	0,7%
Region Sjælland	1,35	1,44	1,51	1,43	6,6%
Region Syddanmark	1,30	1,30	1,31	1,32	1,5%

Tabel 7 viser, at andelen af borgere, der modtager vederlagsfri ridefysioterapi er faldet mere i Region Midtjylland end i de andre regioner i perioden 2015-2018. Region Midtjylland ligger over landsgennemsnittet ift. andelen af borgere, der modtager vederlagsfri ridefysioterapi.

Tabel 8: Andel af borgere, som har modtaget vederlagsfri ridefysioterapi fordelt på kommuner

	2015	2016	2017	2018	Vækst 2015-2018
Regionstotal	1,47 ‰	1,44 ‰	1,41 ‰	1,38 ‰	-4,3%
Favrskov Kommune	1,83 ‰	1,65 ‰	1,66 ‰	1,74 ‰	-3,4%
Hedensted Kommune	1,82 ‰	1,94 ‰	1,8 ‰	1,61 ‰	-10,7%
Herning Kommune	1,64 ‰	1,71 ‰	1,78 ‰	1,81 ‰	12,6%
Holstebro Kommune	1,56 ‰	1,64 ‰	1,64 ‰	1,51 ‰	-2,2%
Horsens Kommune	1,03 ‰	1,07 ‰	0,98 ‰	0,93 ‰	-6,7%
Ikast-Brande Kommune	2,65 ‰	2,68 ‰	2,52 ‰	2,58 ‰	-0,9%
Lemvig Kommune	2,69 ‰	2,22 ‰	2,14 ‰	1,95 ‰	-29,1%
Norddjurs Kommune	3,01 ‰	3,07 ‰	2,85 ‰	2,86 ‰	-6,1%
Odder Kommune	1,54 ‰	1,57 ‰	1,5 ‰	1,37 ‰	-8,8%
Randers Kommune	0,93 ‰	0,83 ‰	0,92 ‰	1,04 ‰	13,3%
Ringkøbing-Skjern Kommune	1,66 ‰	1,69 ‰	1,47 ‰	1,32 ‰	-21,1%
Silkeborg Kommune	2,25 ‰	2,21 ‰	2,13 ‰	1,98 ‰	-9,4%
Skanderborg Kommune	1,65 ‰	1,53 ‰	1,51 ‰	1,54 ‰	-3,1%
Skive Kommune	1,46 ‰	1,65 ‰	1,61 ‰	1,69 ‰	14,7%
Struer Kommune	2,62 ‰	2,67 ‰	2,68 ‰	2,41 ‰	-8,9%
Syddjurs Kommune	1,6 ‰	0,95 ‰	0,97 ‰	1,08 ‰	-31,3%
Viborg Kommune	1,97 ‰	1,97 ‰	1,87 ‰	1,82 ‰	-6,3%
Århus Kommune	0,76 ‰	0,71 ‰	0,73 ‰	0,75 ‰	3,2%

Figur 5: Udgifter pr. patient indenfor almen ridefysioterapi 2015-2018.

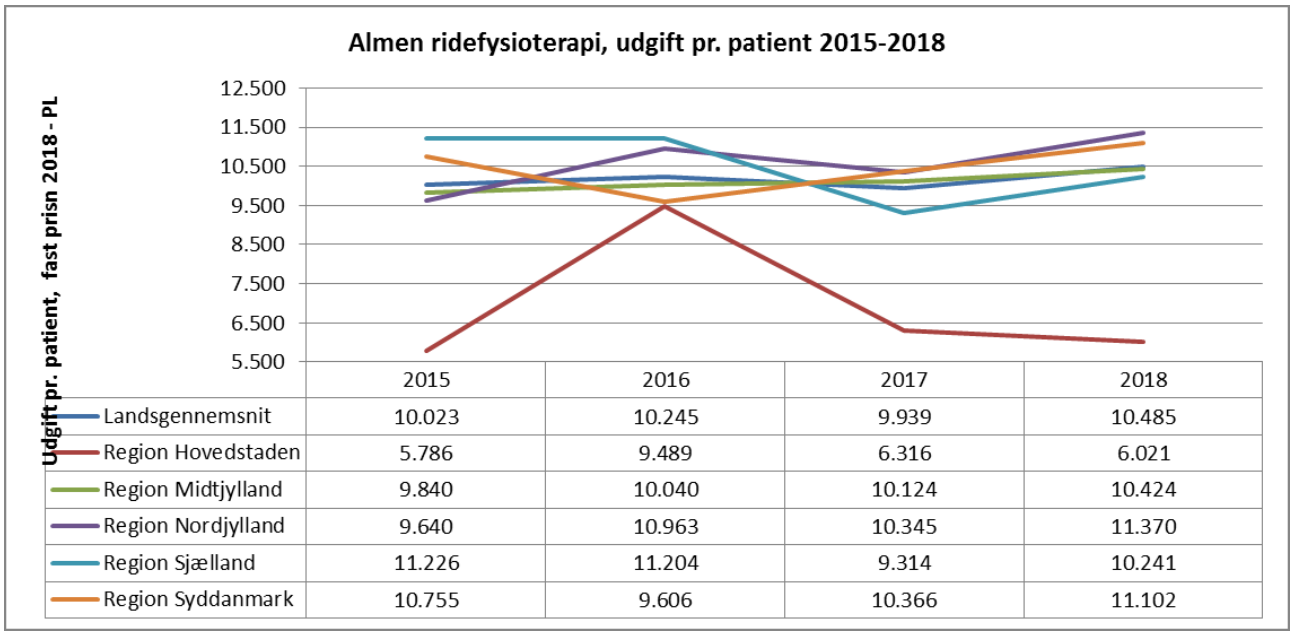

	2015	2016	2017	2018
Landsgennemsnit	10.023	10.245	9.939	10.485
Region Hovedstaden	5.786	9.489	6.316	6.021
Region Midtjylland	9.840	10.040	10.124	10.424
Region Nordjylland	9.640	10.963	10.345	11.370
Region Sjælland	11.226	11.204	9.314	10.241
Region Syddanmark	10.755	9.606	10.366	11.102

Figur 5 viser, at ift. udgifter pr. behandlet patient indenfor almen ridefysioterapi fulgte Region Midtjylland landsgennemsnittet i perioden 2015-2018.

Figur 6: Udgifter pr. patient indenfor vederlagsfri ridefysioterapi 2015-2018 i faste priser, (2018-PL)

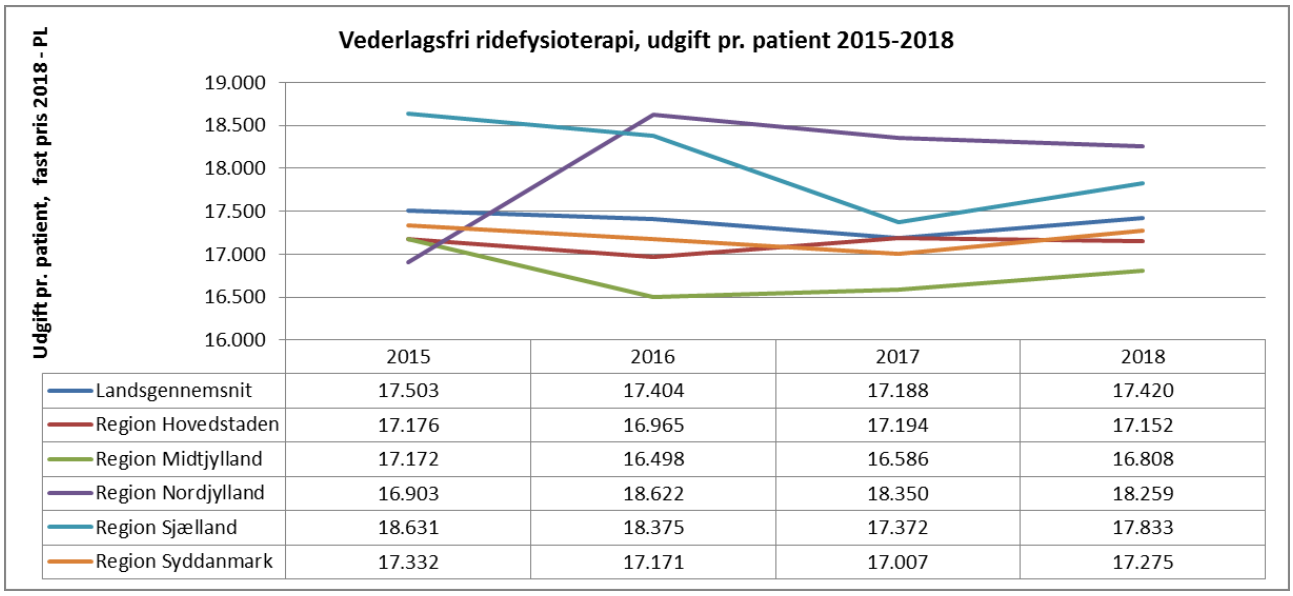

	2015	2016	2017	2018
Landsgennemsnit	17.503	17.404	17.188	17.420
Region Hovedstaden	17.176	16.965	17.194	17.152
Region Midtjylland	17.172	16.498	16.586	16.808
Region Nordjylland	16.903	18.622	18.350	18.259
Region Sjælland	18.631	18.375	17.372	17.833
Region Syddanmark	17.332	17.171	17.007	17.275

Figur 6 viser, at ift. udgifter pr. behandlet patient indenfor vederlagsfri ridefysioterapi ligger Region Midtjylland under landsgennemsnittet i perioden 2015-2018.

Tabel 9: Udgifter pr. behandlet patient indenfor vederlagsfri ridefysioterapi 2015-2018, fordelt på kommuner. Faste priser (2018-PL)

	2015	2016	2017	2018
Regionsgennemsnit	**17.172**	**16.498**	**16.586**	**16.808**
Favrskov Kommune	15.017	14.513	14.067	14.075
Hedensted Kommune	19.330	19.374	21.102	20.722
Herning Kommune	18.455	16.687	16.199	15.298
Holstebro Kommune	18.352	18.203	18.298	18.515
Horsens Kommune	18.628	16.612	17.344	17.668
Ikast-Brande Kommune	15.359	14.739	15.347	16.285
Lemvig Kommune	18.869	18.216	18.078	21.263
Norddjurs Kommune	12.492	12.620	12.793	13.598
Odder Kommune	16.452	15.552	14.812	14.265
Randers Kommune	14.790	13.090	14.806	15.419
Ringkøbing-Skjern Kommune	19.186	15.988	18.041	19.000
Silkeborg Kommune	19.296	18.993	17.935	17.845
Skanderborg Kommune	20.128	19.081	18.982	18.486
Skive Kommune	17.895	15.326	15.761	16.036
Struer Kommune	19.883	18.922	17.868	18.740
Syddjurs Kommune	12.630	11.838	10.537	14.026
Viborg Kommune	15.952	16.522	16.840	17.972
Århus Kommune	15.492	15.472	15.320	14.641

Bilag 2: Ridefysioterapeuter i Region Midtjylland

11. oktober 2019

Ydernr.	Navn	Kapacitet	Adresse	Postnr.	By	Rideskole	Antal hold	Postnr.	By
572527	Janne Kjær Nielsen	O/30 t	Rosenvænget 34	7490	Aulum	Sportsrideklubben Silkeborg Sortenborgvej 39	24	8600	Silkeborg
569348	Jette Stenholt	O/30 t	Ungstrupvej 29	8620	Kjellerup	Hylke ridecenter Hylkevej 46	16	8660	Skanderborg
						Rideskolen Skovfryd Rækkevej 4	9	8370	Hadsten
569860	Louise Normann Bay	0/30 t	Røddingvej 28	7480	Vildbjerg	Brande Sportsrideklub Nordlundvej 53	5	7330	Brande
						Lille Asbjerg Bjalderbækvej 17	5	7400	Herning
569992	Lene Friis	O/30 t	Ådalen 15	8961	Allingåbro	Rosenholm Ridecenter Amaliegårdsvej 54		8543	Hornslet
						Vasehus Rideklub Erikstrupvej 16 (su beslt. 25.09.18)	3	8830	Tjele

571741	Hanne Dahl Iversen	O/ 30 t	Vester Ringgade 10	7600	Struer	Center for Ridefysioterapi og Handicapridning Vester Ringgade 10	36	7600	Struer
571881	Maria Pedholt Christensen	O/30 t	Asmild Hegn 3,c	8800	Viborg	Skive Rideklub Flyvej 18	12	7800	Skive
572462	Lone Kjer	O/ 30 t	Skovvej 5	7330	Brande	Herning Rideklub Godsbanevej 4	30	7400	Herning
						Brande Sportsrideklub Nordlundvej 53	3	7330	Brande
572608	Helle Nedergaard	O/ 30 t	Klinkhøjvej 48	7400	Herning	Højris Rideklub Remmevej 25	20	7430	Ikast
572810	Hanne Jensen	O/ 30 t	Skovvej 10,	6950	Ringkøbing	Handicaprideskolen Nr. Holmgård Holmgårdsvej 49	7	7660	Bækmarksbro
						Møllebækgård Handicaprideskole Skovvej 10	17	6950	Ringkøbing
572837	Anja Hansen	O/ 30 t	Østertoften 35	7400	Herning	Handicapridecenter Lille Asbjerg Bjalderbækvej 17	11	7400	Herning

572926	Linda Haahr	u/30 t	Vestrupvej 163	8930	Randers	Vasehus Rideklub Erikstrupvej 16	14	8830	Tjele
573906	Johanne Holk Nielsen	U/ 30 t	Præstegårdsvej 66	6900	Skjern	Skjern Rideklub Skyggehusvej 2A	11	6900	Skjern
576255	Gunhild Feddersen	U/ 30 t	Horsensvej 10	8740	Brædstrup	Midtjysk Ridecenter Brødkersmindevej 8	9	8620	Kjellerup
						Silkeborg Sportsrideklub Sortenborgvej 39	6	8600	Silkeborg
						Brædstrup Rideklub Ny Tønningsvej 3	12	8740	Brædstrup
576913	Dorte Spanggaard	U/ 30 t	Bisgaardsvej 13	9610	Nørager	Ridecenteret Balgårdsvej 65	16	8990	Fårup
580260	Helen Møller	O/ 30 t	Podøjvej 32	8860	Ulstrup	Rideskolen Skovfryd Rækkevej 4	28	8370	Hadsten
						Vasehus Rideklub Erikstrupvej 16	12	8869	Tjele
581550	Hanne Andersen	U/ 30 t	Hasselbakken 17	8500	Grenaa	Dolmer Rideklub Dolmerbygade 11	29	8500	Grenaa
582050	Mette Bay Nielsen	O/ 30 t	Skovlykkevej 4	8660	Skanderborg	Hylke Ridecenter Hylkevej 46	13	8660	Skanderborg

582913	Pia Munch Werlauff	O/ 30 t	Ny Himmelbjergvej 4	8680	Ry	Nørreskov Hestecenter Ny Himmelbjergvej 4	28	8680	Ry
583685	Annette Kuhr Mikkelsen	O/ 30 t	Højtoftevej 4	8960	Randers SØ	Vasehus Rideklub Erikstrupvej 16	5	8869	Tjele
						Helledige Rideskole Helledigevej 8	20	8464	Galten
586811	Anne Lise Mortensen	O/ 30 t	Skjesbjergvej 25	8860	Ulstrup	"Frijsbak" Center for Ridefysioterapi Skjesbjergvej 25, Vellev	25	8860	Ulstrup
587087	Rikke Torgersen	O/30 t	Bødkersmindevej 4	8620	Kjellerup	Midtjysk Ridecenter Bødkersmindevej 8	12	8620	Kjellerup
						Hvidevej 13, Mønsted (Kontrakt opsagt pr. 15.04.19)	12	8800	Viborg
						Handicaprideskolen Nr. Holmgård Holmgårdsvej 49	12	7660	Bækmarksbro

Bilag 3: **Oversigt og status initiativer i tidligere praksisplan for fysioterapi**

17. januar 2019

Fokusområde	Initiativer i nuværende praksisplan	Vurdering
Henvisning	Der skal gennemføres en analyse af praktiserende lægers henvisningspraksis i regionen til den vederlagsfrie ordning. Formålet er at afdække eventuelle forskelle i henvisningspraksis på tværs af kommunerne og målrette information om kriterier for henvisning m.v. til de involverede parter.	Ikke opfyldt – videreføres i ny praksisplan
	Praktiserende fysioterapeuter og praktiserende læger i alle kommuner vil blive tilbudt undervisning i forhold til den vederlagsfri ordning. Undervisningen kan ske i et samarbejde med regionens praksiskonsulenter for fysioterapi samt konsulenter på almen lægeområdet og lægelige praksiskonsulenter i kommunerne. Der skal i regi af Samarbejdsudvalget for Fysioterapi gennemføres en opfølgning på erfaringer og resultater med undervisningen.	Opfyldt
	Erfaringerne fra frikommuneforsøget skal følges tæt, med henblik på efterfølgende at implementere de tiltag, hvor effekterne er gode, i hele regionen.	Opfyldt – men ej længere relevant
Kapacitetsstyring	Det er afgørende for region og kommuner, at der ikke ske en udvidelse af kapaciteten. Der udstedes derfor ikke nye ydernumre.	Opfyldt og videreføres i ny praksisplan
	Der flyttes som udgangspunkt ikke kapaciteter på tværs af kommunerne	Opfyldt og videreføres i ny praksisplan
	Opfølgende analyse af udviklingen med hensyn til brug af § 24 ansatte fysioterapeuter i fysioterapipraksis.	Ikke opfyldt – vurderes om med i ny praksisplan
	Fortsat brug af omsætningslofter ved ansættelse af ekstra fysioterapeuter (§ 24-ansættelser)	Ikke opfyldt – videreføres i ny praksisplan
	Analyse af og opfølgning på omsætningsforhold for ydernumre med kapaciteter under 30 timer. Målet er at sikre et rimeligt forhold mellem registreret kapacitet og faktisk omsætning.	Ikke opfyldt – videreføres i ny praksisplan
	Der er formuleret retningslinjer vedrørende flytninger, praksis fra mere	De retningslinjer, der er

	end én adresse og udfasning af mobile fysioterapeuter. Samarbejdsudvalget aftaler nærmere principper for etablering af ekstra praksisadresser, jf. overenskomstens § 26. Herunder også aftaler en enkel og holdbar metode til at sikre, at eksisterende kapacitet ikke overskrides ved brug af anden praksisadresse.	formuleret i praksisplanen har været tilstrækkelige i behandlingen af konkrete sager om flytning m.v. Der er ikke formuleret yderligere principper.
Reduktion af behandlingsudgifter pr. patient	Et særligt indsatsområde er at sikre, at ydelsesniveauet for individuelle ydelser i Region Midtjylland bringes ned på niveauet på landsplan. Vejledning og information om tilrettelæggelse af fagligt effektive behandlingsforløb vil derfor være et indsatsområde for de regionale praksiskonsulenter for fysioterapi. Der kan både være tale om generel vejledning fx via fælles fyraftensmøde for praktiserende fysioterapeuter og vejledning i forhold til udvalgte klinikker.	Initiativer er igangsat og videreføres i den ny praksisplan.
	Der er behov for at følge udviklingen i brugen af undtagelsesredegørelser i Samarbejdsudvalget for Fysioterapi. Det skal endvidere sikres, at de enkelte kommuner får adgang til data, der viser udviklingen på kommuneniveau.	Ikke længere relevant. Undtagelsesredegørelser afskaffes i ny overenskomst.
	Information om anvendelse af undtagelsesredegørelser målrettes praktiserende læger. Dette kan evt. ske via lokale samarbejdsfora.	Ikke længere relevant. Undtagelsesredegørelser afskaffes i ny overenskomst.
	Der iværksættes initiativer, der kan sikre, at patientgrupper under den vederlagsfri fysioterapi får behandlingstilbud, der svarer til det, som er gældende på landsplan. Der skal tilbydes behandling svarende til nationale faglige retningslinjer. Det anbefales at undersøge det samlede forløb for udvalgte patientgrupper, herunder hvilke snitflader, der er i forhold til de kommunale behandlingstilbud.	Ikke opfyldt. Med den nye overenskomst forankres arbejdet med nationale standarder i den nationale kvalitetsenhed for fysioterapi.
	Brugen af holdtræning i stedet for individuel behandling skal fremmes. Der skal derfor støttes op om de initiativer på området, der er aftalt centralt mellem parterne. Det betyder blandt andet, at den årlige kontrolstatistik udvides til også at omfatte brugen af henholdsvis hold- og individuel behandling til patienter uden svært fysisk handicap med progressiv sygdom.	Er opfyldt og videreføres i ny praksisplan.
	Udviklingen i brugen af holdtræning følges årligt i Samarbejdsudvalget	Årlig opfølgning i

	for fysioterapi. Der skal her være særlig opmærksomhed på, at en stigning i brugen af holdtræning skal modsvares af et fald i brugen af individuel behandling. Den gennemsnitlige udgift pr. patient må ikke stige. Muligheder for øget brug af holdbehandling kan være emne for dialogen i de lokale samarbejdsfora om fysioterapi i kommunerne, samt et indsatsområde for de regionale praksiskonsulenter for fysioterapi.	Samarbejdsudvalget for Fysioterapi er gennemført
	Det er et fælles mål, at andelen af holdydelser ved vederlagsfri fysioterapi i alle kommuner stiger og nærmer sig de kommuner, der har den højeste andel af holdydelser. Dette må ikke betyde, at de gennemsnitlige udgifter pr. patient stiger. Området analyseres med henblik på at sikre, at målet opfyldes.	Andelen af holdbehandling er steget.
	Der skal i regi af Samarbejdsudvalget for Fysioterapi følges op på brugen af hjemmebehandling, herunder samspillet med eventuelle øvrige træningstilbud i kommunalt regi. Det er endvidere vigtigt, at der ved henvisning til hjemmebehandling er fokus på, at hjemmebehandling ikke nødvendigvis er en varig behandling.	Delvist opfyldt.
	Udvidet brug af årlig kontrolstatistik med fokus på de gennemsnitlige udgifter på både yder- og klinikniveau, samt brug af individuelle behandlinger til patienter med progressiv sygdom.	Opfyldt. Fremadrettet kommer kontrolstatistikken til at ske på klinikniveau jf. ny overenskomst.
Databaseret opfølgning	Samarbejdsudvalget for Fysioterapi årligt laver en opfølgning i forhold til aktivitet og økonomi på fysioterapiområdet således, at der efter behov kan igangsættes yderligere udgiftsdæmpende tiltag. Nøgletal for aktivitet og økonomi udarbejdet af de centrale parter inddrages i videst muligt omfang i denne opfølgning.	Opfyldt
	For at kunne følge udviklingen i de kommunale tilbud om vederlagsfri fysioterapi er der behov for at tilvejebringe sammenlignelige data vedrørende aktivitet og udgifter om de kommunale tilbud.	Delvist gennemført (KL opgør aktivitet m.v. men ikke udgifter på området)

Ridefysioterapi	
Hvad	**Vurdering**
Der vil ikke blive opslået nye ydernumre til ridefysioterapi. Hvis en fysioterapeut ophører med at praktisere og ikke overdrager ydernummeret, vil der ikke blive opslået nyt ydernummer.	Opfyldt og videreføres i ny praksisplan
Der skal være fokus på henvisningspraksis til vederlagsfri ridefysioterapi således, at henvisningspraksis er ensartet på tværs af kommuner og regionerne. Som ved en den vederlagsfri fysioterapi, tages initiativ til analyse af henvisningspraksis og tilbud om undervisning af praktiserende læger i forhold til vederlagsfri ridefysioterapi.	Opfyldt
Ridefysioterapeuter, som ønsker at udvide til flere praksisadresser, flytte deres praksisadresser (Rideskole) eller udvide deres kapacitet, skal søge Samarbejdsudvalget for fysioterapi om tilladelse hertil. For ridefysioterapeuter tiltrådt før 2007 gælder de geografiske dækningsområder aftalt i de tidligere amter. En eventuel godkendelse af ansøgning om flere praksisadresser eller flytning af praksisadresse må ikke betyde en udvidelse af den ridefysioterapeutiske kapacitet i regionen. Hvis ridefysioterapeuter overtager et ydernummer og dermed tiltræder overenskomsten, skal ridefysioterapeuten søge Samarbejdsudvalget om tilladelse til praksis for hver praksisadresse, således at der laves aftale om geografisk dækningsområde i form af, hvilken kommune rideskolen er placeret i. De involverede kommuner skal altid høres i forbindelse med behandling af ansøgninger vedrørende praksisadresser og kapacitet.	Opfyldt og videreføres i ny praksisplan
Det fremgår af overenskomsten for ridefysioterapi under anmærkning til § 14, stk. 3: ”Af hensyn til kvaliteten af ydelsen bør det tilstræbes at der mindst udføres ridefysioterapi i 10 timer ugentligt på hver praksisadresse (rideskole), således at personalet opnår den nødvendige erfaring og rutine”. Der støttes op om denne anbefaling.	Er fortsat en del af overenskomsten
Der iværksættes snarest et udredningsarbejde, der skal skabe mere klarhed over praksisforhold for ridefysioterapeuter, herunder mere klarhed om aftaler i forhold til geografisk dækningsområde for de enkelte ridefysioterapeuter. Region og Kommuner ønsker	Opfyldt.

at arbejde for at skabe bedre styrbarhed på området generelt.	

Kvalitetsudvikling – initiativer i nuværende praksisplan	
Hvad	**Vurdering**
Der skal tages initiativer med henblik på, at alle fysioterapipraksis i regionen anvender datarapporterne til løbende kvalitetsudvikling. Der forventes i forlængelse heraf udviklet indikatorsæt til monitorering på udvalgte behandlingsområder.	Opfyldt
At fysioterapipraksis i Region Midtjylland medvirker i pilotafprøvning, monitorering og videreudvikling af datafangst og brug af kvalitetsrapporter, herunder at praksiskonsulenter fra Region Midtjylland inddrages i arbejdet med at udarbejde nationale indikatorsæt på udvalgte områder.	Opfyldt
At Kvalitetsudviklingsudvalget medvirker til fastlæggelse af, hvordan der i Region Midtjylland skal arbejdes med implementering af faglige retningslinjer og nye udviklingstiltag. Et særligt indsatsområde er endvidere implementering af retningslinjer og faglig evidens i forhold til ridefysioterapi	Opfyldt
At der etableres et brugbart redskab til indsamling af patienternes oplevelse af fysioterapibehandlingen der angiver både resultater for den enkelte klinik såvel som for hele regionen.	Forventes at komme til at indgå i den danske kvalitetsmodel fremadrettet.
At der fortsat støttes op omkring den løbende udvikling af kvaliteten i fysioterapipraksis, herunder gennem brug af udviklingspraksis.	Opfyldt
At praksiskonsulenterne fortsætter arbejdet med igangsatte og planlagte kvalitets- og samarbejdsinitiativer i tæt samarbejde med Samarbejdsudvalg og Kvalitetsudviklingsudvalg.	Opfyldt
At forskning på det fysioterapeutiske område og særligt det muskuloskeletale og ridefysioterapeutiske område styrkes. Det kan med fordel ske i et tværsektorielt perspektiv.	Delvist opfyldt.

Samarbejde – initiativer i nuværende praksisplan	
Hvad	**Vurdering**
At arbejdsgange vedrørende kommunikation og koordinering i konkrete patientforløb aftales lokalt	Delvist opfyldt
At mulighederne for sikker, elektronisk kommunikation udbredes, herunder elektronisk korrespondance.	Delvist opfyldt
At der udvikles arbejdsgange, der sikrer, at fysioterapi ved praktiserende fysioterapeuter til borgere på plejecentre og bosteder dokumenteres i borgerens elektroniske journal.	Delvist opfyldt
At samarbejdet i de lokale samarbejdsfora fortsat udvikles, herunder at også ridefysioterapeuter deltager i de lokale samarbejdsfora.	Delvist opfyldt
At der arbejdes videre med at forbedre kommunikationen mellem fysioterapien og almen praksis, herunder at praktiserende fysioterapeuter får redskaber, som forbedrer og effektiviserer processen med at udfærdige epikriser, samt at antallet af epikriser stiger.	Ikke opfyldt. Videreføres i ny praksisplan.
At der arbejdes på at opstille standardformuleringer med henblik på at kvalificere tilbagemelding, når fysioterapeuterne anbefaler egen læge at viderehenvise patienter til behandling i hospitalsregi.	Opfyldt
At fysioterapeuter anvender ICPC 2 – DK diagnosekodning ved epikriser til almen praksis. ICPC 2 – DK er den danske udgave af et internationalt kodningssystem udviklet til praktiserende læger.	Opfyldt
At der foretages en opfølgende audit på kvaliteten i praktiserende lægers henvisninger til fysioterapi og epikriser fra de praktiserende fysioterapeuter ultimo 2015/primo 2016.	Ikke opfyldt. Videreføres i ny praksisplan.
At der fremadrettet afprøves modeller for tættere samarbejde mellem praktiserende fysioterapeuter og almen praksis, hvor parterne indgår i samarbejde med udgangspunkt i de respektive overenskomster.	Opfyldt
At der fortsat er fokus på, at ordningen for udvidet rygudredning bruges.	Opfyldt
At der i planperioden arbejdes på at forbedre kommunikationsmuligheder mellem rygcentre og praktiserende fysioterapeuter, herunder rygcentrets adgang til oplysninger om udredning og behandling foretaget i primærsektoren, samt praktiserende fysioterapeuters adgang til rygcentrets anbefaling for fremtidig behandling i praksissektoren.	Delvist opfyldt
At der arbejdes på at sikre praktik- og uddannelsestilbud i praksissektoren inden for rammerne af den gældende overenskomst.	Delvist opfyldt. Vurderes positivt i forbindelse med behandling af konkrete sager og ansøgninger.